

Z życia uczelni

*To już pewne. Struktura
Uniwersytetu Rzeszowskiego
zmieni się od stycznia 2025 roku*

Z życia uczelni

*Unikatowa kolekcja plakatów
Renégo Wannera jest już
w Uniwersytecie Rzeszowskim*

Do poczytania

Miasto przyjazne młodym

Pro memoria

*Prof. zw. dr hab. Józef Lipiec
(1942–2024)*

Uniwersytet Rzeszowski
ur.edu.pl

#studyinrzeszow

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 2719-4647

Skład: Wydawnictwo UR

Druk: Drukarnia UR

Adres Redakcji:

al. Rejtana 16c

35-959 Rzeszów

tel. 17 872 10 26

gazetaur@ur.edu.pl

Redakcja

Wioletta Wrona

Foto okładka

Adam Lampart/ UM Rzeszowa

Projekt layoutu

Kamil Skrzypiec

Nakład: 150 egz.

Gazetę Uniwersytecką wydaje

Uniwersytet Rzeszowski za zgodą

Rektora. Autorzy tekstów

i współpracownicy nie otrzymują

honorariów za publikację.

Zastrzegamy sobie prawo skracania,

adiustacji tekstów i zmiany tytułów.

Z życia uczelni

- 4 Z obrad Senatu
- 5 To już pewne. Struktura Uniwersytetu Rzeszowskiego zmieni się od stycznia 2025 roku
- 6 Wręczenie Dyplomów Uznania Rektora dla najlepszych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2023/2024
- 7 Wojciech Zawalski nowym p.o. dyrektorem Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie
- 8 Dzień Otwarty #KNM – 15 listopada
- 10 Podczas Gali Podkarpackiego Klubu Biznesu ustanowiono Nagrodę im. Jerzego Krzanowskiego dla najlepszych absolwentów UR i PRz
- 11 Dyplomy dla choreografów z całej Polski rozdane!
- 13 W Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym porody odbywać się będą w znieczuleniu
- 15 Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego wręczył nagrodę w Konkursie Podcast Roku im. Janusza Majki
- 16 Unikatowa kolekcja plakatów Reného Wannerera jest już w Uniwersytecie Rzeszowskim

Do poczytania

- 17 Miasto przyjazne młodym
- 19 Uchronić od zapomnienia – zachować dla przyszłości
- 21 Wydawnictwo UR poleca

Wywiady

- 22 „Staram się, aby z moich książek zawsze można było wyciągnąć coś pozytywnego, by skłaniały do refleksji, ale też by były po prostu miłą formą spędzania czasu” (Paulina Rabczak)
- 24 Dyplomata, historyk i slawista z Austrii, dr Jakub Forst-Battaglia, gościem Biblioteki Austriackiej UR

Konferencje i seminaria

- 26 Trzynasta konferencja IMACSSS – Putrajaya 2024
- 30 „Dhoch3-Workshop in Rzeszów”, czyli kolejne międzynarodowe warsztaty Dhoch3 w Katedrze Germanistyki UR w Rzeszowie, poświęcone poszerzeniu i doskonaleniu kompetencji oraz podniesieniu kwalifikacji nauczycieli języka niemieckiego w regionie
- 33 Konferencja naukowa pt. „Rola kobiet w atomie” w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej
- 34 II Konferencja pt. „Współczesna gospodarka – obecne trendy i nowe horyzonty” w Instytucie Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 36 4th Interdisciplinary Scientific Conference „Jesień Immunologiczna”
- 39 Pracownicy Kolegium Nauk Społecznych wzięli udział w szkoleniu organizowanym przez Fundację GROM. Siła i Honor
- 40 Debata „Młody lider w samorządzie terytorialnym” w Uniwersytecie Rzeszowskim
- 41 Granice mojego języka są granicami mojego świata
- 43 Socjologia w nauce i praktyce
- 44 Konferencja i Szkoła Pedeutologiczna w Uniwersytecie Rzeszowskim: „Nauczyciel jako współkreator przemian szkoły”
- 45 Uniwersytet Rzeszowski organizatorem Międzynarodowej Konferencji pt. „Improving European Universities: International Conference on Gender (In)equality in Academia”

Nagroda i osiągnięcia

- 47 JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Adam Reich został ekspertem International Psoriasis Council
- 48 Szlachetne bibliofilstwo. Jan Wolski odznaczony Orderem Białego Kruka ze Słonecznikiem
- 51 Prof. dr hab. inż. Ewa Szpunar-Krok powołana na zastępcę przewodniczącego Podkarpackiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
- 52 Gratulacje dla dr hab. Agnieszki Lech-Bińczyckiej, prof. UR
- 53 Dr hab. Robert Pązik, prof. UR, powołany na eksperta Polskiej Komisji Akredytacyjnej
- 53 Ekspert PKA w dyscyplinie pedagogika dr hab. Marta Wrońska, prof. UR

- 54 Czworo naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego laureatami konkursu MINIATURA 8
- 55 Medal dla pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 56 Odznaczenia i nagrody dla pracowników Instytutu Muzyki

Jubileusze

- 60 Seminarium lingwistyczne w Katedrze Lingwistyki Stosowanej połączone z uhonorowaniem dorobku prof. dr hab. Zofii Bilut-Homplewicz

Kultura i sztuka

- 63 Pracownicy Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa gośćmi Dni Polskich na Uniwersytecie Preszowskim w Słowacji
- 64 Koncerty profesorów Instytutu Muzyki w Niemczech
- 66 Muzyczna jesień w Instytucie Muzyki
- 68 Rzeszów rozsmakowany w lekturze!

Pro memoria

- 69 Prof. zw. dr hab. Józef Lipiec (1942–2024)

Studencki uniwersytet

- 71 Akademickie Radio Feniks przeprowadziło wywiad z JM Rektorem prof. dr hab. n. med. Adamem Reichem
- 72 Nasze kolejne penitencjarne doświadczenie już za nami! XIX Penitencjarny Obóz Naukowy w Areszcie Śledczym w Lublinie 17–22 listopada 2024 r.
- 75 XI Edycja Pokazu Podróżniczego Globtroter organizowana przez Studenckie Koło Naukowe Podróżników
- 77 Konkurs w Katedrze Rusycystyki Instytutu Neofilologii UR
- 78 XVIII edycja Wampiriady zakończona sukcesem!

Zdrowie

- 79 Jedzenie a odporność, czyli co powinno znaleźć się na talerzu, by wzmocnić organizm
- 80 Polskie superfoods

Na sportowo

- 81 Drugie miejsce siatkarzy AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego
- 82 Ponownie drugie miejsce siatkarzy AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego w rozgrywkach Ligi Akademickiej AZS 2024

Z obrad Senatu

Justyna Zięba

Pierwsze w roku akademickim 2024/2025 posiedzenie Senatu zwołane zostało na **28 października**.

Podczas posiedzenia uzupełnione zostały składy osobowe komisji senackich i dyscyplinarnych:

- Komisji ds. Statutu i Rozwoju,
- Komisji ds. Nauki,
- Komisji ds. Kształcenia,
- Komisji ds. Finansów,
- Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich,
- Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów,
- Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów.

W drugim punkcie porządku obrad powołano nowych członków Komisji Wyborczej Uniwersytetu Rzeszowskiego – w miejsce osób, które złożyły rezygnacje.

Kolejny punkt związany był z wprowadzeniem zmian do Regulaminu przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Podczas posiedzenia Senat również pozytywnie zaopiniował Plan rozwoju uczelni – Kolegium Nauk Medycznych na lata 2024–2026.

Na koniec Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia prof. dr hab. Sabina Grabowska przedstawiła sprawozdanie z wyników rekrutacji na bieżący rok akademicki.

Posiedzenie Senatu zwołane zostało na **25 listopada**.

Pierwsze trzy punkty porządku obrad związane były z powołaniem członków Rady Uniwersytetu Rzeszowskiego na nową kadencję 2025–2028. Decyzją Senatu od stycznia 2025 r. w skład Rady UR wchodzi:

- członkowie spoza wspólnoty UR:
  - 1) Małgorzata Kucharska,
  - 2) Marta Półtorak,
  - 3) Marek Ruchała,
- członkowie ze wspólnoty UR:
  - 4) prof. dr hab. Marta Wierzbieniec,
  - 5) dr hab. Kazimierz Widenka, prof. UR,
  - 6) dr Marta Niewczas, oraz
  - 7) Bartosz Gabrychowicz – Przewodniczący Samorządu Studentów UR – członek z mocy ustawy.

Podczas posiedzenia dokonano wyboru Przewodniczącego Rady Uniwersytetu Rzeszowskiego na kadencję 2025–2028 w osobie p. Marka Ruchały, a także ustalono wysokość miesięcznego wynagrodzenia jej członków.

W bloku spraw dydaktycznych podjęta została uchwała w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim oraz zatwierdzony został nowy wzór świadectwa ukończenia studiów podyplomowych w Uniwersytecie Rzeszowskim.

W ostatnim punkcie porządku obrad Senat przyjął zmiany w Uchwale nr 344/06/2024 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakoń-

czenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2025/2026.

Ostatnie w 2024 r. posiedzenie Senatu zwołane zostało na **16 grudnia**.

W pierwszym punkcie Senat przyjął nowy Statut Uniwersytetu Rzeszowskiego, dzięki czemu rok 2025 rozpoczniemy już w nowej strukturze wydziałowej.

Kolejny punkt dotyczył uchwalenia nowego Regulaminu wyborczego Uniwersytetu Rzeszowskiego, będącego konsekwencją przyjęcia nowego Statutu UR, a co za tym idzie – koniecznością dostosowania go do nowych zapisów.

W trzecim punkcie Senat pozytywnie zaopiniował nowy Regulamin organizacyjny Uniwersytetu Rzeszowskiego, który – podobnie jak Statut UR – będzie obowiązywał od stycznia 2025 r.

W sprawach związanych z dydaktyką podjęta została uchwała w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego, studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Po zakończeniu obrad JM Rektor prof. dr hab. Adam Reich złożył wszystkim pełne serdeczności życzenia na nadchodzące święta Bożego Narodzenia, po czym zebrani, już w świątecznej atmosferze, uroczystie połamali się opłatkiem.

To już pewne. Struktura Uniwersytetu Rzeszowskiego zmieni się od stycznia 2025 roku

Joanna Wilk

Nowy rok akademicki na Uniwersytecie Rzeszowskim przyniesie znaczące zmiany organizacyjne. Od stycznia 2025 r. uczelnia wraca do modelu wydziałowego, co stanowi jedną z kluczowych reform w jej strukturze. Co jeszcze się zmieni wraz z początkiem nowego roku?

Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego uchwalił nowy Statut Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz pozytywnie zapiniowano Regulamin organizacyjny uczelni.

Zgodnie z decyzjami podjętymi przez Senatorów dotychczasowe kolegia zostaną zastąpione przez wydziały, których będzie 15.

W strukturze Uniwersytetu Rzeszowskiego utrzymano Collegium Medicum, w którym funkcjonować będą

cztery odrębne wydziały, co pozwoli na zachowanie specyfiki oraz wysokiej jakości kształcenia w obszarze medycyny i nauk pokrewnych.

Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Adam Reich, komentując zmiany strukturalne w uczelni, podkreśla zalety powrotu do modelu wydziałów.

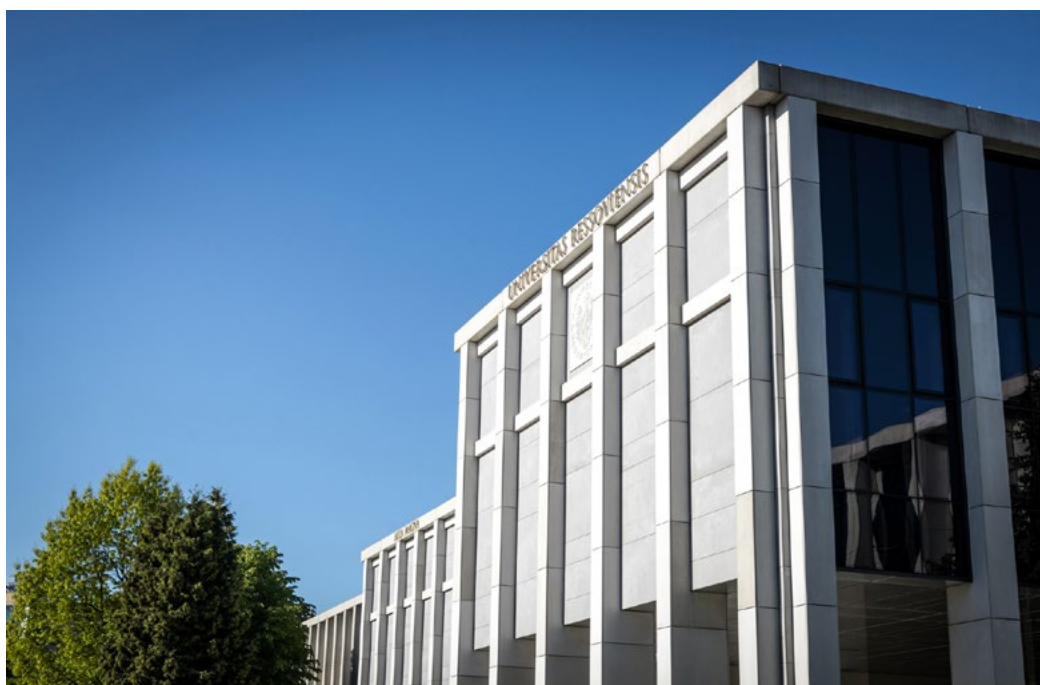
„Wprowadzenie nowej struktury ma na celu zwiększenie efektywności zarządzania i umożliwienie bardziej lokalnego podejmowania decyzji. Osoba zarządzająca większym kolegium, obejmującym wiele dyscyplin, nie zawsze może znać szczegółowe potrzeby wszystkich obszarów naukowych” – wyjaśniał Rektor.

Zauważył, że dotychczasowe kolegia, choć skuteczne w koncentrowaniu

się na wąszych obszarach działalności, powodowały pewne problemy – szczególnie dla jednostek, które były oddzielone od głównych budynków uczelni.

Podkreślił również, że reforma pozwoli władzom rektorskim skoncentrować się na kwestiach ogólnouczelnianych, takich jak nauka, kształcenie, polityka naukowa, umiędzynarodowienie i reprezentowanie Uniwersytetu Rzeszowskiego zarówno w kraju, jak i za granicą. „Chciałbym bardzo mocno podkreślić, że dla mnie wszyscy studenci i pracownicy są równi, a celem reformy jest wzmocnienie poczucia jedności naszej uczelni” – dodaje prof. Reich. Zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

fot. M. Świąćicki

Wręczenie Dyplomów Uznania Rektora dla najlepszych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2023/2024

Joanna Wilk

6 listopada JM Rektor UR prof. dr hab. n. med. Adam Reich wraz z Prorektorem ds. Studenckich i Kształcenia prof. dr hab. Sabiną Grabowską spotkał się z absolwentami, którzy w roku akademickim 2023/2024 osiągnęli najlepsze wyniki naukowe.

Dyplomy gratulacyjne otrzymało siedem absolwentek:

- mgr inż. Angelika Kasprzyk z kierunku architektura krajobrazu (studia II stopnia),
- lic. Monika Skrobacz z kierunku matematyka (studia I stopnia),
- mgr Katarzyna Dudek z kierunku ochrona środowiska (studia II stopnia),

- mgr Monika Anna Cieleń z kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (studia jedn. magisterskie),
- mgr Marcja Olbrycht z kierunku grafika (studia jedn. magisterskie),
- mgr Aneta Rumak z kierunku filozofia (studia II stopnia),
- lic. Aleksandra Półciarek z kierunku filologia polska (studia I stopnia).

JM Rektor wyraził uznanie dla osiągniętych wyników, pogratulował wyróżnionym absolwentom i życzył sukcesów na każdej płaszczyźnie życia.

fot. M. Świąćicki

Wojciech Zawalski nowym p.o. dyrektorem Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie

Joanna Wilk

Z przyjemnością informujemy, że 13 listopada 2024 r. lek. Wojciech Zawalski, specjalista ginekologii i położnictwa, został powołany na stanowisko p.o. dyrektora Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie. Decyzję o nominacji podjął Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich.

Nowy dyrektor to doświadczony lekarz oraz menedżer, który w swojej karierze zawodowej z powodzeniem łączy pasję do medycyny z szeroką wiedzą w zakresie zarządzania w ochronie zdrowia. Ukończył Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Łodzi oraz studia podyplomowe w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Krakowie, gdzie specjalizował się w zarządzaniu w ochronie zdrowia. Jego doświadczenie zawodowe obejmuje m.in. pełnienie funkcji dyrektora Departamentu Świadczeń Opieki Zdrowotnej w Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia oraz aktywny udział w pracach zespołów doradczych przy Ministrze Zdrowia. Jest także twórcą pionierskiego systemu opieki koordynowanej w Polsce, który znacząco przyczynił się do poprawy jakości i dostępności usług medycznych.

Powołanie lek. Wojciecha Zawalskiego na to ważne stanowisko jest wyrazem zaufania do jego kompetencji oraz umiejętności zarządzania placówka-

Lek. Wojciech Zawalski, specjalista ginekologii i położnictwa

mi medycznymi. Nowy dyrektor Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego zapowiada dalszy rozwój szpitala oraz kontynuację działań mających na celu podniesienie jakości świadczonych usług medycznych. Jesteśmy przekonani, że pod jego przewodnictwem placówka będzie nadal się rozwijać, a pacjenci zyskają dostęp do jeszcze lepszej opieki zdrowotnej.

Życzymy Panu Wojciechowi Zawalskiemu samych sukcesów na nowym

stanowisku, satysfakcji z pełnienia tej odpowiedzialnej roli oraz dalszego rozwoju Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie. Jesteśmy pewni, że jego doświadczenie i wizja przyszłości przyczynią się do sukcesywnej transformacji tej placówki.

fot. M. Świąćicki

Dzień Otwarty #KNM – 15 listopada

Dużym wydarzeniem, które już chyba na stałe wpisało się w kalendarz Kolegium Nauk Medycznych, był zorganizowany przez Sekcję Promocji KNM 15 listopada br. po raz czwarty Dzień Otwarty #KNM. Wydarzenie przyciągnęło blisko 800 uczniów z ponad 20 szkół z Rzeszowa i okolicy.

Wydarzenie było doskonałą okazją, aby poznać nasze Kolegium i przekonać się, co oferuje młodym pasjonatom nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.

Bogaty program przyciągnął tłumy!

Uczniowie uczestniczyli w interesujących wykładach oraz praktycznych

pokazach i symulacjach związanych z ratowaniem życia, przygotowanych przez studentów z Koła Naukowego Ratownictwa Medycznego. Te zajęcia nie tylko angażowały, ale również przybliżyły rzeczywistość zawodową przyszłych ratowników i medyków.

Nowoczesna infrastruktura i bogata oferta kierunków

Odwiedzający mogli zapoznać się z nowoczesnym zapleczem dydaktycznym Kolegium, które tworzy doskonałe warunki do nauki i rozwoju. Nasza szeroka oferta kierunków studiów cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród młodych lu-

dzi szukających swojej ścieżki kariery w świecie medycyny i nauk pokrewnych.

Studenckie koła naukowe inspirują

Podczas Dnia Otwartego uczniowie mieli także okazję spotkać członków studenckich kół naukowych. To wyjątkowa okazja, by zobaczyć, jak wyglądają projekty realizowane przez naszych studentów, i dowiedzieć się, jak dołączyć do ich pasjonujących działań.

Nie mogłeś być z nami w tym roku?

Nic straconego! Śledź nasze profile, aby nie przegapić kolejnych wydarzeń,

takich jak Dzień Otwarty #KNM. Już teraz zapraszamy Cię na następną edycję, która odbędzie się za rok – jeszcze więcej atrakcji i okazji, by poznać nasze Kolegium Nauk Medycznych od środka!

Dodatkowo w tym dniu **Kolegium Nauk Medycznych otworzyło drzwi dla zdrowia!**

Akacja profilaktyczna przyciągnęła społeczność akademicką Uniwersytetu Rzeszowskiego, oferując niepowtarzalną okazję do skorzystania z szerokiej gamy bezpłatnych badań profilaktycznych oraz szczepień.

Podczas akcji uczestnicy mieli możliwość wykonania badań w ramach programu 40+, takich jak pomiar ciśnienia, poziomu cukru we krwi czy analiza podstawowych parametrów zdrowotnych.

Jednym z punktów programu była możliwość zaszczepienia się przeciw grypie. Z tej opcji skorzystało wielu pracowników i studentów, którzy docenili wygodę i profesjonalizm oferowanych usług. „To fantastyczne, że mogę zadbać o swoje zdrowie w tak przystępny sposób” – mówił jeden z uczestników.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom i zapraszamy do śledzenia naszych przyszłych inicjatyw! Razem możemy zadbać o zdrowszą przyszłość.

Sekcja Promocji KNM

fot. M. Świąćicki, V. Zimmerman

Podczas Gali Podkarpackiego Klubu Biznesu ustanowiono Nagrodę im. Jerzego Krzanowskiego dla najlepszych absolwentów UR i PRz

Joanna Wilk

22 listopada br. odbyła się XVII Gala Podkarpackiego Klubu Biznesu. Podczas uroczystości Uniwersytet Rzeszowski reprezentował Prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych UR prof. Janusz Pasterski z żoną Panią prof. Jolantą Pasterską.

Ważnym wydarzeniem tegorocznego spotkania przedstawicieli podkarpackiej gospodarki było upamiętnienie Jerzego Krzanowskiego, współzałożyciela Podkarpackiego Klubu Biznesu i znanego przedsiębiorcy.

Nagroda będzie przyznawana corocznie dla dwóch wybitnych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego i Politechniki Rzeszowskiej – z najwyższą średnią, a także szczególnie wyróżniających się postawą oraz zaangażowaniem w naukę. Absolwenci otrzymają statuetki specjalnie zaprojektowane przez Krzysztofa Brzuzana oraz nagrody pieniężne po 25 tys. zł.

Dyplomy dla choreografów z całej Polski rozdane!

Jadwiga Bär

W dniach 23–24 listopada 2024 r. odbył się egzamin dyplomowy dla słuchaczy choreograficznych studiów podyplomowych pn. prowadzenie zespołów tanecznych – taniec polski. Choreograficzne studia podyplomowe organizowane w Uniwersytecie Rzeszowskim są jedyną formą kształcenia tego rodzaju w Polsce. Od ponad dwudziestu lat cieszą się popularnością wśród instruktorów i tancerzy tańca ludowego, nie tylko ze względu na rodzaj dokumentu, jaki otrzymują ich absolwenci, ale również ze względu na znaną i cenioną w Polsce kadrę dydaktyczną prowadzącą zajęcia. W tegorocznej edycji studiów pod kierunkiem wybitnych specjalistów folkloru polskiego kształciło się dwudziestu sześciu słuchaczy niemal z całego kraju.

Egzamin końcowy obejmował część teoretyczną (z zakresu polskich tańców narodowych i regionalnych, etnografii, historii tańca i baletu) oraz część praktyczną – publiczną obronę autorskich kompozycji tanecznych. Komisja egzaminacyjna w składzie: przewodniczący mgr Romuald Kalinowski (ekspert Polskiej Sekcji CIOFF, choreograf kat. „S”, kierownik choreograficznych studiów podyplomowych, kierownik ZPiT UR „Resovia Saltans”), mgr inż. Alina Kościółek-Rusin (ekspert Polskiej Sekcji CIOFF, choreograf kat. „S”, wieloletni kierownik i choreograf SZPiT PRZ „Połoniny”), dr Jadwiga Bär (choreograf ZPiT „Resovia Saltans”, wykładowca), prof. dr hab. Paweł Paluch (ekspert Polskiej Sekcji CIOFF, muzyk, kompozy-

Słuchacze choreograficznych studiów podyplomowych: prowadzenie zespołów tanecznych – taniec ludowy, pamiątkowe zdjęcie po zakończeniu części teoretyczno-praktycznej egzaminu dyplomowego (fot. N. Mazur-Dzierżak)

Mgr Michał Kopala, absolwent tegorocznej edycji choreograficznych studiów podyplomowych, z partnerką Mają Szelc. Kompozycja pt. *Rozdroża* oparta na kujawiaku i oberku z motywami współczesnej techniki tanecznej, promotor pracy dyplomowej dr Jadwiga Bär (fot. J. Bär)

tor, kierownik orkiestry kameralnej ZPiT „Resovia Saltans”) oceniła 26 kompozycji tanecznych słuchaczy, przygotowanych pod kierunkiem promotorów-wykładowców, inspirowanych folklorem z różnych regionów etnograficznych kraju. Publiczność obejrzała kompozycje taneczne m.in. z Podlasia, Lubelszczyzny, Lubartowa, Beskidu Śląskiego, Śląska Cieszyńskiego, Górnego Śląska, Polskiego Spiszu, Rzeszowszczyzny oraz polskich tańców narodowych. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej mgr Romuald Kalinowski wysoko ocenił profesjonalizm i kreatywność słuchaczy choreograficznych studiów podyplomowych: „Cieszy fakt, że poziom prezentowanych kompozycji jest wysoki, a pomysły kompozycyjno-choreograficzne są zróżnicowane. Widzimy etiudy zawierające elementy tradycyjnych obrzędów i zwyczajów ludowych z różnych regionów Polski, jak również etiudy opracowane artystycznie, etiudy zawierające elementy zaczerpnięte z innych technik tanecznych, a nawet etiudy opracowane na motywach tańców ludowych”. Absolwenci otrzymają uniwersyteckie dyplomy ukończenia choreograficznych studiów podyplomowych z dziedziny tańca ludowego. Wszystkim życzymy wielu sukcesów w pracy twórczej, satysfakcji z wykonywanej pracy i dalszej motywacji w zawodzie choreografa-instruktora tańca ludowego. Kolejna edycja choreograficznych studiów podyplomowych z dziedziny tańca ludowego rozpoczyna się już na początku 2025 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Krakowiak narodowy, kompozycja mgr. Jana Dzierżaka, promotor pracy dyplomowej mgr Romuald Kalinowski (fot. J. Bär)

W Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym porody odbywać się będą w znieczuleniu

Oskar Kaczorowski

26 listopada br. odbyła się pierwsza konferencja prasowa nowo powołanego p.o. dyrektora Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego Wojciecha Zawalskiego. Dyrektor Zawalski ocenił szpital jako dobrze zorganizowaną placówkę z wykwalifikowanym personelem i stabilną sytuacją finansową. Podkreślił również jego status uniwersytecki i wysoki poziom naukowy.

„Szpital, który mam przyjemność prowadzić od dwóch tygodni, oceniam bardzo dobrze. Jest to szpital dobrze zorganizowany, zatrudniamy wykwalifikowany personel medyczny, wielu pracowników i współpracowników w zawodach niemedycznych. Placówka posiada dobre kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia, ma płynność finansową, nie mamy żadnych zagrożeń w tym momencie, jeżeli chodzi o bieżące funkcjonowanie. Jest szpitalem uniwersyteckim, więc jest szpitalem najwyższego poziomu referencyjnego. Mamy wielu pracowników naukowych, kierowników klinik, profesorów, samodzielnych pracowników nauki” – podsumował dyrektor Zawalski.

W grudniu startuje pilotażowy program znieczulania przy porodzie

W drugiej części konferencji dyrektor zapowiedział ważną zmianę na oddziale położniczym. Od grudnia w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym rusza pilotażowy program znieczulania przy porodzie. Decyzja ta z pewnością spo-

tką się z dużym zainteresowaniem przyszłych mam, które do tej pory borykały się z bólem porodowym. Program znieczuleń ma na celu poprawę komfortu rodzących, a także obniżenie stresu związanego z porodem.

Program pilotażowy będzie trwał od 1 grudnia do 30 czerwca. W tym czasie lekarze z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz Kliniki Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Położnictwa w USK w Rzeszowie przejdą specjalistyczne szkolenia w Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi. Po ukończeniu szkoleń personel będzie gotowy do przeprowadzania znieczuleń zewnątrzoponowych.

USK dołącza do grona 17% placówek przyjmujących porody w znieczuleniu

„Tego rodzaju znieczulenie uznawane jest za złoty standard na świecie – tłumaczy prof. dr hab. n. med. Tomasz Kluz, kierownik Kliniki Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Położnictwa w USK w Rzeszowie. – To uznany i skuteczny sposób znieczulania porodu. Jest stosunkowo bezpieczny i skuteczny. W przeciwieństwie do silnych leków przeciwbólowych podawanych dożylnie, które nie są tak skuteczne i mogą negatywnie oddziaływać na matkę i dziecko, znieczulenie zewnątrzoponowe ma niewielki wpływ na rodzącą i praktycznie żaden na dziecko”.

„Inwestycja” w komfort porodów to część szerszej modernizacji, jaką przeszedł blok porodowy w Klinice Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Położnictwa w rzeszowskim USK. Wyremontowany oddział, który otwarto w marcu bieżącego roku, w krótkim czasie stał się jednym z najnowocześniejszych ośrodków tego typu w regionie. Od momentu otwarcia w nowym bloku przyszło na świat już około 700 dzieci, co świadczy o rosnącym zaufaniu pacjentek do tej placówki.

Bezpłatne badania w Rzeszowie w ramach profilaktyki raka prostaty

W listopadzie, miesiącu poświęconym męskim nowotworom, Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Rzeszowie zaprosił mężczyzn do bezpłatnych badań w kierunku raka prostaty. 30 listopada w Podkarpackim Centrum Onkologii odbyły się konsultacje oraz badania

diagnostyczne, umożliwiające wczesne wykrycie nowotworu gruczołu krokowego. W ramach konsultacji specjaliści urologicy przeprowadzili wywiady i badania fizykalne, zlecając w razie potrzeby dodatkową diagnostykę.

Z okazji obchodów miesiąca świadomości o raku prostaty i jąder ściana Podkarpackiego Centrum Onkologii została podświetlona na niebiesko 28 i 29 listopada, aby wyrazić solidarność z mężczyznami chorującymi na te nowotwory.

Rak prostaty to jedna z najczęstszych przyczyn zgonów mężczyzn w Polsce, dlatego tak ważna jest wczesna diagnostyka. Badanie PSA jest dostępne w ramach programu Profilaktyka 40 Plus, a konsultacje w USK nie wymagają rejestracji. Więcej informacji pod numerem telefonu: 17 866 62 68.

fot. O. Karczowski

Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego wręczył nagrodę w Konkursie Podcast Roku im. Janusza Majki

Oskar Kaczorowski

30 listopada 2024 r. odbyła się uroczysta Gala Finałowa Konkursu Podcast Roku 2024 im. Janusza Majki, która miała miejsce w hotelu Hilton Garden Inn w Rzeszowie. Wydarzenie odbyło się pod patronatem m.in. Polskiego Radia, Radia Zet i Uniwersytetu Rzeszowskiego.

W trakcie gali Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich wręczył nagrodę w kategorii „nauka, edukacja, technologia” Joannie Sosnowskiej i Sylwii Czubkowskiej za ich podcast „Techstorie”.

W tym roku do konkursu zgłoszono aż 324 podcasty, z których jury liczące 40 osób wybrało najlepsze produkcje w różnych kategoriach. Oprócz laureatów z „Techstorii” nagrody odebrali również twórcy innych wyróżniających się podcastów. W kategorii „debiut” nagrodzeni zostali Mateusz Fusiarsz, Mateusz Kuźniewski i Krzysztof Zimoch za podcast „Historie, których nie widać na boisku” (Radio 357), a Michał Janczura otrzymał wyróżnienie w kategorii „polityka, gospodarka, społeczeństwo” za podcast „Niedorzecznik” (Radio Tok FM). Nagroda w kategorii „lifestyle, kultura, hobby” trafiła do Karoliny Oponowicz za podcast „Boski podcast. O śmierci” (Radio Tok FM), a w kategorii „kryminał” wyróżniono Hannę Bogoryję-Zakrzewską i Katarzynę Błaszczuk za „Śledztwo Pisma. Sezon 5” („Pismo”). W specjalnej kategorii „marka spon-

sorująca podcast” nagrodę zdobył mBank za podcast „Jazgot”, a Nagrodę Publiczności otrzymali Marcin Giełzak i Jakub Dymek za „Dwie Lewe Ręce”. Konkurs Podcast Roku to ogólnopolska inicjatywa, której celem jest promowanie jakości i oryginalności podcastów oraz dźwiękowego przekazu w mediach cyfrowych. Konkurs nosi imię Janusza Majki, redaktora związanego przez niemal 40 lat z Radiem Rzeszów, który zmarł w lutym 2021 r.

fot. organizator

Unikatowa kolekcja plakatów Reného Wannera jest już w Uniwersytecie Rzeszowskim

Oskar Kaczorowski

Do Uniwersytetu Rzeszowskiego do tarła jedna z najcenniejszych kolekcji plakatów artystycznych w Polsce. Tuż po godzinie 6 nad ranem 5 grudnia 2024 r. prosto ze Szwajcarii przybył transport, w którym znajdowało się 45 tysięcy unikatowych prac.

Zbiory te przez niemal pół wieku były starannie gromadzone przez Reného Wannera, szwajcarskiego znawcę sztuki i kolekcjonera. Kolekcja, która stała się darem rodziny Reného Wannera, sprawia, że Uniwersytet Rzeszowski jest teraz drugim największym posiadaczem tego typu zbiorów w Polsce, a jej przyjęcie to wydarzenie o ogromnym znaczeniu zarówno dla uczelni, jak i dla polskiej kultury.

Długo czekaliśmy na ten moment. Pięć lat minęło od pierwszych rozmów, ale w końcu udało się.

Plakaty na Uniwersytecie Rzeszowskim

Opieka nad kolekcją plakatów Reného Wannera stanowi nie tylko ogromne przedsięwzięcie, ale także wyjątkową okazję do poszerzenia wiedzy na temat tej formy sztuki. Prof. Wiesław Grzegorzczak, kierujący zbiorami, zaznacza: „Długo czekaliśmy na ten moment. Pięć lat minęło od pierwszych rozmów, ale w końcu udało się. Teraz przed nami ogromna praca związana z katalogowaniem i organizowaniem wystaw”. Profesor podkreśla również, że plakaty muszą być prezentowa-

ne publicznie – nie mogą spoczywać w szufladach. W przyszłości planowane są wystawy, które pozwolą na zaprezentowanie tej niezwykłej kolekcji szerokiemu gronu odbiorców.

Plany na przyszłość

Katalogowanie zbioru to tylko początek. Choć proces ten jest czasochłonny, Uniwersytet Rzeszowski już teraz rozważa organizację wystaw tematycznych, które będą odbywać się zarówno w kraju, jak i za granicą. „Na razie musimy poczekać na pełne skatalogowanie zbioru. Później będziemy podejmować rozmowy z instytucjami, które mogłyby przejąć część wystaw. Ale wiemy, że ta kolekcja ma wielki potencjał” – mówi prof. Grzegorzczak.

René Wanner – kolekcjoner, ekspert i pasjonat plakatu

René Wanner, który przez wiele lat gromadził plakaty o tematyce artystycznej, był nie tylko kolekcjonerem, ale także uznanym ekspertem. Jego kolekcja obejmuje plakaty z różnych zakątków świata – z Afryki, Azji, Europy i Ameryki Łacińskiej. Wanner szczególnie doceniał polskie plakaty, które nie tylko zbierał, ale również promował na arenie międzynarodowej. Jego podejście do plakatu jako sztuki miało unikalny charakter – prace musiały być przemyślane, niejednoznaczne i wywierać silny wpływ na odbiorcę.

Miasto przyjazne młodym

Rzeszów jest miastem nowoczesnym, stale rozwijającym się i przyciągającym młodych ludzi. Obecnie może pochwalić się liczbą ponad 40 tys. studentów. To m.in. dla nich są realizowane działania, dzięki którym stale podnosi się jakość życia w mieście.

Jednym z priorytetów jest to, aby Rzeszów był miastem zielonym i ekologicznym. Dlatego też realizowany jest tu pilotażowy program Net Zero Cities, w którym stolica Podkarpacia uczestniczy jako jedno z pięciu polskich miast. Jego celem jest opracowanie modelu zmian w przestrzeni oraz budynkach, dzięki którym miasto będzie mogło osiągnąć neutralność klimatyczną do 2030 r. W ten kierunek działań świetnie wpisuje się także wymiana taboru autobusowego na zeroemisyjny – wodorowy. Dzięki zdobytemu przez władze miasta dofinansowaniu w wysokości prawie 70 mln zł zakupionych zostanie 20 pojazdów wodorowych. Stolica Podkarpacia może się już pochwalić, że zajęła dwa pierwsze miejsca w Indeksie Zdrowych Miast, w ramach którego analizowane są warunki życia w 66 największych miastach Polski. Rzeszów zwyciężył w kategoriach „Usługi komunalne i społeczne” oraz „Ludność i pokolenia”.

Tysiące drzew i krzewów

W poprzednich latach w Rzeszowie powstało mnóstwo nowych dróg, mosty, budowano infrastrukturę komunalną, uzbrajano tereny pod inwestycje mieszkaniowe i przemysłowe. „Obecnie, nie zapominając oczywiście o ważnych przedsięwzięciach drogowych, takich jak np. trwająca obecnie budowa Wisłokostrady czy połączenie drogowe osiedli Słocina i Zalesie z centrum, kładziemy nacisk na inwestycje prospołeczne, chcąc zadbać przede wszystkim o poprawę jakości życia młodych i starszych mieszkańców. To dlatego od początku mojej kadencji w Rzeszowie powstaje więcej parków i terenów zielonych, a w całym mieście sadzi się tysiące nowych drzew i krzewów” – mówi Prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek.

Każdego roku przybywa po kilka parków kieszonkowych we wszystkich częściach miasta. Cieszą się już z nich mieszkańcy Baranówki, Nowego Miasta, Kotuli, Króla Augusta i Pobitna. Jeszcze w tym roku do listy nowych zielonych terenów wypoczynkowych będzie można dopisać kolejne realizacje

na osiedlach Biała, gen. Andersa, Nowe Miasto, Pobitno, Baranówka. W przyszłym z kolei nie tylko młodzi będą cieszyć się z plaży, która obecnie powstaje nad Wisłokiem. Warto dodać, że każdego roku w mieście sadzi się tysiące nowych drzew i krzewów. Dzięki tworzonej przez miasto miejscowym planom zagospodarowania duże przestrzenie są rezerwowane pod zielenią i rekreację. Tak jest np. w przypadku kopca Konfederatów Barskich.

Pumptrack, skatepark i dirtpark

„Moim celem jest zapewnienie miejsc do odpoczynku każdemu mieszkańcowi w niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania. Tak aby mógł dojść do niego pieszo maksymalnie w ciągu 10–15 minut” – podkreśla Prezydent Rzeszowa.

W tę politykę wpisują się inwestycje dla najmłodszych rzeszowian – place zabaw, których każdego roku w mieście przybywa. Te duże – przy Lisiej Górze i u zbiegu al. Witosa oraz ul. Wyspiańskiego – wyposażono w sprzęt przystosowany do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Są tam m.in. specjalne huśtawki i miękka, bezpieczna nawierzchnia. Oba mają dostęp do ścieżek rowerowych, na których najmłodszy mogą w bezpieczny sposób jeździć na rowerze czy hulajnodze.

Rzeszów wzbogaca się także o miejsce, w którym można wypoczywać aktywnie. Na nadrzecznych Bulwarach wybu-

dowany został pumptrack – specjalny tor do wyczynowej jazdy rowerami. Podobny powstał na os. Baranówka. Na tym samym osiedlu w tym roku został oddany do użytku Fun Park, z którego także mogą korzystać miłośnicy rowerów, hulajnóg i deskorolek. Warto przypomnieć, że w rejonie Bulwarów znajdują się także skatepark i dirtpark. Przyjazne miasto to także takie, które tętni wydarzeniami kulturalnymi. Od dwóch lat w Rzeszowie każdego roku organizowanych jest kilkaset wydarzeń. Przestrzenią dla spotkań i debat mieszkańców z samorządowcami, naukowcami czy przedstawicielami biznesu jest rzeszowskie Centrum Innowacji Miejskich Urban Lab. To tu są inicjowane, testowane i wdrażane nowoczesne projekty przyczyniające się do poprawy jakości życia młodszych i starszych mieszkańców. Obszar do wzajemnego zrozumienia, zbliżania kultur i obyczajów stwarza Międzynarodowe Centrum Integracji Feniks. Tutaj organizowane są np. interesujące wykłady, zajmujące warsztaty, inspirowane prezentacje, ciekawe wystawy.

Nowe miejsce dla sportu i kultury

W ten kierunek rozwoju wpisuje się także jedna z największych inwestycji ostatnich lat w mieście – budowa Podkarpackiego Centrum Lekkiej Atletyki. Jego budowa będzie kosztować blisko 200 mln zł. Ten nowy stadion powstaje na miejscu starego obiektu Resovii i będzie pełnił trzy funkcje. Dwie pierwsze są związane ze sportem – lekką atletyką oraz piłką nożną. Trzecia ma związek z kulturą. Nowy stadion będzie przystosowany do organizacji koncertów plenerowych. Jego trybuny będą mogły pomieścić prawie 8 tys. widzów. Jeśli do tego doliczymy płytę boiska, to widowiska będzie mogło tam równocześnie oglądać kilkadziesiąt tysięcy osób.

Urząd Miasta Rzeszowa

fot. G. Bukala / UMR

Fot. Grzegorz Bukala / UM Rzeszowa

Fot. Grzegorz Bukala / UM Rzeszowa

Fot. Grzegorz Bukala / UM Rzeszowa

Uchronić od zapomnienia – zachować dla przyszłości

Grażyna Stojak

Z kart historii Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego

Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego funkcjonuje od 22 lat. Zostało powołane wraz z rozpoczęciem nowego roku akademickiego w 2002 r. przez JM Rektora prof. dr. hab. Włodzimierza Bonusiaka. Podstawę aktu powołania stanowił Statut Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 12 września 2002 r. W świetle tego aktu Muzeum UR działa jako jednostka ogólnouczelniana, której działalność jest finansowana przez administrację centralną. Powołanie jednostki muzealnej było związane z doniosłym wydarzeniem – utworzeniem Uniwersytetu Rzeszowskiego na mocy ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. Powstanie uczelni uniwersyteckiej było odpowiedzią na potrzebę połączenia środowisk akademickich w intensywnie rozbudowującej się rzeszowskiej aglomeracji miejskiej. Uniwersytet Rzeszowski powstał z połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – Filii w Rzeszowie oraz Wydziału Ekonomii w Rzeszowie Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Fakt ten znajduje odzwierciedlenie w zbiorach muzealnych, gdyż większość muzealiów to pamiątki związane z funkcjonowaniem rzeszowskich uczelni, które poprzedzały i stanowiły bazę Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zatem zbior

ry muzealne stanowią w dużej mierze przedmioty, dokumenty oraz zdjęcia, które utrwalają dzieje Uniwersytetu Rzeszowskiego i działających tu pracowników akademickich.

W procesie gromadzenia zasobów Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego ważną datą był rok 2004. Do zbiorów muzealnych zostały wówczas przekazane zasoby Muzeum Oświaty, które było prowadzone przez słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Muzealia te stanowią istotny wkład w dokumentowanie rozwoju oświaty i edukacji na dzisiejszym Podkarpaciu. Materialnymi dokumentami są świadectwa szkolne z przełomu wieków XIX i XX, a także z czasów Polski międzywojennej. Zasoby Muzeum UR zostały znacząco wzbogacone zbiorami dokumentującymi szkolnictwo uczniowskie oraz dziennikami nauczycieli, a także pojedynczymi sprzętami stanowiącymi wyposażenie dawnych szkół elementarnych. Muzeum posiada ponadto zbiory dokumentujące życie naukowe, jakie rozwijało się na terenie południowo-wschodniej Polski, które zostały pozyskane przez pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego. Obecnie, gdy Muzeum weszło w trzecią dekadę swojej działalności, zbiory muzealne liczą ponad 7000 eksponatów. Są one udostępniane dla realizacji szeroko rozumianej funkcji poznawczo-edukacyjnej – pracy naukowej, wydawniczej i wystawienniczej.

Popiersie JM Rektora prof. dr. hab. Tadeusza Lulka, pierwszego rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego

Działalność wystawiennicza

Dotychczasowa praca Muzeum UR skupiona była na przygotowaniu wystaw czasowych, opracowanych we współpracy z pracownikami naukowymi Uniwersytetu Rzeszowskiego. Korzystano z różnych przestrzeni wystawienniczych w obiektach uniwersyteckich oraz innych instytucji miasta Rzeszowa. W przygotowywanym dwutomowym katalogu najcenniejszych zabytków w zbiorach muzeów uczelnianych w Polsce Marta Wójcik, kierująca Muzeum UR w latach 2015–2024, wyszczególniła dotychczasowe ekspozycje wykonane m.in. z Insty-

Pierwszy łańcuch rektorski używany przez rektora w Uniwersytecie Rzeszowskim

Pióro Aleksandra Kwaśniewskiego, którym podpisano akt powołania Uniwersytetu Rzeszowskiego

tutem Wychowania Fizycznego – wystawa „Towarzystwo Gimnastyczne Sokół w Rzeszowie (1886–1947)”; z Instytutem Historii – „Rzeszów we wspomnieniach Żydów, przedwojennych mieszkańców miasta. Korespondencja ze zbiorów Bogusława Kotuli”; Centrum Badań nad Polonią i Polakami na Świecie – „Trochę z przypadku, trochę z potrzeby... 50 lat Światowych Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych”. Muzeum współdziała także z innymi instytucjami, takimi jak: Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie – wystawa plakatu teatralnego Stephana Bundiego ze Szwajcarii (2017); Fundacja Ormiańska – Dzień Ormiański w Uniwersytecie Rzeszowskim (2019), czy Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” – wystawa „Mniejszość polska na Ukrainie w walce o demokratyczną, wolną i jednolitą ojczyznę” (2022).

Od początku obecnego roku akademickiego 2024/2025 trwa spis z natury zbiorów muzealnych, konserwatorski przegląd zasobów oraz reorganizacja magazynów Muzeum uniwersyteckiego. Opracowane są także nowe wystawy, zarówno czasowe, jak i stałe, z wykorzystaniem zbiorów Muzeum

UR. Ekspozycje te będą zakomponowane w budynku rektoratu i otworzą nowy rok 2025.

Misja Muzeum

Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego swoje wystawy będzie prezentować we wspólnych przestrzeniach budynków uniwersyteckich. Wystawy czasowe będą tworzone w współpracy z pracownikami naukowymi uczelni, a także badaczami z innych ośrodków akademickich i pracownikami instytucji kultury. Celem Muzeum UR jest gromadzenie pamiątek, dawnych wydawnictw i rzeczy związanych z przeszłością Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz życiem naukowym uczelni i pracowników naukowo-badawczych. Prowadząc działalność zgodnie z ustawą o muzeach, Muzeum UR ukierunkowane jest na dokumentowanie uniwersyteckiej historii oraz rozwój kultury – poprzez wystawiennictwo i szeroko zakrojone działania artystyczne. Planowane są także pokazy kolekcji prywatnych gromadzonych przez pracowników naukowych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Rzeszowskiego do zadań Muzeum

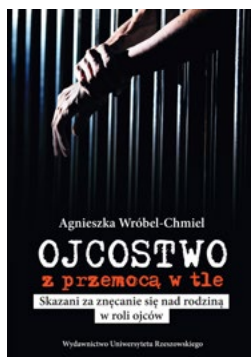
UR należy gromadzenie, zabezpieczenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów. Tym samym w najbliższych latach praca badawcza będzie skupiona na opracowaniu zbiorów w postaci kart katalogu naukowego. Zostaną założone także karty magazynowe, które będą kompatybilne z przypisanym miejscem dla każdego zabytku w magazynie muzealnym po reorganizacji. W chwili obecnej trwa przegląd konserwatorski zgromadzonych zabytków ruchomych i tworzenie wykazu muzealiów wymagających podjęcia najpilniejszych prac renowacyjnych. Przełom roku poświęcony jest na organizację wystaw czasowych w budynku rektoratu oraz przygotowanie planu wystawienniczego na rok 2025.

fot. M. Świąćicki

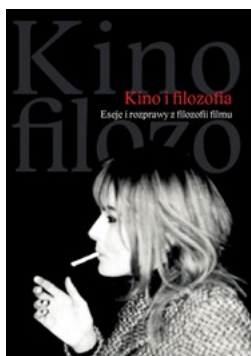
Wydawnictwo UR poleca

Wojciech J. Cynarski, *Karate w perspektywie antropologii. Karate in the Perspective of Anthropology*, ISBN 978-83-8277-200-5, 2024, s. 120, format A4, oprawa broszurowa. Praca poświęcona jest problematyce karate jako społecznemu i kulturowemu zjawisku drogi sztuki walki w Polsce i Europie. Autor jako wieloletni nauczyciel i praktyk podkreśla, że sztuki walki to nie tylko sposób życia, ale także kompleksowe systemy rozwoju człowieka – rozwoju moralnego, kształtowania charakteru, a także stawania się osobą szlachetną i społecznie pożyteczną. Karate kładzie większy nacisk na kultywowanie „drogi wojownika” niż na trening sportowy i dążenie do zwycięstwa, z czym często kojarzone jest w filmach z gatunku *martial arts*, w których dominują brutalne sceny walki. Opracowanie składa się z siedmiu rozdziałów, w których zebrano zagadnienia związane z tą sztuką walki, zaczynając od teorii i refleksji na względnie ogólnym poziomie, aż po bardziej szczegółowe zagadnienia w kolejnych częściach. Siódmy rozdział, poświęcony „człowiekowi karate”, pełni funkcję podsumowania wcześniejszych rozważań i poszukiwań naukowych. Książka adresowana jest do wszystkich zainteresowanych karate i sztukami walki oraz studentów, nauczycieli, instruktorów, trenerów i badaczy. Zawiera indeksy ważnych pojęć i nazwisk oraz bogatą literaturę, spełniając wymogi monografii naukowej i podręcznika akademickiego.

Agnieszka Wróbel-Chmiel, *Ojcostwo z przemocą w tle. Skazani za znęcanie się nad rodziną w roli ojców*, ISBN 978-83-8277-191-6, 2024, s. 296, format B5, oprawa broszurowa. Monografia oparta została na badaniach sondażowych przeprowadzonych na grupie 124 ojców skazanych za znęcanie się nad rodziną, odbywających karę pozbawienia wolności w czterech jednostkach penitencjarnych w latach 2017–2019. Autorka analizuje zjawisko przemocy w rodzinie, skupiając się na kontekście rodzicielstwa, oraz wpływ sytuacji przemocowych na dzieci i inne osoby z otoczenia skazanych. W opracowaniu omówiono problemy związane z odbywaniem kary i resocjalizacją osadzonych, uwzględniając aspekty prawne i podejście terapeutyczne oraz zmiany w modelu ojcostwa, poczynwszy od patriarchalnych wzorów dominacji do współczesnych modeli partnerskich. Badania przeprowadzono z wykorzystaniem autorskich narzędzi badawczych. Wynika z nich, że ojcowie stosujący przemoc deklarują silne zaangażowanie wobec dzieci, ale rolę opiekuna postrzegają przez pryzmat kontroli i dominacji. Sprawcy przemocy często przeceniają rolę kar w wychowaniu, ignorując znaczenie nagród. Preferują autorytarny styl w relacjach rodzinnych i nie dostrzegają u siebie niskiego poziomu kompetencji wychowawczych. Warto podkreślić, że pozytywna reakcja badanych na trudne, a nawet drażliwe pytania świadczy o umiejętności nawiązywania przez Autorkę kontaktu oraz motywowania osadzonych do współpracy.

Kino i filozofia. Eseje i rozprawy z filozofii filmu, red. Witold M. Nowak, Przemysław Paczkowski, ISBN 978-83-8277-219-7, 2024, s. 274, format A5, oprawa broszurowa. W monografii poświęconej filozofii filmu redaktorzy próbują włączyć czytelnika w dyskusję o filmie, stosując do tego narzędzia filozofii: analizę logiczną, ogląd estetyczny, hermeneutykę obrazu, komparatystykę kulturową. Dla twórców i eksploratorów tego nowego nurtu filozofii film i kino są nieodłącznym elementem ich intelektualnego świata. Obrazy filmowe fascynowały ich wyobraźnię, kształtowały gust estetyczny, dostarczały przykładów do naśladowania oraz antywzorów. Filmy budziły nadzieje, wywoływały lęk, prowokowały do refleksji. Nie ulega wątpliwości, że stymulowały również ich myślenie, stawiając przed nimi fundamentalne pytania i skłaniając do głębszej analizy. Redaktorzy i Autorzy poszczególnych artykułów są prezerami tego nurtu filozofii. Wszystkie teksty zamieszczone w monografii traktują kino jako unikalny i specyficzny nośnik wartości kulturowych i przedstawiają różne perspektywy relacji kino – filozofia. W swoich badaniach ukazują różnorodne narzędzia filmowe, gatunki oraz idee, a także rozważają filozoficzne aspekty dzieł filmowych, ich odbiór oraz wpływ kina na kulturę w szerokim kontekście.

„Staram się, aby z moich książek zawsze można było wyciągnąć coś pozytywnego, by skłaniały do refleksji, ale też by były po prostu miłą formą spędzania czasu” (Paulina Rabczak)

Ewa Cwanek-Florek

W dniu 5 grudnia br. gościem Biblioteki Austriackiej była młoda rzeszowianka, autorka powieści *W starym Wiedniu*, Paulina Rabczak.

Paulina Rabczak od kilku lat mieszka w Wiedniu, gdzie studiuje na Uniwersytecie Wiedeńskim *Internationale Betriebswirtschaftslehre*. Zawodowo związana jest z Operą Wiedeńską. W 2024 r. nakładem wydawnictwa Prószyński i S-ka ukazała się jej debiutancka powieść pt. *W starym Wiedniu*, której akcja rozgrywa się w stolicy Austrii w końcu XIX w. Pisze powieści historyczne, w których ważnymi tematami są dla niej rola kobiet oraz muzyka. Wątki te są szczególnie ważne w jej debiutanckiej powieści, której bohaterka próbuje zrobić karierę w świecie muzyki mimo ograniczających ją konwenansów.

Po udanym spotkaniu ze studentami germanistyki oraz ze słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku, moderowanym przez dr Ewę Cwanek-Florek, Paulina Rabczak odpowiedziała na kilka pytań dotyczących jej warsztatu pracy oraz pobytu w Wiedniu:

Ewa Cwanek-Florek: Jak zaczęła się Pani przygoda z pisaniem? Co zainspirowało Panią do napisania pierwszej książki? Kiedy to było?

Paulina Rabczak: Nie potrafię sobie przypomnieć, kiedy i jak się to zaczę-

ło, bo pierwsze próby podejmowałam już w podstawówce. Pierwszą „poważną” powieść zaczęłam pisać na przełomie gimnazjum i liceum – pamiętam, że kilka scen mi się po prostu przyśniło, a później zaczęłam te ułamki składać w całość.

E.C.-F.: Czy był to przypadek, czy świadoma decyzja?

P.R.: Myślę, że trochę przypadek, a trochę świadoma decyzja. Zaczęłam tę powieść trochę z przypadku, z nadmiaru czasu i pomysłów, ale kontynuowanie jej i pisanie kolejnych było już zupełnie świadomą decyzją.

E.C.-F.: W jaki sposób Pani pisze? Systematycznie czy czeka Pani na natchnienie?

P.R.: Piszę wszędzie, gdzie się da, o każdej porze, kiedy znajdę czas. W natchnienie nie wierzę, choć prawdą jest, że są dni, gdy pisze się lepiej i ma się więcej pomysłów, ale gdybym czekała tylko na tę mistyczną wenę, to pisałabym książkę kilka lat. Myślę, że klucz do sukcesu to systematyczna praca mimo przeciwności. Staram się napisać codziennie choćby kilka zdań, żeby nie wybić się z rytmu, i ta systematyczność przynosi wymierne efekty.

E.C.-F.: Skąd biorą się pomysły na Pani książki? Skąd czerpie Pani inspiracje?

P.R.: Najczęściej inspiruje mnie jakiś film lub książka, konkretny wątek, do

którego w pewnym momencie układa mi się w głowie cała historia. Czasem wystarczy jakiś obraz, wiersz, utwór muzyczny, a wyobraźnia zaczyna już pracować i tworzyć kolejne powieści.

E.C.-F.: Jakie tematy porusza Pani w swoich książkach?

P.R.: Bardzo lubię poruszać tematy *stricte* obyczajowe dotyczące danej epoki, w moim przypadku to najczęściej XIX w., choć zdarzało mi się pisać i o pierwszej połowie XX w., to zazwyczaj wątki rodzinne, miłosne, komplikacje życiowe wynikające z ówczesnych obyczajów. Czasem dodają też wątki kryminalne i tajemnice rodzinne. Często dryfuje to w kierunku sag rodzinnych i muszę siłą powstrzymać się, by nie rozbudowywać dalej historii danych bohaterów.

E.C.-F.: Czy Pani książki niosą jakieś przesłanie?

P.R.: Staram się, aby z moich książek zawsze można było wyciągnąć coś pozytywnego, by skłaniały do refleksji, ale też by były po prostu miłą formą spędzania czasu, bo przecież o to w literaturze w dużej mierze chodzi. A jeśli ktoś przy okazji wyciągnie z nich jakąś lekcję dla siebie, to tym lepiej.

E.C.-F.: Czy inspiruje się Pani książkami jakiegoś pisarza?

P.R.: Uwielbiam Lwa Tołstoja i jego styl, podoba mi się, jak genialnie wnika w psychikę swoich bohaterów, jak odziera ich z kolejnych warstw, pod którymi się kryją, a także jak za pomocą niewielu słów jest w stanie plastycznie odmalować scenę, jemu wystarczy krótkie zdanie, które jest jednak tak pełne treści, że widzi się bohaterów jak żywych.

E.C.-F.: Jakich rad może Pani udzielić początkującym pisarzom?

P.R.: Myślę, że kluczowe jest, by się nie poddawać i nie nakładać na siebie zbyt wielkiej presji. Skończony, średniej jakości tekst jest lepszy niż połowa idealnego, bo mamy cały i możemy na nim pracować. Pierwsza wersja, szczególnie pierwszej książki, rzadko kiedy jest dobra, trzeba nad nią

jeszcze mnóstwo pracy, by osiągnęła zadowalające kształty, ale połową sukcesu jest, gdy mamy już napisany tekst. Poprawić go można zawsze, póki go nie wyślemy do wydawców, ale trzeba mieć najpierw co poprawiać.

E.C.-F.: Dlaczego wyjechała Pani do Wiednia? Czy jest Pani zadowolona z wyjazdu do Austrii? Czy warto było podjąć tę decyzję?

P.R.: Zawsze chciałam studiować za granicą, a wybór padł na Austrię, ponieważ Wiedeń jest relatywnie blisko Rzeszowa w porównaniu do Niemiec. Do tego od dziecka uczyłam się niemieckiego i dzięki temu było mi już dużo łatwiej na starcie. Dużą rolę odgrywał też fakt, że jestem w tym mieście zakochana, nie ma dla mnie chyba piękniejszego miasta i koniecznie chciałam się tam przenieść. Czy warto? Trudno mi odpowiedzieć na to pytanie, bo nie wiem, jaka alternatywa czekałaby mnie w Polsce, i się nie dowiem,

więc nie mogę tego porównać, ale podejrzewam, że za drugim razem podjęłabym tę samą decyzję, bo jestem bardzo zadowolona z życia tutaj.

E.C.-F.: Czego życzyć pisarce?

P.R.: Przede wszystkim czasu na pisanie! Pomysły i wena przyjdą, ale z czasem bywa gorzej!

E.C.-F.: Bardzo dziękuję za rozmowę!

Dyplomata, historyk i slawista z Austrii, dr Jakub Forst-Battaglia, gościem Biblioteki Austriackiej UR

Ewa Cwanek-Florek

„Ambasadorowi należy życzyć, aby mógł skutecznie pracować nad pogłębianiem dobrych relacji z krajem, w którym służy. A jeśli istnieją różnice zdań czy interesów, aby był w stanie dopomóc w poszukiwaniu rozsądnych, konstruktywnych rozwiązań dla zaistniałych problemów”.

W dniu 22.10.2024 r. Biblioteka Austriacka UR miała przyjemność gościć dyplomata, historyka i slawistę z Austrii, dr. Jakuba Forst-Battaglię. Nasz Szacowny Gość – przy pełnej sali studentów filologii germańskiej, rosyjskiej oraz nauczania języków obcych (j. angielski i rosyjski) – opowiedział o „35 latach swojej służby w austriackiej dyplomacji oraz o wrażeniach z Polski gierkowskiej lat siedemdziesiątych”.

Jakub Forst-Battaglia, ambasador, historyk i slawista, w 1975 r. otrzymał w Wiedniu tytuł doktora z dziedziny historii Europy Wschodniej i historii nowożytnej, był wykładowcą na Uniwersytecie Wiedeńskim, pracował również w Austriackiej Akademii Nauk oraz w telewizji ORF, jest publicystą i badaczem. W 1981 r. wstąpił w szeregi korpusu dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Austrii. Jako dyplomata pracował w Moskwie, Madrycie, Pradze, Tallinie i Kijowie, był ambasadorem Austrii w Estonii w latach 2001–2006, dyrektorem Austriackie-

go Forum Kultury w Ukrainie w latach 2011–2015. Jest autorem trzech książek: *Polnisches Wien* (1983), dwóch przewodników kulturalno-historycznych po Polsce (1980) i Węgrzech (1984), a także licznych artykułów na tematy historyczne dotyczące Polski, monarchii Habsburgów oraz krajów Europy Środkowej i Wschodniej w wydaniach zbiorowych i czasopismach naukowych. Należy podkreślić, że nasz Gość posługuje się nienaganną polszczyzną, więc

wystąpienie odbyło się w języku polskim, co poszerzyło grono odbiorców wykładu.

Doktor Jakub Forst-Battaglia po bardzo udanym spotkaniu ze studentami udzielił krótkiego wywiadu dla „Gazety Uniwersyteckiej”:

Ewa Cwanek-Florek: Dlaczego został Pan dyplomata?

Jakub Forst-Battaglia: Zostałem dyplomata, ponieważ zawsze interesowałem się światem międzynarodowym,

a moje przygotowanie akademickie jako historyka wydawało się szczególnie korzystne, aby – poprzez rozwój dziejowy społeczeństw i krajów – rozumieć teraźniejszość.

E.C.-F.: Na czym polega praca dyplomaty?

J.F.-B.: Praca dyplomaty generalnie polega na utrzymywaniu kontaktów z władzami i ze społeczeństwem kraju, w którym mieści się dana placówka, a także na informowaniu własnego rządu i opinii publicznej o polityce i warunkach w kraju, w którym pełni się służbę dyplomatyczną – ten aspekt służby dotyczy tak zwanych stosunków bilateralnych między dwoma państwami. Istnieje też dyplomacja multilateralna – w odniesieniu do instytucji międzynarodowych, jakimi są np.: ONZ, Unia Europejska, Rada Europy lub Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, oraz organizacji podrzędnych.

E.C.-F.: Jako dyplomata pracował Pan w Moskwie, Madrycie, Pradze, Tallinie i Kijowie, był Pan ambasadorem Austrii w Estonii, dyrektorem Austriackiego Forum Kultury w Ukrainie. Praca w której z tych placówek była dla Pana najłatwiejsza, a w której – najtrudniejsza? Dlaczego?

J.F.-B.: Trudno powiedzieć, którą placówkę uważam za najłatwiejszą, względnie najtrudniejszą, bo ocena zależy od zastosowanych kryteriów. Powiem zwięźle, że jeśli chodzi o kwestie merytoryczne, najłatwiej pracowało mi się w Hiszpanii, a najtrudniej w Rosji sowieckiej – aczkolwiek w tym olbrzymim państwie spędziłem fascynujący okres mojej służby dyplomatycznej. W Pradze, Tallinie i Kijowie spędziłem piękne lata, bardzo pracowite, ale i wyjątkowo miłe ze względu na ciekawy teren, atrakcyjne stolice i znakomitych współpracowników. Ale i w Madrycie, i w Moskwie przeżyłem wiele inspirujących spotkań i doświadczeń. W końcu wszędzie czynnik ludzki jest najważniejszy, a utrzymywanie bliskich kontaktów stanowi ABC kom-

petentnego dyplomaty, chcącego pielęgnować dobre relacje z szeroko pojętymi elitami krajów, w których pracuje. A zwiedzanie zabytków i podziwianie krajobrazów należy do najciekawszych doświadczeń pracy dyplomaty.

E.C.-F.: Dlaczego, będąc Austriakiem, studiował Pan m.in. slawistykę? Skąd tak doskonała znajomość języka polskiego?

J.F.-B.: Studiowałem m.in. slawistykę, ponieważ – dzięki mojej mamie – z domu wyniosłem biegłą znajomość języka polskiego. Dlatego łatwiej było mi nauczyć się także czeskiego i rosyjskiego. Ponadto od dzieciństwa znałem – obok niemieckiego – także francuski, a później nauczyłem się angielskiego, hiszpańskiego i (trochę) włoskiego. Rozumiem także inne języki słowiańskie.

E.C.-F.: Co najbardziej rzuciło się Panu w oczy – jako Austriakowi z za „żelaznej kurtyny” – w Polsce gierkowskiej lat siedemdziesiątych? Jakie zjawiska ocenia Pan pozytywnie, jakie negatywnie?

J.F.-B.: Polska gierkowska lat siedemdziesiątych, a zwłaszcza pierwsza połowa tego dziesięciolecia, to chyba względnie najlepsze lata byłej PRL. Za-uważałem przede wszystkim otwartość i swobodę w relacjach z ludźmi,

którzy byli zainteresowani światem. Ponadto – pomimo szarzyzny życia codziennego i wielu niedostatków – bogate życie kulturalne, naukowe i towarzyskie. Wprawdzie społeczeństwo było kontrolowane, jednak kontrola nie była bardzo widoczna, czym Polska pozytywnie odróżniała się od ówczesnej Czechosłowacji czy NRD z ich tajnymi służbami i niemożnością podróży do tzw. świata kapitalistycznego.

E.C.-F.: Czego życzyć austriackiemu ambasadorowi?

J.F.-B.: Austriackiemu ambasadorowi, jak każdemu przedstawicielowi demokratycznego i pokojowego państwa, należy życzyć, aby mógł skutecznie pracować nad pogłębianiem dobrych relacji z krajem, w którym służy, m.in. poprzez działania na rzecz wzajemnego zrozumienia oraz poszerzania wiedzy pomiędzy społeczeństwami obydwu państw. A jeśli istnieją różnice zdań czy interesów, aby był w stanie dopomóc w poszukiwaniu rozsądnych, konstruktywnych rozwiązań dla zaistniałych problemów.

E.C.-F.: Bardzo dziękuję za przybycie do Rzeszowa, interesujący wykład oraz ciekawą i inspirującą rozmowę!

Trzynasta konferencja IMACSSS – Putrajaya 2024

Paweł Świder, Wojciech J. Cynarski

Wydarzenie pod nazwą 13th IMACSSS Conference and 5th Global Scientific Martial Arts and Cultural Congress GSMACC 2024 odbyło się w dniach 14–16 października 2024 w Putrajaya. Jest to nowoczesne miasto – wizytówka dynamicznie rozwijającej się Malezji i jej stolica administracyjna. To nowe centrum administracyjne Malezji jest miastem liczącym około 70 tys. mieszkańców. Tutaj, we współpracy kilku ministerstw, kilku stowarzyszeń sztuk walki i Uniwersytetu Technicznego

MARA Selengor [fot. 1], odbyła się coroczna międzynarodowa konferencja IMACSSS – *International Martial Arts & Combat Sports Scientific Society*, a po raz piąty jednocześnie także GSMACC – *Global Scientific Martial Arts and Cultural Conference*.

IMACSSS zostało powołane z inicjatywy prof. Kazimierza Obodyńskiego w Rzeszowie w roku 2010 i w Rzeszowie, przy ul. Cichej 2A, mieści się formalna siedziba tego największego towarzystwa naukowego skupiające-

go badaczy sztuk walki. Aktualnie prezydentem IMACSSS jest prof. Wojciech J. Cynarski, pracownik Instytutu Nauk o Kulturze Fizycznej UR i jednocześnie społeczny prezes Stowarzyszenia Ido-kan Polska (SIP). Został on zaproszony do wygłoszenia wykładu wprowadzającego na międzynarodowej konferencji w Putrajaya. Ponadto do udziału w tej konferencji zgłosili się: dr Paweł Świder, członek prezydium IMACSSS – skarbnik, dr Grzegorz Bielec (działacz TG „Sokół” – z referatem nt. ćwiczeń

Fot. 1. Na zdjęciu w środku – dr Miso Lee, reprezentująca UNESCO; pierwszy z prawej – prof. R.M.F.R. Azidin, dziekan Wydziału Nauk o Sporcie i Rekreacji UT MARA

Fot. 2. Wykład wprowadzający prof. Cynarskiego, jako *keynote speech*

szermierczych w „Sokole”) i liczna grupa praktyków staropolskiej szermierki, zrzeszonych jednocześnie w *Signum Polonicum*, IMACSSS i SIP, niektórzy z rodzinami.

Prof. Cynarski przedstawił wykład pt. *Martial Arts as Heritage of Mankind / Sztuki walki jako dziedzictwo ludzkości*, akcentując kulturowy wymiar różnych odmian sztuk walki [fot. 2]. Tradycje poszczególnych krajów wchodzą, w dobie kulturowej globalizacji, w globalny obieg kulturowy,

wzbogacając obszary kultury fizycznej. A jednocześnie pozostają wizytówką i obiektem eksportowym poszczególnych krajów i narodów. Toteż na konferencji obecnych było pięcioro ministrów i jeden senator, reprezentujący władze Malezji. Natomiast Polacy z *Signum Polonicum* zostali zaproszeni na spotkanie do Ambasady RP w Kuala Lumpur [fot. 3].

Interesujący był referat pani Lee Miso [fot. 1] z Korei Południowej, która reprezentuje UNESCO

Fot. 3. Spotkanie w Ambasadzie RP. Na zdjęciu – w środku, obok ambasadora K. Dobrowolskiego – dr Z. Sawicki i prof. W.J. Cynarski

Fot. 4. Czwarty od lewej – dr Zbigniew Sawicki, *Grand Master Signum Polonicum*, obok – prof. W.J. Cynarski, siódmy – dr Paweł Świder

Fot. 5. Prof. Carlos Gutierrez-Garcia zachęca do udziału w przyszłorocznej konferencji IMACSSS. Obok – dr M.N.M. Shapie, główny organizator tegorocznej konferencji

i ICN – Międzynarodowe Centrum Sztuk Walki dla Rozwoju i Zaangażowania Młodzieży. Mówiła o potencjale zawartym w sztukach walki i sportach walki. Podczas trzech sesji plenarnych i licznych referatowych wystąpili badacze z kilku krajów europejskich, w tym tacy specjaliści, jak Carlos Gutierrez-Garcia z Hiszpanii, Marc Theeboom z Belgii, Zdenko Reguli z Czech, oraz liczne grono reprezentantów krajów azjatyckich. Przedstawiono 45 referatów, odbyły się warsztaty – zajęcia praktyczne i pokazy różnych odmian sztuk walki, z udziałem najwyższych rangą mistrzów-nauczycieli malezyjskiego *silatu*, w których wzięło udział ponad 500 osób. Zespół *Signum Polonicum* zaprezentował też polskie palcaty i poprowadził zajęcia z szermierki na palcaty. W sumie polska reprezentacja była tu najliczniejsza – 28-osobowa. Podobnie jak Malezyjczycy promują swój *silat*, polska grupa najsilniej akcentowała staropolską szermierkę na szable – zarówno w debacie naukowej, jak też podczas warsztatów.

Podczas zakończenia prof. C. Gutierrez-Garcia zaprosił uczestników na przyszłoroczną konferencję IMACSSS do León (Hiszpania) [fot. 5]. Właśnie Uniwersytet w León będzie gospodarzem konferencji '2025. Następnie prof. Cynarski zaprosił szacowne grono mistrzów i adeptów sztuk walki na konferencję do Rzeszowa, promując miasto Rzeszów i Uniwersytet Rzeszowski [fot. 6]. To właśnie Rzeszów ma być miejscem kolejnej konferencji – w roku 2026.

Podsumowując, można stwierdzić, że była to udana impreza naukowa. Potwierdziła silne powiązanie badań z praktyką sztuk walki, które badane są z perspektywy nauk o sporcie oraz z perspektywy nauk o kulturze. Dzieje się tak dzięki temu, że badacze są w większości jednocześnie zaawansowanymi praktykami sztuk walki. Debacie konferencyjnej towarzyszy praktyka podczas warsztatów [fot. 7], co nie pozwala badaczom oderwać się w abstrakcyjnej refleksji od tegoż fragmentu badanej rzeczywistości.

Fot. 6. Prof. W.J. Cynarski demonstruje slajdy z UR, z poprzednich edycji kongresów i zaprasza na kongres IMACSSS do Rzeszowa – na październik 2026 r.

Fot. 7. Uczestnicy warsztatów i pokazów podczas konferencji w Putrajaya '2024

„Dhoch3-Workshop in Rzeszów”, czyli kolejne międzynarodowe warsztaty Dhoch3 w Katedrze Germanistyki UR w Rzeszowie, poświęcone poszerzeniu i doskonaleniu kompetencji oraz podniesieniu kwalifikacji nauczycieli języka niemieckiego w regionie

Malgorzata Sieradzka, Bogusława Rolek

W dniach 15–16 listopada 2024 r. w Katedrze Germanistyki na Uniwersytecie Rzeszowskim odbyły się dwudniowe warsztaty w ramach programu Dhoch3, obejmującego 10 modułów. Ich celem było podnoszenie kwalifikacji nauczycieli języka niemieckiego w Europie Środkowo-Wschodniej oraz promowanie i popularyzacja nauczania języka niemieckiego jako języka obcego. Tematy tegorocznego spotkania stanowiły: „Diskursive Landeskunde” / „Krajoznawstwo z perspektywy dyskursu” oraz „Kulturstudien Deutsch als Fremdsprache” / „Studia kulturowe – język niemiecki jako język obcy”.

Warsztaty zostały zainicjowane w 2023 r. przez dwóch lektorów największej organizacji stypendialnej na świecie Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) / Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej, mgr. Daniela Gratkowskiego (lektora w Katedrze Germanistyki UR) i mgr. Nicolaia Teufela (lektora w Katedrze Filologii Germańskiej Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki), we współpracy z Katedrą Germanistyki UR. Adresatami szkolenia była ponad 30-osobowa grupa nauczycieli akademickich, reprezentujących uczelnie w Polsce (Uniwersytet im. Adama

Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Rzeszowski), Słowacji (Uniwersytet Preszowski) oraz Ukrainie (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Państwowy Uniwersytet w Mukaczewie, Wołyński Uniwersytet Narodowy Ukrainy im. Łesi Ukrainki w Łucku, Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Wołodomyra Hnatiuka w Tarnopolu, Chersoński Uniwersytet Państwowy, Akademia Humanistyczno-Pedagogiczna w Charkowie, Winnicki Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Mychajła Kociubyńskiego, Pań-

stwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Krzywym Rogu), a także nauczyciel języka niemieckiego – (ubiegłoroczny) absolwent filologii germańskiej na UR, zatrudniony w VII LO w Tarnowie.

Wydarzenie rozpoczęło się od oficjalnego otwarcia i powitania uczestników oraz gości przez lektorów DAAD – ambasadorów programu Dhoch3, mgr. Daniela Gratkowskiego i mgr. Nicolaia Teufela; Prodziekana KNH dr. hab. Krzysztofa Nycza, prof. UR; Konsul Honorową Republiki Federalnej Niemiec w Rzeszowie dr Agnieszkę Buk

oraz Karolinę Kaczmarczyk-Orzołek – koordynatorkę ds. języka niemieckiego i współpracy w DAAD z przedstawicielstwem w Warszawie.

Doskonałe wprowadzenie w tematykę spotkania, pełne barw, dynamiki i rytmu, stanowił występ Zespołu Pieśni i Tańca UR „Resovia Saltans”, zaanonsowany przez dr Jadwigę Bär z KG UR, adiunkta w Katedrze Germanistyki i choreografkę zespołu, i zaprezentowany przez mgr. Romalda Kalinowskiego – kierownika artystycznego zespołu. Reprezentanci ZPiT UR „Resovia Saltans” brawurowo przedstawili suitę tańców Śląska Cieszyńskiego oraz impresję karpaczką – tańce z pogranicza kulturowego południowo-wschodniej Polski. Grupa wokalna zaśpiewała pieśni ludowe w opracowaniu artystycznym. Występom akompaniowała orkiestra kameralna ZPiT „Resovia Saltans” pod dyrekcją dr. hab. Pawła Palucha, prof. UR – kierownika muzycznego/kapelmistrza.

Warsztaty stanowiły wspaniałą okazję do zapoznania się z programem Dhoch3, a w szczególności z modulem 9. Rozpoczęły się opisem genezy i funkcjonowania projektu, przedstawionym przez mgr. Daniela Gratkowskiego. Mgr Nicolai Teufel dokonał przeglądu 10 modułów „tętniącego

życiem” programu Dhoch3. Wstępem do głównej części spotkania była dyskusja panelowa, prowadzona przez mentora warsztatów, prof. Clausa Altmayera, reprezentującego Uniwersytet w Lipsku. W swoich wypowiedziach dr hab. Krystyna Miłułka, prof. UR, oraz prof. Maryana Soltys (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki) omówiły wybrane kwestie związane z nauczaniem treści krajoznawczych w kształceniu studentów germanistyki i lingwistyki stosowanej oraz uczniów na różnych poziomach zaawansowania w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Pierwsza prelegentka skupiła się na rozróżnieniu perspektywy obiektywnej i perspek-

tywy subiektywnej w przekazywaniu informacji krajoznawczych, wykorzystaniu podręczników oraz różnego rodzaju tekstów na zajęciach z zakresu krajoznawstwa oraz prezentacji najnowszych publikacji polskich badaczy, zgłębiających tajniki nauczania treści krajoznawczych. Poruszyła kwestię merytorycznego przygotowania nauczycieli języka niemieckiego oraz wskazała na fakt, że teksty wykorzystywane w szkołach na lekcjach języka niemieckiego nie są tekstami autentycznymi. Z kolei druga uczestniczka dyskusji panelowej podkreśliła, że w kształceniu przyszłych nauczycieli języka niemieckiego oraz tłumaczy w Ukrainie główny nacisk kładzie się na przybliżenie studentom aspektów związanych z życiem w Niemczech oraz Austrii, przy czym nie uwzględnia się takich krajów jak Szwajcaria i Liechtenstein. Podstawę zajęć z krajoznawstwa stanowią: wykorzystanie różnych rodzajów tekstów, objaśnianie pojęć związanych z tematyką zajęć, praca z podcastami, zawierającymi kombinację treści historycznych, kulturowych i krajoznawczych. Prof. Claus Altmayer w nawiązaniu do swoich badań i doświadczeń dydaktycznych, skoncentrowanych na roli i znaczeniu aspektów kulturowych w nauczaniu i uczeniu się języka niemieckiego jako (drugiego) języka obcego, podkreślił wieloaspektowość ww. zagad-

nień. Po omówieniu celów warsztatu poddał konstruktywnej krytyce różne koncepcje w ramach krajoznawstwa. Ponadto przybliżył m.in. następujące zagadnienia: komunikacja i aspekty interkulturowe, komunikacja interkulturowa a nauczanie interkulturowe, kształcenie wrażliwości interkulturowej w edukacji językowej, przekazywanie stereotypów w podręcznikach do nauki języka niemieckiego. Poddał dyskusji definicję pojęć „kultura”, „standardy kulturowe” oraz kwestie dotyczące krajoznawstwa interkulturowego i krajoznawstwa z perspektywy dyskursu. Wypowiedzi uczestników panelu stanowiły bazę do żywej dyskusji pomiędzy uczestnikami warsztatów, w której nawiązano do doświadczeń nabytych w procesie dydaktycznym.

Kolejnym etapem szkolenia były ćwiczenia praktyczne w formie pracy w grupach, odnoszące się do przedstawionych wcześniej treści teoretycznych. Poprzedziła je wirtualna wycieczka po module 9. programu. Uczestnicy warsztatów opracowali różnorodne zagadnienia oraz koncepcje dostosowania materiałów dydaktycznych związanych z treściami krajoznawczymi do poszczególnych grup docelowych i poziomów nauczania języka niemieckiego jako języka obcego. Wyda-

zenie zakończyło się omówieniem wyników pracy na poszczególnych stacjach, dyskusją końcową i podsumowaniem, w którym podkreślono wysoką wartość warsztatów, które zaowocowały wieloma inspiracjami i impulsami do wykorzystania w procesie dydaktycznym. Uczestnicy warsztatów podkreślili chęć ściślejszej współpracy pomiędzy wykładowcami – reprezentantami dwunastu uniwersytetów w Polsce, Słowacji i Ukrainie, wyrazili gotowość opracowania strategii dalszego rozwoju programów nauczania i wspólnych projektów dydaktycznych oraz rozszerzenia prac o inne kraje sąsiednie. Kontynuacja współpracy w ramach programu Dhoch3 jest zatem nieunikniona, co nas bardzo cieszy. Najważniejszy cel warsztatów – Networking – został zrealizowany na 1000%. A zatem – do zobaczenia za rok!

PS

Uczestnicy warsztatów składają szczególne podziękowania Łukaszowi Warzosze, studentowi filologii germańskiej (studia stacjonarne I stopnia), za bardzo udaną prezentację wybranych urokliwych zakątków centrum Rzeszowa w ramach spaceru, któremu nie przeszkodziły warunki atmosferyczne.

Konferencja naukowa pt. „Rola kobiet w atomie” w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej

Marta Łuszczak

18 listopada 2024 r. w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się konferencja naukowa zatytułowana „Rola kobiet w atomie”.

Spotkanie otworzyła Marszałek Senatu Pani Małgorzata Kidawa-Błońska, podkreślając rolę kobiet w nauce, medycynie i energetyce. Podczas konferencji rozmawiano o przełomowych badaniach nad promieniotwórczością naszej dwukrotnej noblistki Marii Skłodowskiej-Curie, które nie tylko zrewolucjonizowały naukę, ale także uutorowały drogę dla przyszłych pokoleń kobiet w nauce.

W bieżącym roku przypada 90. rocznica śmierci Marii Skłodowskiej-Curie, laureatki dwóch Nagród Nobla. Konferencja była okazją, by wspomnieć jej dokonania. Naukowszynie dzieliły się swoimi doświadczeniami w pracy w przemyśle

jądrowym, związanymi z budowaniem i operowaniem reaktorami jądrowymi, nadzorowaniem bezpieczeństwa radiologicznego kraju oraz badaniami naukowymi nad zastosowaniem promieniowania w różnych branżach gospodarki.

Uniwersytet Rzeszowski reprezentowała Pani Dyrektor Szkoły Doktorskiej dr hab. Marta Łuszczak, prof. UR, wraz ze współpracowniczkami: dr inż. Karoliną Pycią oraz mgr Dorotą Rączką-Laską. Wśród gości konferencji była Wicemarszałkini Sejmu Pani Dorota Niedziela, Panie Posłanki Joanna Frydrych i Dorota Marek oraz przedstawicielki m.in. Women in Nuclear Polska, Narodowego Centrum Badań Jądrowych, Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej, Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – PIB.

konferencja naukowa zorganizowana przez

ROLA KOBIEŃ W ATOMIE

PRZESZŁOŚĆ

WSPÓŁCZESNOŚĆ

PRZYSZŁOŚĆ

Sejm RP
sala kolumnowa

18 listopada
(poniedziałek)

godz. 10:00

II Konferencja pt. „Współczesna gospodarka – obecne trendy i nowe horyzonty” w Instytucie Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego

W dniu 21 listopada 2024 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim na terenie Kampusu Zalesie odbyła się konferencja pt. „Współczesna gospodarka – obecne trendy i nowe horyzonty. II edycja” zorganizowana przez Oddział Okręgowy NBP w Rzeszowie oraz Instytut Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Gości konferencji powitał Dyrektor Oddziału Okręgowego NBP w Rzeszowie Jerzy Guniewski. W imieniu swoim oraz JM Rektora UR prof. dr. hab. n. med. Adama Reicha, który objął honorowy patronat nad konferencją, głos zabrał Prorektor ds. Kolegium Nauk Przyrodniczych dr hab. Józef Cebulski, prof. UR. Uczestników konferencji przywitał także Dyrektor Instytutu Ekonomii i Finansów UR dr hab. Ryszard Kata, prof. UR, który następnie prowadził pierwszą część konferencji. Drugą część konferencji poprowadził Kierownik Katedry Finansów i Rachunkowości w Instytucie Ekonomii i Finansów UR dr hab. Tomasz Potocki, prof. UR.

Przedmiotem konferencji były współczesne problemy społeczno-gospodarcze, poruszone w dwóch panelach. W pierwszej części konferencji referaty wygłosili eksperci Narodowego Banku Polskiego. Dr Piotr Boguszewski, doradca ekonomiczny (Departament Analiz i Badań Ekonomicznych NBP w Warszawie), przedstawił referat pt. *Bieżące uwarunkowania i perspektywy gospodarki polskiej w świetle analiz NBP*. W swojej prezentacji określił czynniki otoczenia zewnętrznego (międzynarodowego) oraz czynniki wewnętrzne determinujące dynamikę wzrostu gospodarczego Polski w ostatnich latach oraz jej perspektywę. Naczelnik Wydziału Ryzyka Systemowego i Polityki Makroostrożnościowej (Departament Stabilności Finansowej NBP) dr Piotr Bańbuła przedstawił referat pt. *Stabilność finansowa i ryzyko systemowe w dobie niepewności*. Scharakteryzował politykę makroostrożnościową oraz przedstawił istotę stabilności finansowej. Opisał także narzędzia, jakie współcześnie wykorzystują instytucje odpowiedzialne za stabilność systemu finansowego dla realizacji tego celu. W szczegól-

ności od strony teoretycznej i pragmatycznej przedstawił istotę tzw. buforów antycyklicznych, czyli relatywnych wartości kapitałów własnych, jakie muszą tworzyć banki na poczet zabezpieczenia się przed skutkami różnego rodzaju kryzysów finansowych. Z kolei Zastępca Dyrektora Departamentu Statystyki Grzegorz Dobroczek przedstawił referat pt. *Relacje ekonomiczne i finansowe z zagranicą – bilans płatniczy*. Wskazał on na kluczowe czynniki determinujące konkurencyjność polskiej gospodarki na arenie międzynarodowej w kontekście bilansu płatniczego. Przedstawił wyniki obrotów handlowych oraz kapitałowych Polski w latach 2018–2024, a także dane na temat inwestycji zagranicznych w Polsce oraz poziomu i struktury zadłużenia zagranicznego naszego kraju.

Po przerwie, w drugiej sesji, referaty wygłosili przedstawiciele Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dr hab. Marek Cierpiął-Wolan, prof. UR, przedstawił referat pt. *Oceny wybranych metod integracji danych dotyczących turystyki i bilansu płatniczego*. Wskazał na najnowsze metody gromadzenia i integracji danych dotyczących m.in. ruchu turystycznego, wykorzystywane przez statystykę publiczną, implementujące najbardziej wyrafinowane technologie. Prof. dr hab. Andrzej Cwynar przedstawił referat pt. *Stan i znaczenie kompetencji finansowych konsumentów we współczesnej gospodarce*. Wskazał na znaczenie wiedzy i kompetencji finansowych dla zachowania bezpieczeństwa finansowego gospodarstw domowych. Podkreślał także znaczenie czynników społeczno-osobowych oraz kulturowych w kształtowaniu kompetencji finansowych. W kolejnej prezentacji dr Ewa Kubejko-Polańska przedstawiła referat pt. *Planowanie strategiczne w kontekście wyzwań rozwoju srebrnej gospodarki w miastach woj. podkarpackiego*. Wskazała na coraz większe znaczenie srebrnej gospodarki, czyli działalności gospodarczej adresowa-

nej do seniorów, dla wzrostu i rozwoju gospodarczego. Podkreśliła znaczenie podejścia strategicznego w kształtowaniu srebrnej gospodarki oraz rolę jednostek samorządu terytorialnego w tym procesie. W ostatnim referacie dr Krzysztof Nowak dokonał analizy rynku powierzchni biurowej w Polsce. Zaprezentował dane na temat kształtowania się popytu i podaży w największych miastach w Polsce oraz przedstawił determinanty i perspektywy rozwoju tego rynku.

Ważną częścią obrad była dyskusja inspirowana przez poszczególne wystąpienia. W konferencji wzięło udział około 150 osób reprezentujących sferę bankowości, biznesu, instytucji publicznych, szkół i uczelni. Konferencja była kolejnym wydarzeniem organizowanym wspólnie przez Instytut Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Oddział Okręgowy Narodowego Banku Polskiego w Rzeszowie w ramach wieloletniej współpracy tych instytucji.

4th Interdisciplinary Scientific Conference „Jesień Immunologiczna”

Julia Trojnik

W dniach 20–22 listopada 2024 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się 4th Interdisciplinary Scientific Conference „Jesień Immunologiczna”, w której wzięło udział ponad 100 osób reprezentujących różne jednostki naukowe z całego kraju i z zagranicy. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Studenckie Koło Immunologii i Zakład Immunologii Człowieka przy Instytucie Nauk Medycznych Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland – Oddział Rzeszów.

20 listopada Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Julia Trojnik dokonała uroczystego otwarcia konferencji, powitała zaproszonych Gości Honorowych i wszystkich uczestników. Następnie Przewodniczący Komitetu Naukowego prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jacek Tabarkiewicz zapowiedział wykład inauguracyjny zatytułowany *Heat Shock Protein 60 as an immunomodulator*, który wygłosiła prof. Valentina Di Felice z University of Palermo we Włoszech.

Kolejne wystąpienia eksperckie obejmowały niezwykle interesującą prelekcję dr. Xi Wanga z Harvard Medical School w USA, uczelni medycznej nr 1 na świecie, zatytułowaną *FOXP3 recognizes microsatellites and bridges DNA through multimerization* oraz wykład dr. Gonzala Sáncheza-Duffhuesa z Health Research Institute of Asturias w Hiszpanii pt. *Repurposed small molecules targeting non-canonical signaling*

for the treatment of Fibrodysplasia ossificans progressive.

Studenckie wystąpienia rozpoczęły się od prezentacji oryginalnych prac badawczych oraz *case reports* z zakresu szeroko pojętej immunologii. Sesja została podzielona na dwie części, z których każda wyróżniała się bardzo wysokim poziomem prezentacji, co potwierdza przyznanie aż sześciu nagród w tej kategorii.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od wykładów wybitnych ekspertów. Prof. Przemysław Juszczynski z Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie przedstawił pracę *Function of Hodgkin lymphoma – associated macrophages: lessons from single-cell tran-*

scriptomics. Następnie prof. Tomasz Stokłosa z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego omówił *Modern genetics as necessary tool to diagnose and treat hematological malignancies*, a dr Krzysztof Szade z Uniwersytetu Jagiellońskiego wygłosił prelekcję pt. *A Matter of Blood – hematopoietic stem cells in health, aging and malignancy.*

Tego dnia odbyły się także prezentacje przeglądowe oraz sesja posterowa w ramach wystąpień studenckich. Drugi dzień konferencji zakończyła uroczysta gala w Hotelu Prezydenckim, podczas której wręczono nagrody dla najlepszych uczestników.

Ostatniego dnia konferencji uczestnicy mieli przyjemność wziąć udział

w warsztatach przeprowadzonych przez mgr Patrycję Nalepę z firmy farmaceutycznej Takeda, które były poświęcone praktycznym aspektom podskórnego podawania immunoglobulin wspomaganym hialuronidazą. Tego dnia dr Tomasz Wróbel z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie wygłosił również bardzo istotny wykład pt. *Non-steroidal CYP17A1 inhibitors in prostate cancer*, a dr Urszula Radzikowska z Swiss Institute of Allergy and Asthma Research wygłosiła prelekcję pt. *Epithelial immunity in asthma exacerbations and COVID-19*.

4th Interdisciplinary Scientific Conference „Jesień Immunologiczna” zgromadziła naukowców i studentów z różnych ośrodków akademickich w Polsce i za granicą. Wysoki poziom prezentowanych prac oraz inspirujące wykłady eksperckie stworzyły przestrzeń do wymiany wiedzy, doświadczeń i merytorycznych dyskusji. Uczestnicy mieli okazję zgłębić rolę immunologii w praktyce klinicznej wielu specjalności. Wierzymy, że konferencja przyczyniła się do zacieśnienia współpracy między ośrodkami akademickimi, co w przyszłości zaowocuje realizacją wspólnych projektów naukowych.

Lista nagrodzonych przez Komitet Naukowy

I sesja wystąpień studenckich – prace oryginalne

I miejsce: *Biotinylated and/or glycidylated PAMAM G4 dendrimers as promising drug delivery system for glioma and liver cancer therapy* – Magdalena Twardowska (Student Biotechnology Club INSERT, Rzeszów University of Technology, Rzeszów, Poland; Department of Inorganic and Analytical Chemistry, Rzeszów University of Technology, Rzeszów, Poland)

II miejsce: *Assessment of the Therapeutic Potential of Novel Skin-Derived Acellular Dermal Matrices from Abdominoplasty in the Management of Chronic Diabetic Wounds* – Bartosz Hanczaruk (Centre of Regenerative Medicine, Medical University of Białystok, Białystok, Poland)

II miejsce: *Cytokine-induced modulation of Mesenchymal Stem Cells (MSC) functionality and immunosuppressive properties in response to IL-1 β , IFN- γ , and TNF* – Alicja Walewska (Centre of Regenerative Medicine, Medical University of Białystok, Białystok, Poland)

Wyróżnienie: *$\gamma\delta$ T lymphocytes are key mediators of the antibacterial response in type 2 diabetes complicated by diabetic foot* – Natalia Lehmann (Department of Clinical Immunology, Medical University of Lublin, Lublin, Poland)

Wyróżnienie: *Can Galectin-9 Be a Novel Biomarker in Chronic Lymphocytic Leukemia?* – Przemysław Pivowarczyk (Department of Clinical Immunology, Medical University of Lublin, Lublin, Poland)

Wyróżnienie: *Neuromyelitis optica spectrum disorder – a case study of a female patient treated with satralizumab* – Weronika Bargiel (Student's Scientific Club of Neurology, Medical College of Rzeszów University, Rzeszów, Poland)

II sesja wystąpień studenckich – prace przeglądowe

I miejsce: *Intersections of physics and immunology – finding methods to capture remyelination* – Maja Mejza (Student Neurology Club at the University Clinical Hospital No. 1, Medical University of Łódź, the Faculty of Medicine, Łódź, Poland)

II miejsce: *Identifying the culprit. Examining the role of gut dysbiosis in Parkinson's disease* – Maja Międlar (Student Club of Immunology, Faculty of Medicine, University of Rzeszów University, Rzeszów, Poland)

III miejsce: *Sleep Deprivation: Unmasking the Silent Saboteur of Immune He-*

alth – Karolina Czerkiewicz (Student Scientific Club of Biochemists “URCell”, Medical College of Rzeszow University, Rzeszow, Poland)

III sesja wystąpień studenckich – sesja posterowa

I miejsce: *Astaxanthin as a modulator of the immune response against cancer: mechanisms and therapeutic potential* – Kinga Dymała (Students Science Club “URCell”, Medical College of Rzeszow University, Rzeszow, Poland)

II miejsce: *The role of the immune system in the pathogenesis of atherosclerosis* – Elisabetta Pierzga (Cardio-Oncology Student’s Research Group University of Rzeszow, Rzeszow, Poland)

III miejsce: *Small Interfering RNA Therapeutic in Hypertension* – Aleksandra Kotlińska (Student Scientific Club of Biochemists “URCell”, University of Rzeszow, Rzeszow, Poland)

Nagroda Grand Prix (2-tygodniowy staż w Laboratorium Badań Translacyjnych w Medycynie Przyrodniczo-Medycznego Centrum Badań Innowacyjnych w Medycynie UR) oraz publikacja w “Central European Journal of Immunology”: *Intersections of physics and immunology – finding methods to capture remyelination* – Maja Mejza (Student Neurology Club at the

University Clinical Hospital No. 1, Medical University of Lodz, the Faculty of Medicine, Lodz, Poland)

Wydarzenie zostało zorganizowane dzięki wsparciu wielu osób i firm. Wszystkim należą się słowa podziękowania za zaangażowanie, pomoc i merytoryczne wsparcie.

Patronat honorowy

Wojewoda Podkarpacka Teresa Kubas-Hul

Starosta Rzeszowski Krzysztof Jarosz

Prezydent Miasta Rzeszowa Konrad Fijołek

Prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Rzeszowie lek. Krzysztof Marchewka JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich

Prorektor ds. Kolegium Nauk Medycznych UR prof. dr hab. n. med. Artur Mazur

Dziekan Kolegium Nauk Medycznych UR dr hab. n. o zdr. Rafał Podgórski, prof. UR

Konsultant Krajowy ds. Immunologii Klinicznej dr hab. n. med. Sylwia Kołtan, prof. UMK w Toruniu

“European Journal of Clinical and Experimental Medicine”

Patronat merytoryczny

Polskie Towarzystwo Immunologii Doświadczalnej i Klinicznej

Partnerzy

SoftSystem Sp. z o.o.

Takeda

Mądra Opieka na Całe Życie

Sponsorzy główni

Centrum Medyczne Medyk

Hotel Prezydencki

Sponsorzy

Louis Lanier

Medycyna Praktyczna

Medyczny Portal Edukacyjny Więcej

niż LEK

Wirtualna Klinika

Medpharm Polska

Elsevier

Iwoniczanka

Platforma Lepolek

Kangoomed

Wydawnictwo Naukowe PWN

Corpus Mind

Platforma EgzaminLEK

AroDruk

Patronat medialny

MEDtube

„Medycyna Praktyczna”

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland

Telewizja Studencka Studentura TV

Pracownicy Kolegium Nauk Społecznych wzięli udział w szkoleniu organizowanym przez Fundację GROM. Siła i Honor

Krzysztof Żarna

W dniach 28–30 listopada 2024 r. pracownicy Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego wzięli udział w szkoleniu Fundacji GROM. Siła i Honor pt. „Wojna w Ukrainie – nowe wyzwania dla polityki migracyjnej”. Szkolenie odbyło się w Warszawie w siedzibie Muzeum Niepodległości, w ramach programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2024–2027, nr RID/SP/0011/2024/1, za tytułowanego „Migranci z Ukrainy w województwie podkarpackim. Implikacje społeczno-gospodarcze”, realizowanego pod kierunkiem dr. hab. Krzysztofa Żarny, prof. UR. W ramach szkolenia jego uczestnicy spotkali się

z generałem broni w stanie spoczynku Waldemarem Skrzypczakiem, byłym dowódcą Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych RP, oraz podpułkownikiem Krzysztofem Miłą, byłym dowódcą zespołu bojowego i zespołu wsparcia bojowego w Jednostce Wojskowej nr 2305 (GROM), a także z prezes Fundacji GROM. Siła i Honor Agnieszką Petelicką, wdową po założycielu i pierwszym dowódcy JW 2305 generale brygady Sławomirze Petelickim. Generał W. Skrzypczak przybliżył uczestnikom szkolenia zagrożenia, jakie stoją przed Polską w kontekście różnych konfliktów zbrojnych i antagonizmów międzypaństwowych. Jednocześnie przedstawił zalecenia, jakie państwo

polskie powinno przedsięwziąć, aby odstraszyć Rosję od ataku na jego terytorium, a także jak powinny zachować się władze i obywatele w przypadku potencjalnej agresji. Z kolei podpułkownik K. Miła zapoznał kursantów z działalnością JW GROM i jej rolą w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego i wewnętrznego Polski. Omówił również zadania jednostki w przypadku potencjalnych działań zbrojnych i ataków terrorystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwłaszcza w kontekście wojny hybrydowej, prowadzonej przez Federację Rosyjską, a także wyzwań stojących przed polityką migracyjną.

Debata „Młody lider w samorządzie terytorialnym” w Uniwersytecie Rzeszowskim

We wtorek 3 grudnia br. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się debata „Młody lider w samorządzie terytorialnym”. Jej uczestnikami byli młodzi radni różnych szczebli samorządu terytorialnego, a także przedstawiciele organizacji młodzieżowych partii politycznych: Arkadiusz Gałek, radny Rady Miejskiej w Tyczynie; Piotr Kozak, przewodniczący Rady Miasta Jarosławia; Szymon Świętoniowski, przewodniczący Młodzieżowego Sejmiku Województwa Podkarpackiego; Ernest Dąbrowski, przewodniczący Forum Młodych Ludowców w województwie podkarpackim.

W debacie wzięło udział ponad 100 studentów Instytutu Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz pracownicy Instytutu. Uczestników debaty, a także licznie przybyłych studentów przywitał Zastępca Dyrektora Instytutu Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego dr hab. Grzegorz Bonusiak, prof. UR.

Wydarzenie było okazją do dyskusji o roli młodych osób w samorządzie terytorialnym. Uczestnicy dyskusji dzielili się doświadczeniami ze swojej działalności w samorządzie, opowiadali o początkach publicznej aktywności, a także zachęcali studentów,

aby mimo młodego wieku chcieli angażować się w działalność publiczną. Dla studentów była to okazja do pytań i dyskusji o funkcjonowaniu w samorządzie terytorialnym i przestrzeni publicznej z perspektywy młodych osób. Debata została zorganizowana przez pracowników Zakładu Systemów Politycznych i Medialnych Instytutu Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego. Patronat honorowy nad debatą objął Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Jerzy Borcz.

Granice mojego języka są granicami mojego świata (Ludwig Wittgenstein)

Agnieszka Myszka

Jesteśmy różni: mamy różne uzdolnienia, preferencje, zainteresowania, ale też różne ograniczenia. Są wśród nas między innymi takie osoby, które z wielu powodów nie mogą w ogóle porozumiewać się werbalnie albo robią to w niewystarczającym stopniu. W ich przypadku bardzo ważną rolę odgrywa nauka takich metod, które pozwalają skutecznie się komunikować również niewerbalnie, na przykład za pomocą gestów, obrazków, symboli, piktogramów, a także z wykorzystaniem technologii informacyjnej. Wszystkie te metody – stanowiące strategie pomocnicze pozwalające na bardziej efektywne porozumiewanie się – obejmuje się określeniem **komunikacja alternatywna i wspomagająca**, czyli AAC (*Alternative and Augmentative Communication*).

Trzeba jednak pamiętać, że aby komunikacja była efektywna, osoby kontaktujące się ze sobą muszą posługiwać się tym samym kodem. A barierą w integracji społecznej osób niemówiących jest brak w społeczeństwie elementarnej wiedzy na temat możliwych form komunikacji z nimi. Dlatego Fundacja na rzecz Zawsze Dostępnej Komunikacji (AAC) i Technologii Wspomagającej (AT) GenerAACja rozpoczęła kampanię społeczną pod hasłem **Nie mówię, ale mam DUŻO do powiedzenia**. Dzięki zgodzie JM Rektora UR prof.

dr. hab. n. med. Adama Reicha Uniwersytet Rzeszowski został partnerem tej kampanii.

W ramach partnerstwa w środę 4 grudnia 2024 r. na Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się debata pt. **Wykorzystanie AAC we wspieraniu rozwoju mowy i komunikacji na różnych etapach życia**, zorganizowana przez Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa UR. Wydarzenie zaszczylicili swoją obecnością: Prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych prof. dr hab. Janusz Pasterski, Dyrektor Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa dr hab. Arkadiusz Luboń, prof. UR, oraz Zastępczyni Dyrektora IPiD dr Krystyna Gielarek-Gorczyca.

O komunikacji alternatywnej i wspomagającej rozmawiały specjalistki zajmujące się na co dzień terapią osób ze złożonymi problemami komunikacyjnymi, w tym osobami z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Wszystkie dyskutantki są przedstawicielkami interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Instytutem Polonistyki i Dziennikarstwa: Aneta Kotowicz-Urban – prowadząca debatę, reprezentująca Centrum Terapii i Wspierania Rozwoju Mozaika, Ewa Motyka – przedstawicielka Szpitala MSWiA w Rzeszowie, Katarzyna Niewińska – reprezentująca Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1 w Rzeszowie, a także Ośrodek Wczesnej Interwencji w Rzeszowie,

Marta Potępa – przedstawicielka Zespołu Szkół Specjalnych UNICEF w Rzeszowie,

Paulina Rutka – reprezentująca Fundację GenerAACja,

Katarzyna Włodarczyk – przedstawicielka Fundacji GenerAACja,

Małgorzata Zaborniak-Sobczak z Instytutu Pedagogiki UR, reprezentująca Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1 w Rzeszowie.

Debatcie przysłuchiwali się studenci kierunku logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego. W trakcie rozmowy wyjaśniano, czym jest AAC, dla kogo jest przeznaczona, jakie niesie korzyści, jaki ma wpływ na rozwój mowy. Panelistki rozprawiły się też z mitami na temat komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Podkreślały, że brak dostępu do języka nie pozwala na wyrażanie siebie, swoich myśli i stanów emocjonalnych, prowadzi do wykluczenia społecznego, rodzi frustrację, a nawet agresję. Natomiast komunikacja wspomagająca może korzystnie wpłynąć na rozwój mowy, ale też na ogólny rozwój poznawczy, może wspierać rozwój regulacji emocji i kontaktów społecznych, a tym samym przeciwdziałać zachowaniom tzw. trudnym; jednym słowem – może poprawić jakość życia.

Celem debaty (i kampanii społecznej, w ramach której została zorganizowana) było zwiększenie świadomości społecznej na temat wpływu narzędzi AAC na możliwości komunikacji z osobą niemówiącą. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie kampanii: <https://www.niemowieale.pl/>. Zachęcamy do jej odwiedzenia.

Debata pt. Wykorzystanie AAC we wspieraniu rozwoju mowy i komunikacji na różnych etapach życia w ramach kampanii społecznej

Nie mówię, ale...

Kiedy?
4 grudnia 2024 r.
godzina 10:00

Gdzie?
Uniwersytet Rzeszowski
(aula kula, budynek AO),
przy ulicy Pigonia 1

mam DUŻO do powiedzenia!

Zaproszeni goście:

- Aneta Kotowicz-Urban (Mozaika),
- Ewa Mołyka (Szpital MSWiA),
- Małgorzata Zaborniak-Sobczak (UR, PPP nr 1),
- Katarzyna Niewińska (OWI, PPP nr 1),
- Marta Potępa (ZSS Unicef),
- Katarzyna Włodarczyk (Fundacja GenerAACja),
- Paulina Rutka (Fundacja GenerAACja)

ZAPRASZAMY DO ODWIEDZENIA STRONY KAMPANII: [HTTPS://WWW.NIEMOWIEALE.PL/](https://www.niemowieale.pl/)

Socjologia w nauce i praktyce

Krystyna Leśniak-Moczuk

W ramach Polskiego Towarzystwa Socjologicznego – Oddział Rzeszów, we współpracy z Instytutem Nauk Socjologicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego, w 2024 r. trzy wykłady otwarte wygłosili profesorowie socjologii z ośrodków akademickich w Krakowie, Warszawie i Katowicach: dr hab. Wiesław Gumuła, prof. UJ, *Finansjalizacja w perspektywie ekonomii i socjologii – teoria i jej aplikacje w trzeciej dekadzie XXI wieku*; prof. dr hab. Maria Szyszkowska, *Niezbędność nowej edukacji*; prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz, *Człowiek w świecie aksjologicznej wichrowatości*.

W wykładach i dyskusjach uczestniczyli członkowie PTS, socjolodzy z Instytutu Nauk Socjologicznych, studenci kierunku socjologia i praca socjalna, doktoranci Szkoły Doktorskiej, zaproszeni samorządowcy z województwa podkarpackiego oraz seniorzy z Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

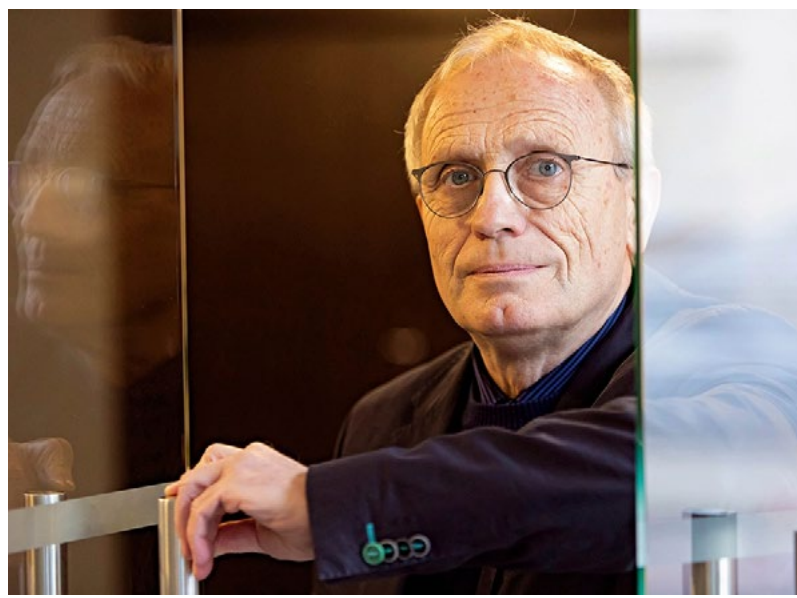
Spotkania naukowe zorganizowane przez socjologów służą nie tylko krzewieniu wiedzy o aktualnych przemianach w życiu społecznym, ale stanowią także przykład współpracy akademickiej z otoczeniem zewnętrznym, ukazujący wielowymiarowość nauk socjologicznych i ich funkcje w sferze gospodarczej, edukacji oraz w świecie wartości.

prof. zw. dr hab. Maria Szyszkowska

dr hab. Wiesław Gumuła, prof. UJ

prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz

Konferencja i Szkoła Pedeutologiczna w Uniwersytecie Rzeszowskim: „Nauczyciel jako współkreator przemian szkoły”

Joanna Smyła

W dniach 22–23 listopada 2024 r. Uniwersytet Rzeszowski gościł uczestników drugiej edycji Konferencji i Szkoły Pedeutologicznej pod hasłem „Nauczyciel jako współkreator przemian szkoły”. To wyjątkowe wydarzenie stanowiło przestrzeń do wymiany doświadczeń oraz refleksji nad rolą nauczyciela w kontekście dynamicznych zmian w edukacji.

Organizatorem konferencji była Sekcja Pedeutologii Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, kierowana przez prof. dr hab. Jolanę Szempruch. W tegorocznej edycji wzięli udział przedstawiciele czołowych ośrodków akademickich oraz instytucji edukacyjnych z całej Polski, co świadczy o wysokim zainteresowaniu tematyką. Współorganizacji wydarzenia podjął się Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczyła dr hab. Joanna Smyła, prof. UR. Celem konferencji było zintegrowanie środowisk akademickiego, nauczycielskiego oraz otoczenia społecznego szkoły i uczelni wyższych poprzez wymianę doświadczeń, doskonalenie warsztatu zawodowego oraz inspirowanie do innowacyjnych działań w edukacji. Uczestnicy mieli okazję nawiązać cenne kontakty z ekspertami w dziedzinie edukacji. W programie konferencji znalazły się

niezwykle interesujące wykłady plenaryjne, panel dyskusyjny oraz warsztaty, w ramach których poruszane były kluczowe kwestie związane z edukacją XXI w. Uczestnicy mieli również okazję zapoznać się z projektami badawczymi wspierającymi proces transformacji szkół. Podczas wydarzenia wielokrotnie podkreślano, że nauczyciele powinni pełnić kluczową rolę jako inicjatorzy i współkreatorzy zmian w edukacji. Konferencja i Szkoła Pedeutologiczna stała się ważnym miejscem budowania nowych partnerstw oraz precyzowania

inicjatyw badawczych, a także inspirowania uczestników do dalszej pracy na rzecz nowoczesnej i otwartej na zmiany szkoły.

Spotkanie uświetnił koncert Podkarpackiego Kwintetu Akordeonowego „Ambitus V”, który dostarczył niezapomnianych wrażeń muzycznych.

Serdecznie zapraszamy do śledzenia kolejnych edycji tego inspirującego wydarzenia, które nieustannie przyczynia się do rozwoju edukacji w Polsce.

Uniwersytet Rzeszowski organizatorem Międzynarodowej Konferencji pt. „Improving European Universities: International Conference on Gender (In)equality in Academia”

W dniach 21–22 listopada 2024 r. w murach Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się Międzynarodowa Konferencja pt. „Improving European Universities: International Conference on Gender (In)equality in Academia”, realizowana w ramach projektu „UR Welcome – Zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia Uniwersytetu Rzeszowskiego” finansowanego z programu NAWA Welcome to Poland. Organizatorem przedsięwzięcia było Biuro ds. Równego Traktowania UR pod kierownictwem rzecznika akademickiego dr Joanny Uliasz, przy wsparciu merytorycznym Instytutu Nauk Prawnych UR.

Konferencja jest pokłosiem wdrażania przez Uniwersytet Rzeszowski Planu równości płci (GEP), będącego kryterium kwalifikowalności (obligatoryjnym wymogiem Komisji Europejskiej UE) dla projektów z Programu ramowego UE Horyzont Europa.

Konferencja objęła trzy obszary tematyczne:

- doświadczenia wdrażania GEP na różnych uczelniach europejskich;
- regulacje prawa polskiego w zakresie zapobiegania zjawisku dyskryminacji, molestowania (w tym molestowania seksualnego) oraz mobbingu na uczelni;

– rozwiązania systemowe w zakresie przeciwdziałania praktykom dyskryminacyjnym oraz różnym formom przemocy wobec studentów/studentek, mogącym pojawić się w środowisku akademickim.

W ramach pierwszego obszaru tematycznego jako *keynote speaker* wystąpiła prof. Cilia Willem z Uniwersytetu Rovira i Virgili w Hiszpanii (przodującej uczelni we wdrażaniu

GEP), prezentując wystąpienie *Gender Equality Plans at the University: challenges and rewards*. W dalszej kolejności referaty zaprezentowali i zaprezentowały: dr Magdaléna Musilová z Uniwersytetu Comenius w Bratysławie, Telma Velez z Uniwersytetu Islandzkiego, dr Janine Hicks z Uniwersytetu KwaZulu – Natal w RPA, dr Ana Kaminska z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, a także profesorowie Uniwersytetu Rzeszowskiego: Roman Uliasz (radca prawny, tłumacz przysięgły języka angielskiego) oraz Paweł Korzeniowski.

W ramach drugiego bloku tematycznego wystąpili pracownicy Instytutu Nauk Prawnych UR: dr Wojciech Kosior (prokurator), dr Agata Ludera-Ruszel (sędzia), dr Artur Trubalski (radca prawny). Wystąpienia dotyczyły szeroko pojętej odpowiedzialności pracodawcy (rektora) z tytułu naruszenia przepisów prawa pracy, prawa cywilnego (o zakazie dyskryminacji, przeciwdziałaniu mobbingowi, o ochronie dóbr osobistych) oraz przepisów prawa karnego w zakresie popełnienia przestępstwa złośliwego lub uporczywego naruszenia praw pracowniczych.

Trzecia grupa zagadnień została zaprezentowana przez dr. Sławomira Bździucha (INP UR) oraz studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, w tym rzecznikę studentów – Wiktorię Bednarz (studentka prawa INP UR).

W konferencji oprócz gości zagranicznych uczestniczyli reprezentanci polskich ośrodków naukowych. Wydarzeniu towarzyszyła gorąca dyskusja oraz wymiana poglądów odnośnie do konieczności wdrażania GEP, jego zakresu przedmiotowego oraz barier w implementacji planu równościowego płci, wskazanego jako fundamentalna wartość UE.

JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Adam Reich został ekspertem International Psoriasis Council

Joanna Wilk

Miło nam poinformować, że Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich został ekspertem International Psoriasis Council – jest to tym bardziej miłe, że po raz pierwszy osoba z Polski znalazła się w tym szacownym gronie. Wraz z prof. Adamem Reichem powołana została również dr Patricia Anne Tinio z Filipin. Mianowani eksperci są zaangażowani w rozwój

globalnych badań nad łuszczycą i poprawę opieki nad pacjentami. Jako eksperci IPC prof. Adam Reich i dr Patricia Anne Tinio będą wykorzystywać swoją wiedzę specjalistyczną, aby wspierać inicjatywy IPC w zakresie badań, leczenia i edukacji na całym świecie, realizując misję poprawy zdrowia i dobrostanu osób z łuszczycą.

ABOUT IPC ▾ MEET THE EXPERTS OUR WORK ▾ RESOURCES ▾ EDUCATION ▾ EVENTS ▾ NEWS/BLOGS

Introducing Our Newest IPC Councilors: Experts in Psoriasis

COUNCILOR SPOTLIGHT

Wednesday, October 30, 2024 | IPC GENERAL | IPC News

Please join us in welcoming IPC's newest Councilors, Adam Reich and Patricia Tinio. Recently appointed by the [IPC Board of Directors](#), these experts are committed to advancing global psoriasis research and improving patient care. As IPC Councilors, Adam and Patricia will leverage their expertise to drive IPC's research, treatment, and education initiatives worldwide, supporting our mission to improve the health and well-being of those with psoriasis. We invite you to read their biographies to learn more about their contributions to advancing patient outcomes and empowering healthcare professionals. Let's warmly welcome Adam Reich and Patricia Tinio as they join the IPC Councilor community, reinforcing IPC's dedication to positive change in global psoriasis care.

Adam Reich, MD, PhD
University of Rzeszów
Rzeszów, Poland

BIO

Patricia Anne Tinio, MD
Section Head of Dermatology
and Phototherapy Center
Muntinlupa, Philippines

BIO

Categories

IPC News

Recent Posts

Approaches to the Management of Women with Psoriasis at Different Life Stages

VIEW

Introducing Our Newest IPC Councilors: Experts in Psoriasis

VIEW

Focus on Psoriasis: A Report from the 33rd Annual European Academy of Dermatology and Venereology (EADV) Congress

VIEW

Szlachetne bibliofilstwo. Jan Wolski odznaczony Orderem Białego Kraka ze Słonecznikiem

Bibliofilia to pasja ludzi żyjących w świecie książki. Bibliofile zaś to swego rodzaju strażnicy jej kultu i propagatorzy. Osoby uświadamiające innym, że książka i druk to nieprzemijające wartości, nośnik myśli i wartości estetycznych, zasobów pięknego ducha (w obecnej dobie także tego cyfrowego). To także miłośnicy zachwycających opraw, wyważonych układów stron, ilustracji, najkrócej rzecz ujmując: tej wyjątkowej wśród ludzkich osiągnięć architektury książki, a szerzej – wszelkich druków. Bibliofilia to również wszystko to, co wokół książki i z nią się wiąże, na przykład księgoznaki, czyli ekslibrisy, zakładki do książek, biblioteki i bibliotekoznawstwo, ruch wydawniczy i drukarstwo, edukacja i upowszechnianie. To dbałość o rozwój kunsztu drukarskiego, podnoszenie poziomu druków, wystrój graficzny i typograficzny, w pierwszym rzędzie oczywiście książek, ale wszelkiego rodzaju akcydensów (zaproszeń, katalogów, folderów itp.), kształtowanie smaku graficznego, po to, aby znaleźć do określonej treści odpowiednią formę. To również kultywowanie i wspieranie kolekcjonerstwa pięknych i cennych druków, małych form graficznych, organizowanie wystaw i spotkań, wykładów i prelekcji, „zjazdów” i „najazdów”, „przedwieczery” i innych form kontaktów towarzyskich służących edukacji, umacnianiu łączności i przekonania o słuszności podejmowanych działań. Bibliofilstwo służy jednoczeniu miłośników i zbieraczy książek, pomaga w starannie przemyślanym doborze, uczy

poszanowania książki w ogóle i troski o właściwy sposób jej wytwarzania, zabezpieczania i wykorzystywania, to „żarliwe umiłowanie książek”, w nich tkwi bowiem „skarb mądrości i wiedzy, po który ludzie z naturalnego sięgają instynktu”, a który to skarb „niezmiernie przewyższa wszystkie bogactwa świata”, jak przeczytać możemy w czternastowiecznym traktacie *O miłości do książek* Ryszarda de Bury w spolszczeniu Jana Kasprowicza. Przed czy po Gutenbergu książka zawsze była nośnikiem niezniszczalnej myśli. Od najgłębszej starożytności, od wynalezienia pisma, długa historia książki i bibliofilstwa stanowi organiczną część dziejów kultury powszechnej, jest warunkiem kultury tej ciągłości, jako znakomity sposób komunikacji międzyludzkiej w czasie i przestrzeni.

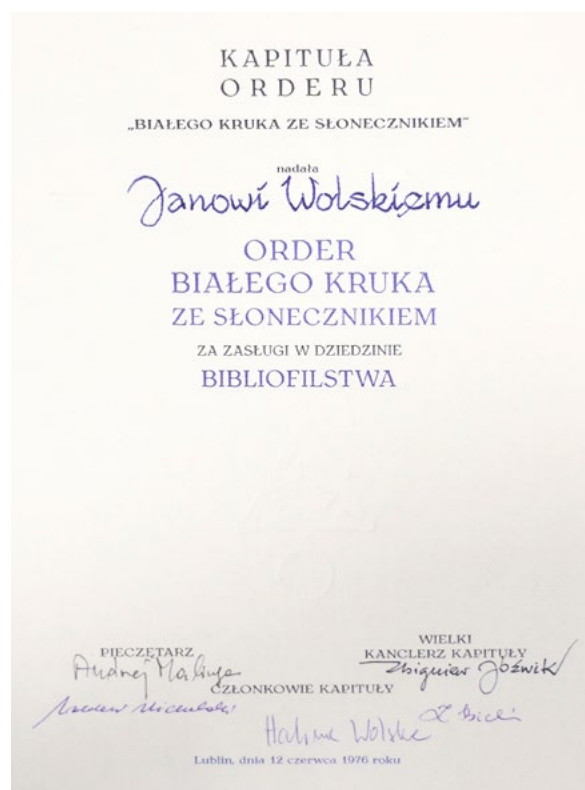
W istocie rzeczy bibliofile dbają, aby nie zapomniano o wartościach, co pozwala czynić świat piękniejszym, bliższym prawdy i dobra. Pieczętują się najchętniej godłem Białego Kruka, rzadkiego i trudno uchwytnego ptaka, symbolicznie pojmowanego też jako strażnik tajemnic. Tak więc bibliofilstwo uznać można za jedną z form trudnego dochodzenia do mądrości, a współtworzące ten stan zróżnicowane osobowości wyrażają się w woli służenia książce, jej kolekcjonowaniu i aktywności na jej rzecz, bo to ona jest w stanie dostarczyć najwyższych rozkoszy umysłu. Tytułowy bohater Fausta powiada:

Nierównie miłsze umysłu rozkosze
Gdy się od książki do książki przenoszę
Z karty na kartę oczyma przebiegam
Albo szacowny pergamin rozwinę,
Szczęśliwy, w późną za północ godzinę
Długiej zimowej nocy nie spostrzegam.

Co Kartezjusz w *Rozprawie o metodzie* tak rozszerza: „czytanie wszelkich dobrych książek jest niby rozmowa z najgodniejszymi ludźmi minionych wieków, będącymi tych książek autorami”.

Pamiętać jednak należy, że szlachetna pasja bibliofilska nie zamyka się na samym tylko egoistycznym gromadzeniu i zdobywaniu. Troska o książkę musi służyć duchowemu i intelektualnemu pożytkowi. To szczerza pasja i pożyteczne oddziaływanie, a nie tylko hobby, igraszka, zabawa piękno-duchów. Chodzi o to, aby książka dobra i piękna stała się powszechna, bo bibliofile, choć smakosze i koneserzy, to przede wszystkim kustosze pięknej i rzetelnej książki, a jej kryzys oznacza zawsze regres całego społeczeństwa. Dlatego bibliofilstwo jest też szlachetną biblioterapią, zaś Biały Kruk ma ozdrowieńczą moc niczym mityczny Feniks.

22 listopada 2024 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie odbyła się Przedwieczerek Bibliofilski, podczas której Orderem Białego Kruka ze Słonecznikiem (*Signum Albi Corvi cum Heliantho*) został uhonorowany dr hab. Jan Wolski, prof. UR. Order

przyznano po raz 45 i taki też numer wraz z nazwiskiem wygrawerowano na jego odwrocie.

Odnaczenie jest przyznawane raz w roku przez Lubelskie Towarzystwo Miłośników Książki za wybitną działalność bibliofilską i pracę na rzecz upowszechniania książki i literatury. Projekt odnaczenia i medaliony wykonał Włodzimierz Wilhelm Hess. Order stanowi zawieszony na niebiesko-białej wstędze emaliowany na zielono trójkąt (o wymiarach 5 x 5 x 5 cm) z wyobrażeniem stylizowanego białego ptaka. U dołu trójkąta podwieszony jest złoty medalion wyobrażający kwiat słonecznika. W rogach trójkąta znajdują się litery SAC (*Signum Albi Corvi*).

Powstałe w czerwcu 1926 r. Lubelskie Towarzystwo Miłośników Książki jest jednym z najstarszych towarzystw kulturalnych. Na pierwszego prezesa wybrano ks. dr. Ludwika Zalewskiego, bibliotekarza i profesora Seminarium Duchownego w Lublinie, zaś członkami założycielami byli m.in. poeta Józef Czechowicz, profesorowie KUL-u: Zygmunt Kukulski, Julian Krzyżanowski, Feliks Araszkiewicz, wojewoda lubelski Antoni Remiszewski. Celem Towarzystwa było i jest szerzenie i popularyzacja książki oraz prowadzenie działalności badawczo-naukowej i wydawniczej, organizowanie wystaw druków i ekslibrisów.

W lipcu 1952 r., na skutek decyzji ówczesnych władz, Towarzystwo zawiesiło działalność. Działalność zawiesiła także krakowska Kapituła Rycerskiego Orderu Białego Kruka.

Obecna tradycja przyznawania odnaczenia sięga roku 1976, kiedy to Lubelskie Towarzystwo Miłośników Książek postanowiło kontynuować tradycje krakowskie i nagradzać tych, którzy poświęcają się promocji książki i czytelnictwa, order zaś jest symbolem wytrwałości w działalności bibliofilskiej. Dodanie słonecznika do orderu miało odróżniać nagrody lubelskie od krakowskich. Wybór było nieprzypadkowy. Nawiązywano do pierwszej polskiej książki wydanej w Lublinie w roku 1630,

w drukarni Pawła Konrada – *Słonecznik albo porównanie woli ludzkiej z wolą Bożą*, autorstwa Jeremiasza Drexeliusa.

Członkami Towarzystwa byli i są ludzie rozmaitych profesji: bibliotekarze, filolodzy, historycy, przyrodnicy, archeolodzy, drukarze, dziennikarze, lekarze, literaci, działacze kultury. Każdy z nich inaczej patrzy na książkę, czym innym jest dla niego umiłowanie słowa. Jedni są typowymi kolekcjonerami dzieł rzadkich ze względu na datę wydania, książek szczególnych ze względu na ich treść, układ typograficzny, tematykę, inni kolekcjonują autografy, jeszcze inni – określony typ literatury, np. literaturę popularną w różnych odmianach, kolejni zbierają regionalia, artystyczne oprawy introligatorskie, zakładki do książek itp. Są również tacy, którzy nie są zbieraczami-kolekcjonerami, lecz są zafascynowani odnajdywaniem zapomnianych tekstów, publikowanych w dawnych, nierzadko mało znanych czasopismach, czy istniejących w dostępnych dla wąskiego grona rękopisach. Jeszcze inni swoją pasję książkową łączą z ekslibrisem. Wśród dotychczas odznaczonych znaleźli się np. Wiktor Hermogenes Ziółkowski, muzealnik i kolekcjoner, barwna postać powojennego Lublina, wybitny tłumacz Karl Dedecius, prof. Aleksander Gieysztor, znakomity historyk, przez pewien czas także członek Kapituły orderu, bibliotekarki: Maria Gawarecka, Halina Wolska czy Ewa Hadrian, ks. Antoni Liedtke, który uratował tzw. Biblię pelplińską, jeden z nielicznych zachowanych w całości egzemplarzy Biblii Gutenberga, archeolog i geograf prof. Jan Gurba, księgoznawca i antykwariusz Michał Hilchen, polarnik i autor linorytów Zbigniew Józwiak, Hetman Polskich Kolekcjonerów Ekslibrisu Mieczysław Bielań, prawnik Andrzej Malinga, mieszkający w Kanadzie kolekcjoner poloników i rzadkich druków Henryk Wójcik.

Sam rytuał dekoracji ma podniosły charakter. Za stołem pokrytym sukniem siedzi pięć osób ubranych

w ciemne togi, na których tle wyraźnie odcinają się trójkątne medaliony, zawieszony na błękitnych wstęgach. Przewodzi Wielki Kanclerz, pomaga mu Pieczętarz oraz troje członków Kapituły Orderu Białego Kruka ze Słonecznikiem, zwanych Heliantami. Na stole płonie świeca i leży księga, którą w tym roku był tom wierszy Bolesława Leśmiana. Położony jest także order podobny do tych, które członkowie kapituły noszą na piersiach.

Wielki Kanclerz rozpoczyna ceremonię: przedstawia kandydata do uhonorowania Orderem Białego Kruka ze Słonecznikiem. Musi on złożyć przed Kapitułą przysięgę. Przykłęka na jedno kolano i kładąc dłoń na wspomnianej księdze mówi: *In terram, mare, sideraque iuro libros proprios et alienos in honore magna habere et nunquam ab eo iuramento discere, semperque eos cum aestimatione magnoque cultu tractare*. Wielki Kanclerz nakłada mu order na wstędze oraz biret i mówi: „Pasuję cię na kawalera Orderu Białego Kruka ze Słonecznikiem”. Kapituła winem wznosi toast na cześć nowego kawalera orderu, następnie dzieli wielki bochen chleba pomiędzy wszystkich zebranych, którzy teraz także wznoszą toast, a uhonorowany ma czas na podziękowania i słowa od siebie.

Prof. Jan Wolski został przyjęty w poczet Dam i Kawalerów mogących poszczycić się tym pięknym, cennym i wyjątkowo bliskim sercu każdego bibliofila odnaczeniem, do grona, którego członkinie i członków, niezależnie od wieku i wykonywanego zawodu, łączy jedna pasja: umiłowanie książki w jej rozlicznych formach, postaciach, obszarach i skalach oddziaływania. Wiedzą oni, że czas poświęcony księgom nie jest czasem zmarnowanym, bo książka służy nauce, działalności społecznej, jest namiętnością indywidualną i ma wymiar artystyczny.

Redakcja

fot. M. Świąćcicki

Prof. dr hab. inż. Ewa Szpunar-Krok powołana na zastępcę przewodniczącego Podkarpackiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

Niezmiernie miło nam poinformować, że 7 listopada 2024 r. prof. dr hab. inż. Ewa Szpunar-Krok z Instytutu Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Rzeszowskiego decyzją Marszałka Województwa Podkarpackiego, Dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) i Prezesa Podkarpackiej Izby Rolniczej została powołana w skład Podkarpackiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego na pięcioletnią kadencję (2025–2029).

Do zadań tego trzydziestoosobowego gremium należą w szczególności:

- określanie kierunków rozwoju PDO w województwie,
- podejmowanie działań informacyjnych o realizowanym w województwie programie PDO,
- współudział w tworzeniu oraz zatwierdzanie wojewódzkiego planu badań i doświadczeń PDO, a także ustalanie doborów odmian do tych doświadczeń,
- wnioskowanie do centrali COBORU o dokonanie zmian w metodykach badań,
- wspieranie dyrektora SDOO w realizacji programu PDO, w tym również w pozyskiwaniu środków finansowych na jego realizację,
- ustalanie zasad opracowywania i upowszechniania informacji o wynikach badań i doświadczeń PDO,
- opiniowanie propozycji dyrektora SDOO dotyczących list odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa,
- opiniowanie i zatwierdzanie corocznych sprawozdań dyrektora SDOO z realizacji programu PDO.

fot. M. Świącicki

Gratulacje dla dr hab. Agnieszki Lech-Bińczyckiej, prof. UR

Dr hab. Agnieszka Lech-Bińczycka, prof. UR, została nagrodzona w IV Ogólnopolskim Konkursie z cyklu Nowe Sytuacje „Wybrzmienie”. Jury przyznało artystce II nagrodę dodatkową Fundacji Rozwoju i Promocji Sztuk Pięknych iKI za pracę *Kanji V*. W uzasadnieniu wyróżnienia podkreślono „spokój i piękno zawarte w doskonałości warsztatu”.

dofinansowano ze środków FPT Stowarzyszenia Autorów ZAiKS

IV Edycja Konkursu Sztuki Nowe Sytuacje

FUNDACJA ROZWOJU I PROMOCJI SZTUK PIĘKNYCH iKI

aptekna sztuki
L'Occitane en Provence

Partner Wydarzenia:

za'ks
szkolenia i warsztaty

Partnerzy Honorowi:

wybrzmienie

wernisaż: 25 października 2024 | 18:30
wystawa: 25.10-23.11.24

Apteka Sztuki
Aleja Wyzwolenia 3/5 | Warszawa

ii Fundacja Rozwoju i Promocji Sztuk Pięknych iKI

Dr hab. Robert Pązik, prof. UR, powołany na eksperta Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Mamy przyjemność poinformować, że dr hab. Robert Pązik, prof. UR z Instytutu Biotechnologii, został powołany na eksperta współpracującego z Zespołem Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Polskiej Komisji Akredytacyjnej w dyscyplinie nauki chemiczne.

Eksperci wspierają członków Komisji w realizacji ustawowych zadań PKA.

fot. M. Święcicki

Ekspert PKA w dyscyplinie pedagogika dr hab. Marta Wrońska, prof. UR

Mamy zaszczyt poinformować, że dr hab. Marta Wrońska, prof. UR z Instytutu Pedagogiki, w dniu 1 października 2024 r. została powołana na eksperta I Zespołu Nauk Społecznych Polskiej Komisji Akredytacyjnej w dyscyplinie pedagogika.

Eksperci czynnie wspierają członków Komisji w realizacji ustawowych zadań PKA, która od 20 lat działa na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości w szkolnictwie wyższym. Lista ekspertów I Zespołu Nauk Społecznych znajduje się na stronie PKA

Pani Profesor funkcje eksperta PKA pełniła także w latach 2017–2019.

Czworo naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego laureatami konkursu MINIATURA 8

Z przyjemnością informujemy, że czworo naukowców otrzymało dofinansowanie w ramach konkursu NCN MINIATURA 8:

Dr Magdalena Kulpa-Greszta otrzymała dofinansowanie na realizację grantu pt. „Synteza i charakterystyka wielowarstwowych nanohybryd ferrytowych o strukturze rdzeń-otoczka”

Wartość dofinansowania 49 995,00 zł

Celem działania naukowego jest uzyskanie wielowarstwowych nanohybryd ferrytowych o budowie rdzeń-otoczka (ang. *core-shell*) oraz charakterystyka ich właściwości fizykochemicznych ze szczególnym uwzględnieniem właściwości magnetycznych.

Dr Michał Dzik otrzymał dofinansowanie na realizację grantu pt. „Wyniki badań archeologicznych w Mykołajwce nad Rosią”

Wartość dofinansowania 43 749,00 zł

Celem działania naukowego w ramach grantu jest opracowanie wyników badań archeologicznych przeprowadzonych w 1956 i 2019 r. na cmentarzysku, grodzisku i osadzie otwartej w Mykołajwce, a także wprowadzenie metod analizy zabytków szklanych i metalowych do badań nad zagadnieniem obecności ludności pochodzącej z państwa Piastów na Rusi we wczesnym średniowieczu.

Dr Joanna Baran otrzymała dofinansowanie na realizację grantu pt. „Czynniki warunkujące dobrostan i jakość życia zawodowego pracowników szkolnictwa wyższego”

Wartość dofinansowania 16 885,00 zł

Celem grantu będzie ocena jakości życia zawodowego pracowników szkolnictwa wyższego z uwzględnieniem stanowiska pracy (administracja/nauczyciele), stażu pracy i czasu pracy. Kolejnym etapem będzie weryfikacja związku mię-

dzy czynnikami takimi jak stres, sposób odżywiania, aktywność fizyczna, samopoczucie czy sen z jakością życia badanych oraz ryzykiem wystąpienia u nich wypalenia zawodowego i/lub depresji. Badanie ma również na celu identyfikację skali problemu wypalenia zawodowego, depresji i niskiej jakości życia zawodowego wśród pracowników szkolnictwa wyższego.

Dr Natalia Potocka otrzymała dofinansowanie na realizację grantu pt. „Ocena zaburzeń ekspresji wyselekcjonowanych miRNA w tkance nowotworowej pacjentek z rakiem endometrium z podgrupy molekularnej p53abn”

Wartość dofinansowania 49 995,00 zł

W ramach grantu zostaną przeprowadzone badania wstępne z zakresu epigenetycznych zmian w tkance nowotworowej pobranej od pacjentek z rakiem endometrium o różnym stopniu zaawansowania histopatologicznego w obrębie podgrupy molekularnej p53abn.

Serdecznie gratulujemy!

Medal dla pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego

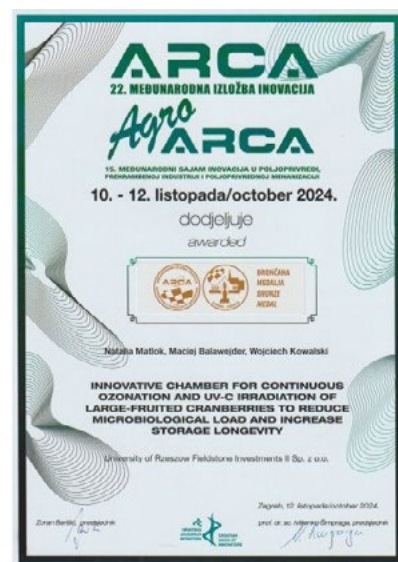
Pracownicy Uniwersytetu Rzeszowskiego zdobyli medal na Międzynarodowej Wystawie Wynalazków ARECA 2024 w Chorwacji. Zespół naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego, w składzie dr hab. inż. Natalia Matłok, prof. UR, oraz prof. dr hab. Maciej Balawejder, prezentujący wynalazek stanowiący komorę do ciągłego procesu ozonowania i irradycji promieniem UV-C owoców żurawiny wielkoowocowej w celu zwiększenia trwałości w łańcuchu dostaw, został nagrodzony przez międzynarodowe jury medalem. Wynalazek ten powstał jako rezultat projektu realizowanego w ramach programu Współpraca z PROW z konsorcjum Original Food Sp. z o.o. oraz Fieldstone Investments II Sp. z o.o. To przełomowe rozwiązanie opracowane przez badaczy z Kolegium Nauk

Przyrodniczych UR pozwala na skuteczne i bezpozostałościowe przedłużenie trwałości owoców żurawiny wielkoowocowej, przy jednoczesnym zachowaniu ich wartości odżywczych i właściwości prozdrowotnych oraz istotnym obniżeniu obciążenia mikrobiologicznego. Dzięki zastosowaniu technologii ozonowania oraz irradycji UV-C proponowana innowacja eliminuje konieczność użycia chemicznych środków konserwujących, co stanowi ważny krok w kierunku bardziej zrównoważonej produkcji żywności. „Cieszymy się, że nasz projekt został doceniony na arenie międzynarodowej. To potwierdza, że nasza praca naukowa odpowiada na aktualne potrzeby rynku oraz wyzwania związane z ekologią i bezpieczeństwem żywności. Więcej o wynalazku można prze-

czytać w opublikowanym artykule naukowym (doi: 10.3390/su16135420) oraz na stronie Urzędu Patentowego RP, w którym wynalazek został zgłoszony do ochrony” (<https://ewyszukiwarka.pue.uprp.gov.pl/search/pwp-details/P.441160>) – podkreślili autorzy wynalazku.

Wystawa ARECA w Chorwacji przyciąga co roku setki wynalazców z całego świata, prezentujących najbardziej innowacyjne technologie i rozwiązania. Otrzymane wyróżnienie jest nie tylko potwierdzeniem wysokiej jakości badań prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim w dziedzinie nauk rolniczych, ale także promocją polskiej myśli technologicznej na arenie międzynarodowej.

Gratulujemy zespołowi naukowców i życzymy dalszych sukcesów!

Odznaczenia i nagrody dla pracowników Instytutu Muzyki

Małgorzata Sarata-Urgol

W ostatnich miesiącach kilku pracowników Instytutu Muzyki otrzymało odznaczenia państwowe oraz nagrody. Wśród nich znaleźli się:

Prof. dr hab. Jolanta Skorek-Münch, która została uhonorowana „Złotym Krzyżem Zasługi” nadanym przez Prezydenta RP oraz Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Dodatkowo JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich przyznał Pani Profesor nagrodę indywidualną za wybitne osiągnięcia w dotychczasowej karierze naukowej i artystycznej. Prof. dr hab. Jolanta Skorek-Münch jest pianistką, klawesynistką, organistką i muzykologiem. Jej dorobek artystyczny obejmuje kilkaset koncertów w wielu miastach Polski, w tym kilkakrotnie w Filharmonii Narodowej, Bałtyckiej i Podkarpackiej oraz na Muzycznym Festiwalu w Łąncucie i Festiwalu im. Jana Kiepury w Krynicy. Koncertowała także w Niemczech,

Francji, Bułgarii, Izraelu, Macedonii, we Włoszech i na Węgrzech. Nagrała dwa programy telewizyjne i osiem CD. W 1994 r. założyła Trio Lublin Baroque, w którym grała na klawesynie. Wraz z zespołem wystąpiła na kolejnych dwudziestu dwóch festiwalach „Lublin – Muzyka, Zabytki, Plastyka – Tempus Paschale”, na licznych koncertach festiwalu „Wielkopostne śpiewanie”, „Między Wschodem a Zachodem” i w cyklu „Viva Polonia”, często prezentując autorskie projekty koncertowe.

Dr hab. Dariusz Ziółek, prof. UR, został odznaczony „Srebrnym Krzyżem Zasługi”, a jego autorską płytę nagrodzono Nagrodą Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza. Dariusz Ziółek jest wszechstronnym muzykiem jazzowym, gitarzystą basowym, pianistą, wokalistą, kompozytorem i aranżerem. Zadebiutował na scenie w 1985 r. na festiwalu Jazz Jantar w zespole Zbigniewa Namysłowskiego. Swoją pierwszą płytę nagrał z big-bandem Zygmunta Kukli. Współpracował z naj-

wybitniejszymi muzykami bluesowymi i jazzowym, między innymi z Ireneuszem Dudkiem, Andrzejem Zauchą, Leszkiem Możdżerem, Markiem Soskinem, Lorą Szafran, Krystyną Prońko i Ewą Urygą. Płyta „Blue Blues II” z udziałem m.in. Tomasz Stańki, została wyróżniona tytułem „Najlepszej gitarowej płyty bluesowej 2001 roku”. W 2001 r. wydał pierwszą płytę solową „4 BASS”, na której znalazło się dziesięć standardów jazzowych zagranych wyłącznie na gitarze basowej. Za tę płytę otrzymał nagrodę specjalną czasopisma „Gitaro i Bas”. Płyta „Blue Blues III”, nagrana z Grzegorzem Kapołą, otrzymała nominację do nagrody „Fryderyk”.

Prof. dr hab. Jerzy Tosik-Warszawiak odebrał Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Pan Profesor jest pianistą, kameralistą, laureatem II Ogólnopolskiego Konkursu Pianistycznego w Warszawie w 1974 r., był członkiem polskiej ekipy na Konkurs Chopinowski w 1980 r. Jego działalność koncertowa obejmuje koncerty z orkiestrą, recitale, koncerty kameralne w Polsce, a także w Anglii, Irlandii, Islandii, Holandii, Belgii, Szwecji, Rosji, Czechach, Słowacji, Niemczech, Armenii, Azerbejdżanie, Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, Brazylii, na Węgrzech i we Włoszech. Brał udział w wielu prestiżowych festiwalach muzycznych w kraju i za granicą. Od roku 1996 jest pianistą Triady „Cracovia”, z którym nagrał pięć płyt CD. Płyta z triadą Areńskiego i Dwořaka uzyskała nominację do nagrody „Fryderyk”. Dokonał nagrań dla Polskiego Radia i TV, a także dla radia holenderskiego i islandzkiego.

Dr hab. Anna Marek-Kamińska, prof. UR, została wyróżniona Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Anna Marek-Kamińska jest dyrygentką, prezesem Polskiego Związku Chórów i Orkiestr – Oddział w Rzeszowie oraz dyrektorem Studium Muzyki Liturgicznej w Rzeszowie. Działa aktywnie na rzecz rozwoju chóralistyki na Podkarpaciu; organizuje wiele cyklicznych koncertów, tworzy platformy współpracy i współdziałania chórów w naszym regionie poprzez warsztaty i konferencje. Jest dyrygentką Zespołu Wokalnego Unanime, z którym nagrała dziewięć płyt cieszących się uznaniem krytyków i reprezentuje Podkarpacie poza granicami naszego kraju. Prowadzi także Chór Służb Mundurowych. Jest organizatorką Międzynarodowego Festiwalu dla Chórów i Orkiestr w Rzeszowie, prowadzi se-

minaria oraz warsztaty dyrygenckie. Jako dyrygent ma na swoim koncie wiele koncertów, zarówno w kraju, jak i poza jego granicami.

Prof. dr hab. Maciej Gallas – monografia wieloautorska pt. *Śpiew. Historia, praktyka, pedagogika*, t. IV, pod redakcją naukową prof. dr hab. Moniki Kolasy-Hladikovej, wydana przez Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu oraz Akademię Muzyczną im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, została nagrodzona srebrnym dyplomem w VII kategorii „publikacja naukowa lub popularnonaukowa” w IV edycji Międzynarodowego Konkursu „Muzyczne Orły”.

Prof. dr hab. Maciej Gallas jest autorem jedenastu rozdziałów w czterech tomach, które ukazały się do tej pory w tej serii wydawniczej. Nagrodzony tom czwarty zawiera następujące rozdziały autorstwa Macieja Gallasa:

- *Kilka uwag i sugestii w zakresie konstruowania ćwiczeń (wprawek) wokalnych*,
- *„Stabat Mater” Johanna Mederitscha*,

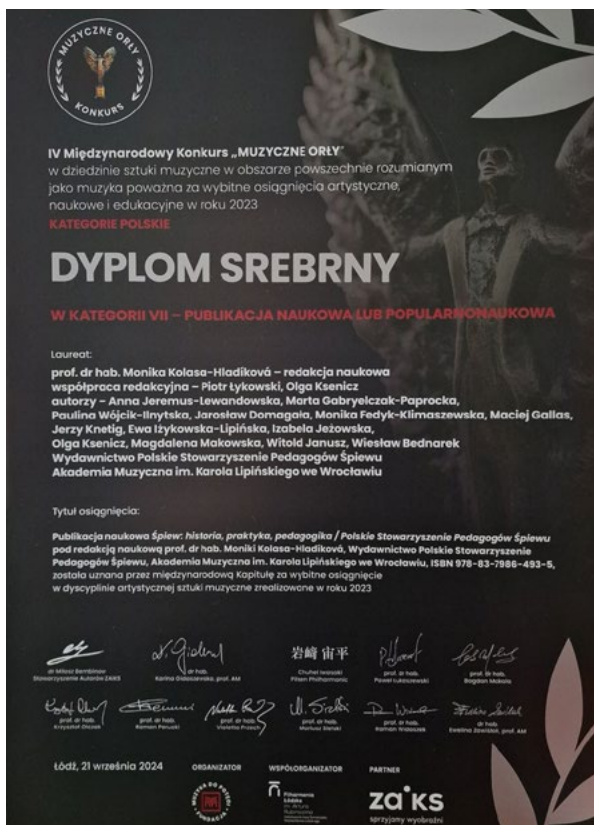

– *Dramat biblijnego ojca opracowany muzycznie przez Wolfganga Stockmeiera w oratorium „Jefta und seine Tochter”.*

Prof. dr hab. Maciej Gallas jest śpiewakiem operowym i koncertowym oraz pedagogiem wokalistyki. Jest autorem i współautorem wielu publikacji naukowych oraz płyt CD/

DVD. Koncertuje w kraju i za granicą (m.in. w USA czy UK), wykonując współczesną polską muzykę kameralną.

Dr hab. Ewa Nidecka, prof. UR, otrzymała wyróżnienie za monografię *Żydzi w kulturze muzycznej Galicji, t. 2*, która dokumentuje wkład artystów żydowskich w rozwój polskiej kultury muzycznej XIX i XX w. Publikacja *Żydzi w kulturze muzycznej Galicji, t. 2*, pod redakcją Ewy Nideckiej znalazła się w gronie laureatów IV Międzynarodowego Konkursu „Muzyczne Orły” 2024 w kategorii „publikacja naukowa i popularnonaukowa”. Książka ukazała się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2023 r. Autorzy tekstów sięgają do niepublikowanych dotąd pamiętników i unikatowej korespondencji polskich muzyków żydowskich, odkrywając nowe wątki biograficzne cenionych, a także sylwetki mniej znanych ludzi muzyki pochodzenia żydowskiego. W publikacji czytelnik znajdzie też wątki związane z działalnością krytyczno-muzyczną, refleksje o muzyce żydowskiej, a nadto przyczynki do dziejów muzycznych organizacji żydowskich. Wszystkie one są śladem pamięci życia galicyjskiej społeczności żydowskiej oraz osiągnięć jej wybitnych muzyków i muzykologów, których spuścizna artystyczna wykracza daleko poza społeczność lokalną.

Na Novum Jazz Festival, prestiżowym wydarzeniu promującym wybitnych młodych artystów jazzowych, do finału konkursu zakwalifikowali się studenci kierunku jazz i muzyka rozrywkowa Aleksandra Tęcza i Jakub Kozłowski, a absolwent tego kierunku Mateusz Szkil zdobył wyróżnienie. Serdecznie gratulujemy młodym artystom!

Zespół Wokalny Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego pod dyktando dr hab. Anny Marek-Kamińskiej, prof. UR, zdobył Złoty Dyplom na Festiwalu Chóralnym Resovia Sings. Zespół wokalny Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego to dynamiczna grupa artystyczna, która aktywnie uczestniczy w uroczystościach uczelnianych oraz regionalnych wydarzeniach kulturalnych. Zespół składa się ze studentów I stopnia kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Jego repertuar obejmuje zarówno klasykę chóralną, jak i utwory współczesne, co sprawia, że potrafi dotrzeć do szerokiej publiczności, łącząc tradycję z nowoczesnością. Zespół wokalny jest zaangażowany w promowanie kultury muzycznej w regionie. Dyrygentem zespołu jest dr hab. Anna Marek-Kamińska, prof. UR. 31 października br. członkowie Zespołu Wokalnego Instytutu Muzyki wraz z dyrygentką dr hab. Anną Marek-Kamińską, prof. UR, mieli przyjemność gościć u JM Rektora UR prof. dr. hab. n. med. Adama Reicha. Rektor osobiście pogratulował im ostatniego sukcesu, jakim było zdobycie Złotego Dyplomu na Festiwalu Chóralnym, wyraził również uznanie dla pasji, z jaką studenci podchodzą do pracy artystycznej. Podkreślił, że ich osiągnięcia to powód do dumy nie tylko dla Instytutu Muzyki, ale dla całego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Gratulujemy Zespołowi Wokalnemu i życzymy kolejnych muzycznych sukcesów!

Seminarium lingwistyczne w Katedrze Lingwistyki Stosowanej połączone z uhonorowaniem dorobku prof. dr hab. Zofii Bilut-Homplewicz

Ikona Szwed

28 października 2024 r. odbyło się seminarium lingwistyczne zorganizowane przez Katedrę Lingwistyki Stosowanej we współpracy z Ośrodkiem Badawczo-Dydaktycznym i Transferu Wiedzy „Tekst – Dyskurs – Komunikacja”, w którym wzięli udział językoznawcy z ośrodków badawczych w kraju i za granicą. Jako prelegenci wystąpili: prof. dr hab. Heinz-Helmut Lüger (Uniwersytet Koblenz-Landau), prof. dr hab. Waldemar Czachur (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Zofia Berdychowska (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr hab. Maria Wojtak (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) oraz dr hab. Danuta Kępa-Figura (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Seminarium połączone było z uhonorowaniem dorobku oraz pożegnaniem odchodzącej na emeryturę prof. dr hab. Zofii Bilut-Homplewicz, przez wiele lat kierującej Zakładem Teorii Komunikacji Językowej w Instytucie Filologii Germańskiej, a następnie Katedrą Lingwistyki Stosowanej w Instytucie Neofilologii KNH, współzałożycielki Ośrodka Badawczo-Dydaktycznego i Transferu Wiedzy „Tekst – Dyskurs – Komunikacja” przy UR, promotorki wielu prac doktorskich, magisterskich i licencjackich, wychowawczynie pokoleń językoznawców, współwy-

dawczynie serii monograficznej „Studien zur Text- und Diskursforschung” i czasopisma „tekst i dyskurs – text und diskurs”, autorki i redaktorki/współredaktorki licznych prac monograficznych oraz autorki/współautorki wielu artykułów naukowych. Spotkanie było okazją do podsumowania dorobku naukowego i dydaktycznego Pani Profesor. Liczne grono zebranych podziękowało ze wzruszeniem Pani Profesor za jej wkład w ich rozwój naukowy oraz zasługi wniesione w rozwój językoznawstwa germanistycznego w Polsce i za granicą.

Biogram Pani prof. dr hab. Zofii Bilut-Homplewicz

Zofia Bilut-Homplewicz ukończyła studia z zakresu filologii germańskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1978 r. była pracownikiem naukowym WSP w Rzeszowie, a następnie Uniwersytetu Rzeszowskiego, zatrudniona w Instytucie Filologii Germańskiej, potem zaś w Katedrze Lingwistyki Stosowanej UR. Doktorat i habilitację uzyskała na UJ, a w roku 2016 otrzymała nominację profesorską z rąk Prezydenta RP. Jej zainteresowania badawcze obejmują lingwistykę tekstu, analizę lingwistyczną tekstu literac-

kiego, lingwistykę dyskursu, problemy językoznawstwa współczesnego i kontrastywnego, wymianę myśli oraz transfer wiedzy germanistycznej i polonistycznej w zakresie lingwistyki tekstu i dyskursu, a także szeroko pojętej komunikacji językowej. Jest autorką następujących monografii: *Zur Dialogtypologie in der Erzählung aus textlinguistischer Sicht*, Rzeszów 1999; *Prinzip Perspektivierung. Germanistische und polonistische Textlinguistik. Entwicklungen, Probleme, Desiderata. Teil I: Germanistische Textlinguistik*, Frankfurt a. M. 2013; *Prinzip Perspektivierung. Germanistische und polonistische Textlinguistik. Entwicklungen, Probleme, Desiderata. Teil II: Polonistische Textlinguistik*, Berlin u. a. 2021. Jest również redaktorką i współredaktorką kilku tomów zbiorowych, które ukazały się w Polsce i Niemczech.

Współredaguje serię wydawniczą „Studien zur Text- und Diskursforschung” wydawaną przez Peter Lang Verlag oraz rocznik „text und diskurs”. Zajmuje się przekładami tekstów naukowych, brała również udział w tłumaczeniu zbiorowym współczesnej poezji polskiej na język niemiecki zamieszczonej w antologii: *Na ulicach wyobrażeń. 115 wierszy polskich. Auf den Straßen des Imaginären. 115 polnische Gedichte*, Wrocław–Dresden 2021.

Profesor Zofia Bilut-Homplewicz kierowała realizacją następujących grantów naukowych:

Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech oraz **Lingwistyka tekstu w Niemczech** – projekt wydawniczy powstał z inicjatywy Filologii Germańskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, Instytutu Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego i Instytutu Germanistyki Uniwersytetu im. Marcina Lutra w Halle. Celem projektu było, w przypadku tomu pierwszego (*Lingwistyka tekstu w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy. Antologia tłumaczeń*, Wrocław 2009), ukazanie szerokiej palety teoretycznych rozważań i koncepcji metodologicznych z zakresu lingwistyki tekstu, jakie zostały w ostatnich latach opracowane w Niemczech. Tom drugi (*Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy*, Wrocław 2009) miał z kolei zainicjować szerszą dyskusję między polonistami i germanistami w Polsce na temat aktualnych wyzwań tekstologii. Autorami artykułów w niniejszym opracowaniu są polscy językoznawcy (poloniści i germaniści) zajmujący się lingwistyką tekstu.

Partner projektu: prof. Gerd Antos z Uniwersytetu w Halle-Wittenberg; grant Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit) oraz Instytutu Goethego.

Text und Stil – projekt zrealizowany w partnerstwie z Uniwersytetem Halle-Wittenberg, obejmował konferencję międzynarodową „Tekst i styl” oraz wykłady gościnne wygłoszone przez naukowców z Niemiec dla pracowników, doktorantów i studentów UR. Tematyka konferencji dotyczyła zagadnień z zakresu lingwistyki tekstu oraz stylistyki. Wpisała się ona w nurt najbardziej aktualnych badań interdyscyplinarnych we współczesnym językoznawstwie. Efektem projektu jest obszerna monografia zbiorowa dotycząca szeroko pojętych relacji tekstu i stylu, zawierająca artykuły badaczy z różnych krajów europejskich: *Text und Stil*, red. Z. Bilut-Homplewicz, A. Mac, M. Smykała, I. Szwed, Peter Lang Verlag, Frankfurt a. M. 2010, 2011 („Studien zur Text- und Diskursforschung”, t. 1). Projekt współfinansowany przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej (Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit).

Genologia lingwistyczna. Zarys problematyki – tłumaczenie na język niemiecki oraz publikacja niemieckojęzycznej wersji monografii Bożeny Witosz: *Grundlagen der Textsortenlinguistik*, przekł. A. Hanus, I. Szwed, Peter Lang Verlag, Frankfurt a. M. 2015 („Studien zur Text- und Diskursforschung”, t. 13). Jest to pierwsza monografia z zakresu genologii lingwistycznej przetłumaczona z języka polskiego na język niemiecki. Dzięki jej przekładowi czytelnik niemiecki mógł się zapoznać z dynamicznie rozwijającymi się badaniami polonistycznymi, które znane są mu jedynie w ograniczonym zakresie. Grant NPRH, wykonawcy projektu: Anna Hanus, Iwona Szwed.

Skala wartościowania i wyrażania emocjonalności w polskim i niemieckim dyskursie medialnym na temat wstąpienia Polski do Unii Europejskiej – lingwistyczne studium kontrastywne – realizacja promotorskiego projektu badawczego. Efektem pro-

jektu jest opublikowana monografia Doroty Miller: *Emotionalität und Wertung im Diskurs. Eine kontrastive Analyse deutscher und polnischer Presstexte zum EU-Beitritt Polens*, Peter Lang Verlag, Frankfurt a. M. 2014 („Studien zur Text- und Diskursforschung“, t. 9); wykonawca projektu: Dorota Miller.

Pani Profesor brała także udział w realizacji wielu projektów, głównie międzynarodowych:

Der Normalisierungsdiskurs in den deutsch-polnischen/polnisch-deutschen Beziehungen zwischen 1965 und 2010 – udział w polsko-niemieckim projekcie dotyczącym relacji polsko-niemieckich i ich manifestowania się w dyskursie. Kierownicy projektu: prof. Jürgen Schiewe (Uniwersytet w Greifswaldzie), prof. Werner Westphal (Uniwersytet Szczeciński); projekt finansowany przez Uniwersytet Szczeciński i Uniwersytet w Greifswaldzie.

Persuasionsstile in Europa (<https://blogs.helsinki.fi/persuasionsstile-in-europa>) – projekt stworzył możliwość uczestnictwa w dyskusji i transferze wiedzy dotyczącej problematyki i stanu badań nad perswazją w mediach, szczególnie w prasie, oraz nad zagadnieniami perswazji w różnych kulturach medialnych. W realizacji projektu byli zaangażowani językoznawcy z 13 krajów europejskich, prace mają często charakter kontrastywny.

Ich efektem jest 5 publikacji (por. strona projektu). Kierownik projektu: prof. Hartmut Lenk z Uniwersytetu w Helsinkach, środki pozyskano z następujących fundacji: Emil-Öhmann-Stiftung, Föderation finnischer wissenschaftlicher Gesellschaften TSV oraz Forschungsgemeinschaft).

Medienlinguistik und Interdisziplinarität – projekt zrealizowany we współpracy z badaczami z ośrodków krajowych i zagranicznych (m.in. Uniwersytet w Helsinkach, Uniwersytet w Mannheim, Uniwersytet w Sofii, Uniwersytet w Bazylei). W ramach projektu została zorganizowana 6. Konferencja Mediolingwistyczna, która odbywa się cyklicznie w różnych krajach europejskich. Jej tematyka dotyczyła założeń teoretycznych mediolingwistyki oraz analiz tekstów medialnych, również multimodalnych. Efektem projektu są dwie publikacje zbiorowe przedstawiające najnowsze wyniki badań z tego zakresu: *Medienlinguistik I. Textsortenfragen im medialen Umfeld*, red. Z. Bilut-Homplewicz, A. Hanus, A. Mac, Peter Lang Verlag, Frankfurt a. M. 2017 („Studien zur Text- und Diskursforschung“, t. 15); *Medienlinguistik II. Kontrastive Ansätze im medial geprägten Kontext*, red. Z. Bilut-Homplewicz, A. Hanus, H.-H. Lüger, A. Mac, Peter Lang Verlag, Frankfurt a. M. 2017 („Studien zur Text- und

Diskursforschung“, t. 16). Projekt został zrealizowany ze środków Uniwersytetu Rzeszowskiego; okres realizacji 2015–2017.

Lingwistyka mediów – projekt badawczy zrealizowany w ramach projektu restrukturyzacyjnego Wydziału Filologicznego UWr, udział pracowników Instytutu Filologii Germańskiej (obecnie Katedry Lingwistyki Stosowanej) jako partnerów naukowych w projekcie. Efektem projektu jest tom tłumaczeń: *Lingwistyka mediów. Antologia tłumaczeń*, red. R. Opiłowski, J. Jarosz, P. Staniewski, Atut/Neisse Verlag, Wrocław–Dresden 2015. Kierownik projektu: dr Roman Opiłowski, Uniwersytet Wrocławski; grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pani prof. Zofia Bilut-Homplewicz odbyła staże naukowe na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz na UAM w Poznaniu, prowadziła badania na Uniwersytecie w Lipsku, na Uniwersytecie Duisburg-Essen, uzyskała stypendium DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst – Niemiecka Akademyka Służba Wymiany) na Uniwersytecie w Heidelbergu, stypendium Fundacji Roberta Boscha na Uniwersytecie w Tybindze. Wygłosiła wykłady gościnne m.in. na Uniwersytecie w Ratyzbonie, Halle/Saale oraz Lublanie.

Pracownicy Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa gośćmi Dni Polskich na Uniwersytecie Preszowskim w Słowacji

Jolanta Pasterska

Tradycją Uniwersytetu Preszowskiego stała się organizacja jesiennych spotkań z literaturą i kulturą polską. Jest to wydarzenie, podczas którego są nie tylko tworzone nowe relacje słowacko-polskie, ale i wzmacniane czy rozwijane dotychczasowe. W ramach 9. już edycji zatytułowanej „Polish Days. Cześć Prešov!” można było posłuchać wykładu *20 lat Polski w UE*, który wygłosił Szef Misji Dyplomatycznej Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Bratysławie Piotr Samerek, obejrzeć wystawy, m.in. prace Tamary Łempickiej, czy wysłuchać koncertu Podkarpackiego Kwintetu Akordeonowego „Ambitus V”.

Na zaproszenie władz Instytutu Studiów Europy Środkowej Wydziału Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Preszo-

wie (FF PU) prof. Marty Vojtekovej i prof. Petera Kašy oraz Maria Kysela z Instytutu Polskiego w Bratysławie udział w wydarzeniu wzięli także przedstawiciele Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa UR: prof. dr hab. Jolanta Pasterska, prof. dr hab. Janusz Pasterski i dr hab. Jan Wolski, prof. UR. Mimo że od lat ponad dziesięć współpracę między Instytutami prężnie się rozwija, trzeba te relacje wzmacniać i pielęgnować. Taki też był zamysł organizatorów zapraszających polskich naukowców z Rzeszowa.

W auli Biblioteki Uniwersyteckiej wypełnionej studentami i pracownikami Wydziału Nauk Humanistycznych prof. Janusz Pasterski omówił nowe kierunki i specjalności realizowane w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa UR, podkreślił rolę i znaczenie działalności kół naukowych i stowarzyszeń. Z kolei dr hab. Jan Wolski, prof. UR, zaprezentował pismo literacko-artystyczne „Fraza”. Wystąpienie zostało wzbogacone odczytaniem w języku słowackim i polskim wierszy Jana Tulika i Janusza Pasterskiego – autorów „Frazy”. Natomiast prof. Jolanta Pasterska peryfrazowała tematykę pisma naukowego „Tematy i Konteksty”, zwracając uwagę na główne nurty i zasięg oddziaływania periodyku.

W dyskusji panelowej omówiono także kierunki badań naukowych prowadzonych w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa, w tym podkreślono ich rolę w odniesieniu do polskiego piśmiennictwa emigracyjnego. Potwierdzeniem tego kierunku badań było otwarcie i omówienie przez prof. Jolantę Pasterską wystawy „Znane i nieznanne. Polskie pisarki emigracyjne 1939–1989”. Moderatorem spotkania był prof. Peter Kaša. W dyskusji przewijał się postulat zintensyfikowania wymiany studenckiej i pracowników w ramach programu Erasmus+, a także pojawiły się plany współpracy przy tworzeniu w Instytucie Studiów Europy Środkowej kierunku filologia polska ze specjalnością tłumaczeniową. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem. Uwagę słuchaczy przyciągało także stoisko z pismami wydawanymi w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa UR.

Koncerty profesorów Instytutu Muzyki w Niemczech

Ewa Nidecka, Krzysztof Kostrzewa

W dniach 25 i 27 października 2024 r. grupa profesorów Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego wystąpiła z dwoma koncertami w Niemczech. Pierwszy koncert „Musik in der Abenddämmerung” („Muzyka o zmierzchu”) odbył się 25 października w zabytkowej sali koncertowej zamku z XIV stulecia w urokliwym mieście Hungen (ok. 40 km od Frankfurtu nad Menem). Drugi z koncertów „Herbst gemalt mit Klängen” („Jesień dźwiękami malowana”) odbył się w okazałej sali nowego ratusza w mieście Gießen.

Zróznicowany program obejmował utwory fortepianowe A. Dwořaka i J. Wolfsohna oraz pieśni i utwory współ-

czesnych kompozytorów: Ewy Nideckiej i Krzysztofa Kostrzewy. Wykonawcami obydwu koncertów byli profesoria Instytutu Muzyki UR: Maciej Gallas (tenor), Magdalena Prejsnar (fortepian), Ewa Nidecka (kompozycja, fortepian), Krzysztof Kostrzewa (kompozycja, fortepian). Słowo wstępne wygłosiła Lucyna Darowska, polska naukowczyni od czterdziestu lat zamieszkała w Niemczech, która również przedstawiła wykonawców i poprowadziła koncert. W koncercie gościnnie wystąpiła pianistka Diana Białek. Organizatorem koncertów był Gerhard Keiner.

W repertuarze obydwu koncertów znalazły się światowe prawykonania

pieśni Krzysztofa Kostrzewy (*Ogrodnik* – do sł. C. Miłosza oraz *Liebeslied* i *Die Worte des Engels* – obydwie do sł. R.M. Rilkego) i Ewy Nideckiej (*Koń* i *Po śmierci* – obydwie do sł. B. Leśmiana, a także utwór na fortepian *Ocean łez*).

Mimo iż koncerty rozpoczęły się o niestandardowych godzinach (jeden dość późno, drugi przed południem), okazały się wydarzeniem bardzo dobrze przyjętym przez społeczność obu miast, wśród której byli również przedstawiciele zamieszkałej w tym regionie Polonii. Podziękowaniom i gratulacjom nie było końca.

W lokalnej prasie ukazało się kilka niezwykle pozytywnych recenzji, zwrac-

cających uwagę na wysoką jakość wykonania utworów oraz ich wartość kompozytorską. Recenzent Sascha Jouini w gazecie „Gießener Allgemeine” z 29 października 2024 r. pochwalił wykonanie dwóch *Tańców słowiańskich* Dvořáka przez Dianę Białek i Magdalenę Prejsnar, pisząc, że pianistki „podkreśliły wyraz tęsknoty w pierwszym tańcu w e-moll” oraz „równie atrakcyjnie trafiły w zdeterminowany rytmicznie tańiec w c-moll”. Autor recenzji zauważył, że w pieśni Krzysztofa Kostrzewy *Liebeslied* do słów R.M. Rilkego „więź duchowa kontrastowała z chęcią ukrycia miłości”, a Maciej Gallas, znany z nagrań dla radia i telewizji, „śpiewał z inspiracją i wydobywał z muzyki delikatne niuanse”. W kolejnej pieśni Kostrzewy *Ogrodnik* do słów C. Miłosza partia fortepianu była zredukowana do minimum, natomiast „dominował głęboki, poważny śpiew”. Magdalena Prejsnar fortepianowy utwór J. Wolfsohna *Mahlzeitslied*, oparty na żydowskiej melodii ludowej, „opanowała solidnie i wykonała w sposób bogato niuansowany”. O występie Ewy Nideckiej Jouini napisał: „szczególnie fascynujący był jej nastrojowy utwór *Ocean łez*, z falującymi arpeggiami”, a dwie pieśni E. Nideckiej do słów B. Leśmiana *O zmierzchu* i *Lubię szeptać ci słowa* określił jako „bogată nastrojo-

wą muzykę, otwierającą okno dla najgłębszych uczuć”.

Inny recenzent, Heiner Schultz, w gazecie „Gießener Anzeiger” z 30 października 2024 r. wysoko ocenił „kunszt i wiedzę” wykonawców. Recenzent określił głos Macieja Gallasa jako „precyzyjny, mocny i jednocześnie naturalny”; fortepianowy akompaniament Krzysztofa Kostrzewy w autorskiej pieśni *Dar* do słów C. Miłosza opisał jako „opływający głos solisty z precyzją i wyczuciem”. W dalszym ciągu swej recenzji H. Schultz stwierdził, że „pianistka Ewa Nidecka również błyszczała nieskazitelnym kunsztem i wspaniałym wyczuciem”, a jej wykonanie na forte-

pianie własnej kompozycji *Ocean łez* ocenił jako „z wyczuciem opowiedzianą historię”.

Zdaniem H. Schultza pianistka Magdalena Prejsnar zaprezentowała w *Parafrazie na tematy żydowskie* J. Wolfsohna „dobre wyczucie i nienaganną technikę”.

Dwie pieśni Ewy Nideckiej do słów B. Leśmiana, które zamykały koncert w Gießen (*O zmierzchu*, *Lubię szeptać ci słowa*) recenzent opisał jako „muzykę atrakcyjną i znakomicie zrealizowaną”. Publiczność nagrodziła wykonawców gromkimi brawami za koncert, który był „perfekcyjnie przygotowany i wykonany z wielkim sercem”.

Muzyczna jesień w Instytucie Muzyki

Małgorzata Sarata-Urgol

27 listopada br. w murach Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się Gala Piosenki Polskiej. Wydarzenie było okazją do uczczenia piękna rodzimej piosenki, a także do wspólnego spędzenia wieczoru w wyjątkowej atmosferze. Tłumnie zgromadzona publiczność miała przyjemność wysłuchać znakomitych interpretacji polskich utworów w wykonaniu utalentowanych artystów. W programie znalazły się utwory takich legend, jak: Zbigniew Wodecki, Czesław Niemen, Andrzej Zaucha, Grażyna Łobaszewska i wielu innych. Wszystko to pod batutą znakomitych dyrygentów: Anny Marek-Kamińskiej oraz Piotra Pociaska. Wykonawcy to profesorowie i studenci kierunków: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej oraz jazzu i muzyki rozrywkowej, a także chóry męskie.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w wydarzeniu, oraz tym, którzy przyczynili się do jego organizacji. Organizatorzy to: Polski Związek Chórów i Orkiestr – Oddział w Rzeszowie, Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe Dyrygentury Chóralnej Instytutu Muzyki UR, Instytut Mu-

zyki UR oraz Stowarzyszenie Chóru Służb Mundurowych.

2 grudnia br. gośćmi Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego byli wybitni węgierscy muzycy, nauczyciele akademicy Eszterházy Károly Catholic University oraz Liszt Ferenc Academy: prof. Bence Asztalos (skrzypce), prof. Péter Szabó (wiolonczela), prof. Dávid Báll (fortepian). Artyści występowali w najbardziej renomowanych salach koncertowych świata: Royal Albert Hall, Carnegie Hall, Lincoln Center, Musikvereinsaal, Elbphilharmonie czy Teatro Colón, dokonywali licznych

nagrań dla renomowanych wytwórni płytowych, jak: BBC Records, Channel Classic, Hungaroton czy Naxos, współpracowali m.in. z Orkiestrą Węgierskiej Filharmonii Narodowej, Budapeszteńską Orkiestrą Festiwalową, Orkiestrą Camerata Academica w Salzburgu, Operą Niemiecką nad Renem, Państwową Operą Węgierską. Muzycy wystąpili na scenie sali koncertowej Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, prezentując 6 *Studies in Canon* form op. 56 Roberta Schumanna oraz *Trio C-dur* op. 81 Emánuela Moóra.

W godzinach przedpołudniowych zaproszeni goście byli podejmowani przez JM Rektora UR prof. dr. hab. n. med. Adama Reicha. Podczas spotkania omówiono szczegóły umów bilateralnych przygotowywanych wspólnie z ośrodkami akademickimi, które reprezentowali artyści – dotyczących współpracy międzynarodowej oraz realizacji wspólnych projektów naukowych i artystycznych.

To właśnie wspomniany prof. Bence Asztalos zmotywował swych partnerów muzycznych, z którymi od wielu lat współtworzy zespół kameralny, do odwiedzin naszej instytucji, za co jesteśmy mu bardzo wdzięczni.

Wizyta tych wspaniałych muzyków była nie tylko znakomitą okazją do wysłuchania repertuaru koncertowego dedykowanego społeczności akademickiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, a w szczególności pracownikom i studentom Instytutu Muzyki UR, lecz również początkiem zacieśniania współpracy zarówno z Uniwersytetem w Egerze, jak i Akademią Muzyczną Ferenc Liszta w Budapeszcie w celu realizacji w niedalekiej przyszłości wspólnych projektów naukowych i artystycznych.

Rzeszów rozsmakowany w lekturze!

Joanna Rudnicka-Piękoś

W dniach 22–23 listopada 2024 r. już po raz szósty w Centrum Kulturalno-Handlowym Millennium Hall w Rzeszowie zagościły Świąteczne Targi Książki. Listopadowa impreza rozpoczęła czas przygotowań do zbliżających się świąt Bożego Narodzenia, niezmiennie dowodząc, że dobra literatura to świetny pomysł na gwiazdkowy prezent. Nie od dziś wszak wiadomo, iż chwila z książką i rozgrzewającą zimową herbatą to zawsze kusząca alternatywa dla znużonych świątecznym zgiełkiem, a z pewnością czas wytchnienia od obfitości świątecznego stołu. Żeby się spełniła, potrzebujemy niewiele – wciągającego tytułu w rękach. To prawdziwe święto literatury wypełnione było licznymi spotkaniami

z Autorami, warsztatami czytelniczymi, a uwagę Czytelników zajmowała najnowsza oferta księgarska przygotowana przez wielu znanych i cenionych wydawców. Na stoisku nr 32 rozgościło się Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego z najnowszymi publikacjami i liczną reprezentacją pracowników redakcji. Tętniące życiem, przyciągało Klientów również kolorowymi gadżetami. Półki uginały się od książek z każdej dziedziny nauki. Na stoisku nie zabrakło dostojnych Gości, w tym emerytowanych Redaktorów i Pracowników Wydawnictwa UR, dla których Świąteczne Targi Książki stały się pretekstem do sentymentalnych spotkań. Mogliśmy również liczyć na wiernych Czytelników lite-

ratury akademickiej. Młodzież szukała inspiracji do referatów i projektów naukowych, starsi miłośnicy literatury naukowej – opracowań o naszym regionie, literaturze i historii Polski. Jak co roku dużym zainteresowanie cieszyły się skrzynie z tanią książką. Targi są idealną przestrzenią skrócenia dystansu pomiędzy wystawcami a kupującymi książki. Można kontaktować się z Czytelnikami przez Internet czy telefonicznie, jednak nic nie zastąpi kontaktu osobistego, inspirujących rozmów, życzliwych rekomendacji. Bardzo dziękujemy wszystkim naszym Klientom i Gościom, że zechcieli podarować nam swój czas i uwagę. Mamy nadzieję, że wrócicie do nas w przyszłym roku...

Prof. zw. dr hab. Józef Lipiec (1942–2024)

Włodzimierz Bonusiak

W nocy z 9 na 10 listopada 2024 r. zmarł w Krakowie po ciężkiej chorobie prof. Józef Lipiec. W latach osiemdziesiątych był rektorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie – uczelni, dzięki której możliwe było utworzenie Uniwersytetu Rzeszowskiego. Znaczący wkład w ten proces miał także prof. Lipiec.

Józef Lipiec urodził się w Nowym Sączu 13 marca 1942 r. Szkołę podstawową i licealną ukończył w tym mieście, a następnie podjął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim na kierunku filozofia. Studia magisterskie z filozofii ukończył w 1964 r., a z socjologii trzy lata później. Pracę doktorską obronił w 1970 r., a habilitację w 1978 r. W latach 1964–1980 pracował w Akademii Górniczo-Hutniczej, kolejno na stanowiskach asystenta, adiunkta i docenta. Od października 1980 r. był rektorem WSP w Rzeszowie. Po powrocie do Krakowa w 1987 r. pracował na Uniwersytecie Jagiellońskim i równocześnie w Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie.

Sport, nauka i mass media były głównymi polami Jego działalności. Był współzałożycielem Polskiej Akademii Olimpijskiej (jej prezesem ogólnopolskim i wojewódzkim). Trzykrotnie uhonorowano Go „wawrzynem olimpijskim” w zakresie literatury. Kibicował krakowskiej „Wiśle”. W 1984 r. został profesorem belwederskim. Wypromował i recenzował kilkadziesiąt prac doktorskich i habilitacyjnych oraz profesorskich. Był założycielem kra-

kowskiej „Kuźnicy” i jej organu dziennikarskiego „Zdanie” (red. naczelny w latach 1978–1981). Liczne funkcje nie przeszkadzały Mu również zostać harcmistrzem ZHP.

Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Medalem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego im. P. de Coubertina i Złotym Medalem Fair Play. W 2014 r. uchwałą Senatu AWF w Krakowie został doktorem *honoris causa* tej uczelni, a w 2017 r. godnością tą obdarowała go także Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie!

Józef Lipiec został zaproszony do Rzeszowa przez władze wojewódzkie – z nadzieją, iż zdynamizuje rozwój WSP, co doprowadzi do powstania w Rzeszowie uniwersytetu. W 1980 r. zachodziły w kraju zmiany, które inspirowały wzmożenie aktywności zarówno pracowników, jak i studentów. Powstała uczelniana organizacja NSZZ „Solidarność”, do której wstąpiło około 40% pracowników, oraz Niezależny Związek Studentów, skupiający około 25% studentów dziennych. Burzliwe, otwarte zebrania podstawowych organizacji PZPR także oddziaływały na świadomość polityczną społeczności akademickiej. Uczelnia, jak cała Polska, „politykowała”. Rektor Lipiec podjął próbę ukierunkowania tej dyskusji nie na destrukcję, lecz na konstrukcję nowego demokratycznego społeczeństwa. Doprowadził do po-

wstania Klubu Rzeszowskiej Inteligencji Twórczej (KRIT), wzorowanego na krakowskiej „Kuźnicy”. Ukazał się także pierwszy numer pisma, które miało być organem KRIT – „Kryterium”. W zebraniach i masówkach KRIT, które odbywały się nie tylko na uczelni, lecz także w największych zakładach pracy województwa, uczestniczyli również robotnicy, inteligencja techniczna i przedstawiciele wolnych zawodów. Po wprowadzeniu stanu wojennego działalność KRIT osłabła i ogranicza-

ła się już tylko do spotkań na terenie uczelni. Kolejnym nowym działaniem było utworzenie w WSP Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Powstał on jako czwarty w Polsce w 1981 r. i wykazał się odpornością na różnorodne przeszkody, o czym świadczy fakt, iż działa do tej pory, i to w bardzo różnorodnych formach.

Demokratyzacja życia politycznego w Polsce przyniosła zmiany w ustawie o szkolnictwie wyższym. W uczelniach przeprowadzono wybory rektorów i dziekanów na kadencję 1981–1984. Prof. Lipiec został wybrany na rektora na tę, a następnie na kolejną kadencję. Kryzys lat osiemdziesiątych nie sprzyjał rozwojowi bazy uczelni. W roku akademickim 1980/1981 oddano do użytku stołówkę studencką i była to ostatnia inwestycja w programie rozwoju bazy WSP przyjętym jeszcze w latach siedemdziesiątych. Kierownictwo uczelni podjęło więc próby pozyskiwania nowych obiektów drogą remontu i adaptacji budynków. Mimo że w czasie kadencji rektora Lipca uczelnia gościła w swych murach wielu prominentów, m.in. członków Biura Politycznego PZPR: Stanisława Opałkę, Kazimierza Barcikowskiego i Mieczysława F. Rakowskiego, sekretarzy KC Mariana Orzechowskiego, Waldemara Świrgonia i wielu innych wpływowych

polityków oraz ludzi nauki i kultury, nie udało się władzom uczelni pozyskać rzeczywistych sprzymierzeńców ani do koncepcji przejęcia na rzecz uczelni zamku Lubomirskich, ani tym bardziej do powołania w Rzeszowie uniwersytetu. Przyspieszenie rozwoju uczelni było więc wynikiem ponownego zaangażowania się w ten proces władz wojewódzkich. Budowa tzw. kotarbowki (od nazwiska I sekretarza KW PZPR – Leona Kotarby, który patronował temu przedsięwzięciu) oraz powołanie do życia Towarzystwa Rozwoju Ośrodka Akademickiego w Rzeszowie (1983 r.) zaowocowało pozyskaniem przez uczelnię rzeszowskie nowych pracowników, tworzeniem nowych kierunków studiów oraz przemianami w ich strukturze. W roku akademickim 1981/1982 uruchomiono studia przemienne w zakresie nauczania początkowego oraz powołano w Wydziale Humanistycznym WSP trzy instytuty: Filologii Polskiej, Filologii Rosyjskiej, Pedagogiki i Psychologii, a także trzy katedry: Historii, Filozofii i Socjologii oraz Filologii Germańskiej. W roku 1982/1983 uruchomiono dwa nowe kierunki studiów: nauki społeczne i wychowanie techniczne, które wróciło do WSP z Politechniki Rzeszowskiej. W 1982 r. w Bibliotece Głównej utworzono pracownię naukową „Pigonia-

num” opartą na księgozbiórce prof. Stanisława Pigonia.

Lata rektorowania prof. dr. hab. Józefa Lipca należy ocenić pozytywnie. Nastąpiło wtedy przyspieszenie rozwoju kadrowego WSP, prawie dwukrotnie wzrosła liczba doktorów nauk, podwoiła się także liczba profesorów, a liczba nauczycieli akademickich zwiększyła się o ponad 60 osób – przy niezmięniętej liczbie studentów. Prof. Lipiec był pierwszym rektorem, który zaczął na uczelni stosować zasadę rotacji. Dotyczyła ona głównie magistrów, którzy znacznie przekroczyli wyznaczony przez ustawę czas na uzyskanie stopnia doktora.

Obiektywnie należy stwierdzić, iż wbrew szumnym zapowiedziom WSP nie posiadała wówczas potencjału kadrowego, który umożliwiłby jej skuteczne ubieganie się o uzyskanie statusu uniwersyteckiego. Mogła stać się uniwersytetem tylko w wyniku decyzji politycznej. Trudne lata osiemdziesiąte nie sprzyjały podejmowaniu takich decyzji przez władze partyjno-państwowe.

Prof. dr. hab. Józef Lipiec przestał być rektorem rzeszowskiej WSP dość niespodziewanie. Protestując przeciwko nieprzyznaniu władzom uczelni rozszerzonych uprawnień (ograniczonych w stanie wojennym), złożył rezygnację, która została przyjęta przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Prof. Lipiec od nowego roku akademickiego wrócił do pracy w Krakowie².

¹ Nekrologi: AWF Kraków, [https://www.awf/lrakow.pl/4897/prof.dr hab - Józef Lipiec 1942–2014](https://www.awf/lrakow.pl/4897/prof.dr%20hab%20-%20J%C3%B3zef%20Lipiec%201942-2014); Polski Komitet Olimpijski, [https://olimpijski.pl/nie-zyje-prof-dr hab. Józef Lipiec](https://olimpijski.pl/nie-zyje-prof-dr-hab-jozef-lipiec); Wikipedia: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Józef Lipiec](https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Lipiec).

² W. Bonusiak, *Powstanie i rozwój WSP w Rzeszowie*, [w:] *Dzieje Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie 1965–2000*, red. tenże, Rzeszów 2001, s. 24–26, 29.

Akademickie Radio Feniks przeprowadziło wywiad z JM Rektorem prof. dr. hab. n. med. Adamem Reichem

Marlena Brzyska

Radio Feniks to organizacja studencka z 40-letnią tradycją, która skupia studentów różnych kierunków w celu uprawiania praktyki dziennikarskiej. Radio zajmuje się prowadzeniem audycji, promocją wydarzeń z życia uczelni oraz pomaga studentom odnaleźć swój potencjał. Ponadto reprezentuje Uniwersytet Rzeszowski na zewnątrz poprzez współpracę z licznymi ośrodkami kultury, organizacjami oraz artystami.

25 listopada 2024 r. na social mediach Akademickiego Radia Feniks został opublikowany wywiad z JM Rektorem UR prof. dr. hab. n. med. Adamem Reichem. Przeprowadziła go sekretarz radia, Marlena Brzyska, studentka komunikacji międzykulturowej I roku II stopnia.

Wywiad jest pierwszym głosem JM Rektora w mediach akademickich, co jest wyróżnieniem dla Radia Feniks. Prowadząca Marlena Brzyska wyraziła satysfakcję, że radio okazało się przedłużeniem głosów studentów, którzy mają wiele pytań o przyszłość Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Pytania, jakie padły w trakcie rozmowy, dotyczyły m.in. podniesienia prestiżu uczelni czy aktywnych rozmów z przedstawicielami środowiska studenckiego. Od przyszłego roku uniwersytet przejdzie poważne zmiany administracyjne – instytuty i kolegia zostaną zastąpione wydziałami, co również Rektor skomentował w wywiadzie.

Organizacje studenckie i koła naukowe będą musiały przygotować się na ewaluację. Te, które spełniają kryteria naukowe oraz przyczyniają się do promocji Uniwersytetu Rzeszowskiego, mają szansę na utrzymanie swojej pozycji. Jedno z pytań dotyczyło studiów anglojęzycznych oraz takich, które miałyby zachęcić obcokrajowców do studiowania właśnie w Rzeszowie. Prace nad takimi kierunkami trwają, niemniej jednak z powodu zaostżenia regulacji wjazdu do Polski dla zagranicznych studentów ogłoszenie i rekrutacja na nie może nastąpić z opóźnieniem.

JM Rektor wyraził chęć współpracy z mediami akademickimi w przyszłości oraz zachęcił studentów do przedstawiania swoich pomysłów, także ewentualnych problemów do rozpatrzenia.

Radio Feniks jest dostępne na Facebooku, Instagramie, TikToku oraz Spotify. Posiada też własną stronę internetową: feniks.fm.

Wywiad z JM Rektorem prof. dr. hab. n. med. Adamem Reichem znajduje się na kanale radia „Audycje Radia Feniks” na platformie Spotify.

Nasze kolejne penitencjarne doświadczenie już za nami! XIX Penitencjarny Obóz Naukowy w Areszcie Śledczym w Lublinie 17–22 listopada 2024 r.

Sara Pietrzyk, Patrycja Rymarz

Za nami kolejna edycja Penitencjarnego Obozu Naukowego. Temat tego obozu naukowego to *System penitencjarny w kontekście oddziaływań penitencjarnych i terapeutycznych wobec kobiet odbywających karę pozbawienia wolności a proces readaptacji społecznej*. Na początku naszych reminiscencji penitencjarnych pragniemy w imieniu naszym i członków Studenckiego Penitencjarnego Koła Naukowego Kolegium Nauk Społecznych oraz naszego opiekuna dr Moniki Badowskiej-Hodyr serdecznie podziękować JM Rektorowi UR prof. dr. hab. Sylwestrowi Czopkowi za wsparcie finansowe przygotowanego i zrealizowanego projektu XIX Penitencjarnego Obozu Naukowego. Wsparcie zarówno finansowe, jak i merytoryczne pozwoliło na szerokie spektrum działań, które stanowią dla nas ogromną wartość z perspektywy doświadczeń warsztatowo-naukowych, wiedzy, kompetencji oraz nowych umiejętności. 17 listopada wyruszyliśmy pociągiem do Lublina, aby wcześniej zakwaterować się w hostelu, zapoznać z okolicą oraz przygotować się do intensywnego zdobywania nowych doświadczeń penitencjarnych. W kolejnym dniu studenci zostali wprowadzeni na teren ścisły Aresz-

tu Śledczego w Lublinie. Zapoznaliśmy się ze specyfiką funkcjonowania jednostki, jej strukturą organizacyjną oraz zadaniami każdego z działów, w szczególności Działu Penitencjarnego. Opiekunem podczas obozu penitencjarnego była kpt. Anna Szyszka, która jest rzecznikiem prasowym w Areszcie Śledczym w Lublinie. Pani Kapitan oprowadziła nas po jednostce, wizytowaliśmy pawilony mieszkalne osadzonych, a w nich cele mieszkalne. Szczegółowo zapoznaliśmy się ze spe-

cyfiką pracy w pionie penitencjarnym. Ponadto mieliśmy okazję porozmawiać z Dowódcą Grupy Interwencyjnej Służby Więziennej. Mogliśmy także obserwować pokaz psa tropiącego w trakcie służby. Areszt Śledczy w Lublinie jest jedyną jednostką penitencjarną w OISW Lublin, która posiada aż trzy kaplice, wyremontowane dzięki zaangażowaniu oraz determinacji kapelana więziennego – ks. Grzegorza Drausa, we współpracy z osadzonymi, którzy pod przewodnictwem

profesjonalistów odtworzyli kopie obrazów m.in. takich artystów jak Kiko Argüello. Kapelan oprowadził nas po kaplicach w każdym oddziale i przedstawił ich historie.

19 listopada był dniem realizacji warsztatów twórczej resocjalizacji nt. *Już pachnie choinką...* wśród kobiet odbywających karę pozbawienia wolności. Tematem warsztatów były zbliżające się święta Bożego Narodzenia. Podczas warsztatów osadzone kobiety miały okazję przygotować własnoręczne kartki świąteczne dla swoich bliskich, co pozwoliło im nie tylko wyrazić swoje uczucia, ale także podzielić się kreatywnością i przeżyć namiastkę świątecznej magii. Tego dnia członkowie Koła Naukowego poznali także działalność kulturalno-oświatową skazanych, o której opowiedział wychowawca ds. kulturalno-oświatowych. Ponadto o swojej pracy opowiedziały wychowawczynie oraz psycholog. Funkcjonariusze podzielili się swoimi doświadczeniami związanymi z pracą w Służbie Więziennej, ukazując zarówno pozytywne, jak i negatywne aspekty. Opowiadali o wyzwaniach, jakie niesie codzienność w pracy z osobami osadzonymi, a także o trudnych sytuacjach, które wyma-

gały od nich dużej odporności psychicznej i profesjonalizmu.

W środę 20 listopada mieliśmy wyjątkową szansę poznać bliżej specyfikę pracy z pszczołami, o której opowiedział prof. Grzegorz Borsuk – prowadzący pasiekę na terenie Aresztu Śledczego w Lublinie wraz z personelem i osadzonymi. Na zakończenie spotkania grupa miała okazję spróbować różne rodzaje miodów, co pozwoliło nam nie tylko poszerzyć wiedzę, ale także doświadczyć na wla-

snym podniebieniu efektów pracy tych niezwykłych stworzeń. Następnie Pani Kapitan zaprowadziła nas do pracowni, gdzie wytwarzane są świece z wosku pszczelego. Mieliśmy okazję spróbować swoich sił w ich tworzeniu, co było ciekawym i angażującym doświadczeniem. Na zakończenie każdy z uczestników otrzymał w prezencie świeczkę.

21 listopada odbyły się warsztaty w trzech blokach po około 60 minut: (I) *Jestem wystarczająca – jak budować pewność siebie, samoakceptację bez maski*, (II) *Mów, Słuchaj, Zmieniaj* oraz (III) *Sztuka komunikacji*. Osadzone kobiety biorące udział w warsztatach były bardzo zaangażowane oraz chętnie i aktywnie uczestniczyły w prowadzonych przez studentów warsztatach. Celem zajęć było m.in. nabywanie przez osadzonych umiejętności wyrażania uczuć i emocji, wzmacnianie więzi w grupie, a także atmosfery wsparcia, nauczanie się stawiania granic w sposób asertywny, rozwijanie empatii i zrozumienia relacji międzyludzkich. Tego dnia członkowie Koła Naukowego spotkali się również z grupą teatralną oraz muzykami, którzy przygotowali spektakl, a także koncert w Areszcie Śledczym.

Również 21 listopada w ramach XIX Penitencjarnego Obozu Naukowego odbyła się VI edycja Seminarium Penitencjarnego nt. *Za murami więzienia. Pedagogiczne, psychologiczne i prawne aspekty współczesnej penitencjarystyki i jej wymiar praktyczny*, z udziałem funkcjonariuszy reprezentujących jednostki penitencjarne Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Lublinie: Areszt Śledczy Lublin, Zakład Karny Zamość, Zakład Karny Opole Lubelskie oraz Areszt Śledczy Radom. Bardzo dziękujemy za podzielenie się swoim doświadczeniem penitencjarnym: st. szer. Karolinie Banasiak – mł. wychowawcy Działu Penitencjarnego Aresztu Śledczego w Radomiu; szer. Katarzynie Prockiej – mł. psycholog Działu Penitencjarnego Aresztu Śledczego w Radomiu; mjr Annie Kowalczyk – st. wychowawcy Działu Penitencjarnego Zakładu Karnego w Zamościu; por. Sylwii Smadze – st. wychowawcy Działu Penitencjarnego Zakładu Karnego w Opolu Lubelskim; mł. chor. Kindze Bartkowiak – mł. psycholog Działu Penitencjarnego Zakładu Karnego w Opolu Lubelskim; ppor.

Natalii Bil-Janczarek – wychowawcy Działu Penitencjarnego Aresztu Śledczego w Lublinie oraz ppor. Karolinie Kot-Ciepałowicz – wychowawcy Działu Penitencjarnego Aresztu Śledczego w Lublinie.

Seminarium było okazją do zapoznania się ze spektrum programów realizowanych w konkretnych jednostkach penitencjarnych. Opiekun naukowy Koła Naukowego dr Monika Badowska-Hodyr była moderatorem Seminarium. Patrycja Rymarz, Sara Pietrzyk oraz Wiktoria Łaś zaprezentowały 20-letni dorobek Studenckiego Penitencjarnego Koła Naukowego, dr hab. Grzegorz Grzybek, prof. UR, przedstawił etyczną perspektywę doświadczeń w procesach inkluzji społecznej, poszukując relacji pomiędzy egzystencją a przestępczością kobiet. Przedstawiciele zakładów karnych przybliżyli realizowane w poszczególnych jednostkach programy readaptacji społecznej. Ponadto kapelan Aresztu Śledczego w Lublinie ks. Grzegorz Draus przedstawił specyfikę funkcjonowania zakładów karnych dla nieletnich na Ukrainie, przybliżając

warunki panujące w tamtejszym systemie penitencjarnym. Opowiedział także o działalności domów readaptacji społecznej, które odgrywają istotną rolę w procesie resocjalizacji, pomagając byłym osadzonym w powrocie do społeczeństwa.

Piątek 22 listopada był dniem podsumowań, dzielenia się inspiracjami kolejnych pomysłów penitencjarnych, a także spotkań z Dyrektorem Okręgowym Służby Więziennej w Lublinie płk. Markiem Nicgorskim, Dyrektcją Aresztu Śledczego w Lublinie – płk. Anną Ausz i mjr Renatą Widz, Kierownikiem Działu Penitencjarnego mjr Hubertem Kitińskim oraz kpt. Anną Szyszko.

Wyjątkowo merytoryczny czas zdobywania penitencjarnych doświadczeń uświadomił nam, jaką wartość ma umiejętne kreowanie działań resocjalizacyjnych dla reintegracji społecznej. Czekamy z niecierpliwością na realizację kolejnego – jubileuszowego – XX Penitencjarnego Obozu Naukowego. Bardzo dziękujemy.

XI Edycja Pokazu Podróżniczego Globtroter organizowana przez Studenckie Koło Naukowe Podróżników

Julia Nowak, Jagoda Sosnowska, Małgosia Stulin

Pokaz Podróżniczy Globtroter to cykliczne wydarzenie organizowane przez Studenckie Koło Naukowe Podróżników – odbywa się co roku, gromadząc pasjonatów podróży. Podróżnicy opowiadają o swoich fascynujących wyprawach, dzieląc się doświadczeniami ze studentami oraz uczniami szkół średnich. Wydarzenie to stanowi doskonałą okazję do poznania różnych kultur, krajów i niezwykłych historii, inspirowanych osobistymi przeżyciami prelegentów. Tego typu inicjatywa pozwala uczestnikom poszerzyć horyzonty, rozwijać pasje podróżnicze oraz kształtować

postawę otwartości na świat. XI Edycja Pokazu Podróżniczego Globtroter miała miejsce 29 listopada 2024 r.

Jako pierwszy prelegent wystąpił Paweł Pabian, który podzielił się z widownią swoimi niezwykłymi przygodami na Niebieskim Szlaku Karpacim pokonywanym solo w warunkach zimowych. W barwnej opowieści Paweł nie tylko ukazał piękno tej malowniczej trasy, ale także szczerze opowiedział o wyzwaniach, z jakimi musiał się zmierzyć podczas samotnej wędrowki. Trasa, którą obrał, liczy ponad 400 km i wymagała od niego ogromnej determinacji, odwagi i do-

skonałej kondycji fizycznej. Nie zabrakło w jego wystąpieniu momentów pełnych radości i wzruszeń, związanych z odkrywaniem dzikiej przyrody, wschodami słońca na górskich szczytach czy chwilami ciszy, które pozwalały na głęboką refleksję. Jego opowieść była nie tylko inspirującą lekcją wytrwałości, ale również hołdem dla majestatycznego piękna Karpat.

Następnie na scenie pojawił się Łukasz Łagoźny, który opowiedział o swojej niezwykłej wyprawie na Koronę Ziemi – projekt, który obejmuje zdobycie najwyższych szczytów wszy-

kich kontynentów. Łukasz porwał publiczność swoją pasją i wyjątkowymi historiami, jakie wiązały się z każdą wspinaczką. Jego szczególnym osiągnięciem było zdobycie najwyższego szczytu świata, Mount Everestu, który wznosi się na oszałamiającą wysokość 8848 m n.p.m. Jako pierwszy mieszkaniec Podkarpacia, któremu udało się wejść na ten legendarny szczyt, wzbudził ogromny podziw i uznanie wśród słuchaczy. W swojej opowieści Łukasz podkreślał zarówno piękno gór, jak i trudności, jakie niosą ze sobą wspinaczki – zmienne warunki atmosferyczne, ekstremalne zmęczenie oraz konieczność podejmowania szybkich, odpowiedzialnych decyzji. Wystąpienie zakończył inspirującym przesłaniem, zachęcając młodych ludzi do odważnego podążania za swoimi marzeniami.

Pokaz zakończył Jakub Pałysiewicz, który z wielką energią i pasją opowiedział o swojej nietuzinkowej podróży autostopem po Turcji. Ja-

kub, zamiast korzystać z wygodnych środków transportu, postawił na przygodę i bliski kontakt z ludźmi oraz kulturą. W trakcie swojej wyprawy przemierzył liczne tureckie miasta, odwiedzając zarówno popularne turystyczne atrakcje, jak i mniej znane zakątki. Dzięki wyborowi autostopu miał okazję poznać lokalnych mieszkańców, z którymi nawiązał wyjątkowe relacje – niektóre z tych znajomości trwają do dziś. Nocował pod gołym niebem, często w otoczeniu dzikiej przyrody, co nadawało jego wyprawie dodatkowego uroku i dostarczało niezapomnianych wrażeń. Jakub z entuzjazmem dzielił się swoimi przeżyciami, zachęcając widzów do przełamywania barier, podejmowania ryzyka i eksplorowania świata na własnych warunkach.

Każdy z prelegentów zaprezentował wyjątkowe historie, pełne pasji, wyzwań i inspiracji do podążania za marzeniami.

Konkurs w Katedrze Rusycystyki Instytutu Neofilologii UR

Małgorzata Dziezic

Z okazji obchodzonego niedawno Międzynarodowego Dnia Animacji 5 grudnia 2024 r. w Katedrze Rusycystyki Instytutu Neofilologii UR odbył się konkurs wiedzy pod nazwą «Чебурашка и его друзья» na temat znajomości kulturowej postaci rosyjskiej animacji znanej i lubianej na całym świecie. W konkursie uczestniczyli studenci kierunku filologia rosyjska.

Zwyciężyła drużyna w składzie: Olga, Kamil i Sylwester, ale pozostali uczestnicy również byli doskonale przygotowani! Wykazali się znajomością wielu interesujących faktów na temat genezy powstania Kiwaczka i udowodnili, że potrafią działać zespołowo.

Serdecznie gratulujemy zwycięzcom i wszystkim uczestnikom konkursu!

XVIII edycja Wampiriady zakończona sukcesem!

Wiktoria Schabowska

Po dwóch finałach udało nam się zebrać 33 750 ml krwi. W akcji wzięło udział 114 osób, z czego 75 oddało krew!

Wampiriada to cykliczny projekt promujący bezinteresowne pomaganie innym poprzez oddawanie krwi, zapisy do bazy potencjalnych dawców szpiku oraz szerzenie idei ratowania życia. Organizowana jest we współpracy z Regionalnymi Centrami Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa na kilkudziesięciu uczelniach w całej Polsce. Projekt ten odpowiada na nieustający niedobór krwi, która niejednokrotnie ratuje ludzkie życie.

W trakcie akcji NZS UR organizuje różne atrakcje, aby zachęcić dawców. Przebywanie w sympatycznej atmosferze sprzyja dobrym wynikom akcji, co skutkuje uzupełnianiem zasobów krwi.

Podczas tej edycji można było np. pogłaskać i przytulić pieski z OSP Chotowa i Niebieszczany. Ich opiekunowie przedstawili zaś rolę psów tropiących i zorganizowali pokaz dla uczestników wydarzenia.

Oddawanie krwi łączy się z badaniem stanu zdrowia, a więc i dbaniem o nie, do czego NZS UR zachęca przed Wampiriadą oraz w jej trakcie. Na miejscu można było zbadać podstawowe parametry masy ciała u dietetyczki Izabeli Nowickiej i umówić się na kolejne wizyty, a także poćwiczyć z Karoliną Majdan-Solecką, znaną jako Rock'n'Fitness.

Akcje trwały łącznie około 14 godzin i były koordynowane przez 25 członków NZS UR, w tym główną koordynatorkę – Darię Węgrzyn.

fol. M. Furhman

Jedzenie a odporność, czyli co powinno znaleźć się na talerzu, by wzmocnić organizm

Wiktoria Smorąg

Odporność to skomplikowany system, który pozwala chronić nas przed infekcjami i szkodliwymi czynnikami zewnętrznymi. O odporności naszego organizmu decyduje wiele czynników, do których między innymi należy odpowiednia i prawidłowo zbilansowana dieta. Żywność bogata w witaminy, minerały i przeciwutleniacze może wzmocniać mechanizmy obronne organizmu, podczas gdy dieta uboga w składniki odżywcze może przyczyniać się do zwiększenia podatności na infekcje.

Wczesne lata życia są kluczowe dla kształtowania odporności. Karmienie piersią stanowi istotny element ochrony immunologicznej niemowląt. Po zakończeniu karmienia piersią ważne jest wprowadzenie zróżnicowanej diety.

Zdrowie układu pokarmowego jest ściśle powiązane z odpornością organizmu. Aż 70% komórek odpornościowych znajduje się w jelitach, dlatego równowaga mikrobioty ma istotny wpływ na naszą odporność. Pożyteczne bakterie jelitowe nie tylko wspierają trawienie, ale także regulują odpowiedź immunologiczną i chronią przed patogenami.

Aby wspierać zdrową mikroflorę jelitową, warto wprowadzić do diety:

– **probiotyki** – żywe kultury bakterii obecne w kefirze, jogurtach i kiszonkach, które poprawiają barierę jelitową;

– **prebiotyki** – składniki wspomagające rozwój pożytecznych bakterii, np. błonnik obecny w owocach, warzywach i produktach pełnoziarnistych.

Dbanie o mikrobiotę jest istotne zwłaszcza po antybiotykoterapii, która może zaburzyć jej równowagę. Dodatkowo odporność organizmu wymaga stałego dostępu do określonych składników odżywczych. Do kluczowych witamin i minerałów wspierających działanie układu immunologicznego należą między innymi:

– **witamina C** – silny przeciwutleniacz, który może wpłynąć czas trwania infekcji; znaleźć ją można w truskawkach, porzeczkach, cytrusach, papryce, natce pietruszki czy brokułach;

– **witamina D** – reguluje działanie komórek odpornościowych, jej niedobór może prowadzić do obniżonej odporności, zwłaszcza w okresie zimowym; źródłem są tłuste

ryby i jajka, lecz uzyskanie optymalnego dziennego spożycia bez suplementacji jest trudne;

– **cynek** – wspiera funkcję limfocytów T i B, a także pomaga organizmowi zwalczać infekcje; znajduje się w pestkach dyni, orzechach i owocach morza;

– **żelazo** – bierze udział w produkcji komórek odpornościowych, jego źródłem są między innymi czerwone mięso oraz rośliny strączkowe; niedobór żelaza znacząco osłabia odporność, a także może prowadzić do anemii;

– **kwasy omega-3** – EPA i DHA mają właściwości przeciwzapalne, zmniejszają produkcję cytokin prozapalnych, wspierając odporność i ograniczając przewlekłe stany zapalne; znajdują się w tłustych rybach morskich.

Warto rozważyć tradycyjne metody, takie jak stosowanie czosnku, syropu z czarnego bzu czy naparów z lipy. Produkty te są bogate w naturalne związki bioaktywne, które wspierają organizm w walce z infekcjami.

Czosnek – zawiera allicynę, związek o silnych właściwościach przeciwwirusowych, przeciwbakteryjnych i przeciwgrzybiczych. Badania wskazują, że regularne spożywanie czosnku zmniejsza częstość występowania przeziębień o 63%, a czas ich trwania nawet o 70%.

Kwiaty lipy – zawierają związki flawonoidowe, słuzy roślinne i olejki eteryczne. Herbata z lipy działa przeciwzapalnie i wykrztuśnie, wspomaga pocenie się, co jest pomocne w obniżeniu gorączki.

Syrop z czarnego bzu – bogaty w antocyjany, które zwiększają produkcję cytokin wspierających odporność. Syrop z czarnego bzu może skrócić czas trwania infekcji górnych dróg oddechowych.

Zbilansowana dieta pełna warzyw, owoców, produktów fermentowanych oraz zdrowych tłuszczów jest podstawą silnej odporności, która chroni nas przed infekcjami i chorobami przez całe życie.

Polskie superfoods

Katarzyna Luszczyńska

Superfoods, czyli „superżywność”, to określenie produktów, które mają wyższą wartość odżywczą od innych i pod pewnym względem wyróżniają się na ich tle, np. dużą zawartością witamin, składników mineralnych czy składników bioaktywnych. Większość takich produktów jest importowana z zagranicy, ale również nasz kraj jest bogaty w superfoods, które zasługują na uwagę i są łatwo dostępne.

Siemię lniane jest kilkakrotnie tańsze oraz bogatsze w kwasy omega-3 niż nasiona chia! Jest dobrym źródłem potasu, fosforu, wapnia, witaminy E, błonnika pokarmowego, a także lignin, czyli silnych przeciwutleniaczy – wiążących się z niższym ryzykiem rozwoju chorób sercowo-naczyniowych, mogących też zapobiegać niektórym rodzajom nowotworów (np. rakowi piersi u kobiet po menopauzie i rakowi jelita grubego). **Kasza jaglana** z pewnością może konkurować z quinoą, czyli komosą ryżową. Kasza jaglana wytwarzana jest z ziaren prosa. W przeciwieństwie do innych kasz zawiera najwięcej żelaza, miedzi, witaminy B₁, B₂ i B₆. Dostarcza też lecy-

tyny, która odpowiada za prawidłowe funkcjonowanie układu nerwowego. Ponadto nie zawiera glutenu, dzięki czemu jest odpowiednia dla osób chorujących na celiakię. **Czarna porzeczka** jest ceniona przede wszystkim dlatego, że zawiera znaczne ilości błonnika pokarmowego, potasu, witaminy C oraz polifenoli. Czarne porzeczki wykazują silne działanie przeciwutleniające, mogą zapobiegać utlenianiu cholesterolu w organizmie. Spożywanie tych owoców powoduje zmniejszenie sztywności tętnic, co ma istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania układu krążenia. Co więcej, badania naukowe dowodzą, że składniki tych owoców mogą spowalniać pogarszanie widzenia w przypadku jaskry. Co prawda czarna porzeczka przegrywa z owocami goji pod względem zawartości składników mineralnych i witamin, aczkolwiek ma więcej przeciwutleniaczy. Właściwości prozdrowotne **czosnku** wynikają z obecnych w nim organicznych związków siarki, a przede wszystkim allicyny, która powstaje z alliny pod wpływem uszkodzenia główki czosnku, dlatego

tak ważne jest jego zmiżdżenie. Czosnek zawiera spore ilości polifenoli. Ze względu na te właściwości spożywanie go obniża ciśnienie krwi i poprawia profil lipidowy. Badania pokazują, że może zredukować ryzyko rozwoju raka żołądka oraz jelita grubego, a także obniża poziom glukozy we krwi. **Orzechy włoskie** składają się głównie z tłuszczu, przede wszystkim z wielonienasyconych kwasów tłuszczowych, wśród których dominuje kwas linolowy i kwas alfa-linolenowy. Orzechy włoskie są bogatym źródłem manganu, miedzi, fosforu, magnezu, witamin z grupy B, szczególnie B₁, B₆, B₉. Ze względu na swoje właściwości orzechy obniżają stężenie całkowitego cholesterolu, frakcji LDL, a także trójglicerydów, co zapobiega rozwojowi miażdżycy. Działają też przeciwnowotworowo.

Superfoods to dobry dodatek do codziennej diety. Wybierając superżywność, warto zastanowić się, czy przepłacać i wybierać egzotyczne produkty, które niewiele różnią się pod względem odżywczym od rodzimych.

Drugie miejsce siatkarzy AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego

W dniach 8–10 listopada 2024 r. na terenie kampusu Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie odbył się pierwszy turniej eliminacyjny Akademickiej Ligi AZS w piłce siatkowej mężczyzn. Nasza drużyna zaprezentowała się w turnieju bardzo dobrze, wygrywając cztery mecze wynikiem 3:0. Niestety, w meczu przeciwko AZS AGH Kraków musiała uznać wyższość rywala, który na co dzień występuje w pierwszoligowych rozgrywkach PLS.

Wyniki meczów reprezentacji AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego:

- AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS Politechnika Opolska 3:0
- AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS UEK Kraków 3:0
- AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS UKEN Kraków 3:0
- AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS AGH Kraków 0:3
- AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS AWF Kraków 3:0

Akademickie Ligi AZS to nowy, uruchomiony w tym roku projekt Zarządu Głównego AZS, finansowany ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. W rywalizacji, do której zgłosiły się 133 reprezentacje polskich uczelni, zmagania toczą się w takich dyscyplinach sportowych, jak: piłka siatkowa, piłka ręczna, koszykówka, pływanie oraz hokej na lodzie. Format rozgrywek w piłce siatkowej mężczyzn obejmuje cztery grupy po sześć zespołów. W każdej dyscyplinie

przewidziane są dwa turnieje eliminacyjne, których zwycięzcy rozegrają wielki finał o medale.

W ramach projektu AZS Uniwersytet Rzeszowski skompletował drużynę zawodników – studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego (na co dzień występujących w rozgrywkach klubowych 2. ligi PZPS, 1. ligi PWZPS i 2. ligi PWZPS) oraz uczniów klas maturalnych V LO w Rzeszowie (reprezentujących drużynę AKS Resovia, występującą w rozgrywkach szczebla centralnego 2. ligi PZPS).

Skład reprezentacji AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego: Dominik Czaja, Witold Dereń, Kacper Kałucki, Jakub Olechowski, Karol Rzegocki, Kamil Kozłowski, Mikołaj Głuszko, Jakub Herda, Bartosz Zych, Miłosz Wróbel, Krzysztof Sękowski, Maksymilian Opiola, Tomasz Kupkowski, Kacper Grendysa. Trener koordynator: Wojciech Bajorek

Trener: Jerzy Wietecha

Rozgrywki siatkarzy odbywały się w nowych obiektach sportowych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, zlokalizowanych na terenie kampusu tej uczelni, co zapewniło świetne warunki do rywalizacji sportowej.

Gratulujemy organizatorom wysokiego poziomu realizacji rozgrywek!

Ponownie drugie miejsce siatkarzy AZS Uniwersytetu Rzeszowskiego w rozgrywkach Ligi Akademickiej AZS 2024

Wojciech Bajorek

W dniach 29 listopada – 1 grudnia 2024 r. na terenie kampusu Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie odbył się drugi turniej eliminacyjny Akademickiej Ligi AZS w piłce siatkowej mężczyzn. Nasza drużyna w turnieju ponownie zaprezentowała się dobrze i wygrała cztery mecze. Tym razem z drużyną AZS AGH Kraków po wyrównanym meczu przegrała 1:2, uznając przewagę o wiele wyżej notowanego rywala, występującego na co dzień w rozgrywkach 1. ligi PLS. Wyniki reprezentacji siatkarzy AZS Uniwersytet Rzeszowski:

AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS AGH Kraków 1:2

AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS UEK Kraków 2:1

AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS Politechnika Opolska 3:0

AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS AWF Kraków 2:1

AZS Uniwersytet Rzeszowski – AZS UKEN Kraków 2:1

Akademickie Ligi AZS to nowy – uruchomiony w 2024 r. – projekt Zarządu Głównego AZS oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki. Rywalizacja, w której biorą udział 133 reprezentacje polskich szkół wyższych, prowadzona jest w takich dyscyplinach sportowych jak: piłka siatkowa, piłka ręczna, koszykówka, pływanie oraz hokej na lodzie. Format zmagania – w piłce siatkowej mężczyzn to cztery grupy, w których rywalizuje po sześć zespołów – obejmuje w każdej dyscyplinie dwa turnie-

je eliminacyjne, z których mistrzowie rozegrają wielki finał o medale. W ramach realizowanego projektu AZS Uniwersytet Rzeszowski skompletował drużynę zawodników – studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego (występujących na co dzień w rozgrywkach klubowych 2. PZPS, 1. PWZPS i 2. PWZPS) oraz uczniów klas maturalnych V LO w Rzeszowie (na co dzień występują w rozgrywkach szczebla centralnego 2. ligi PZPS jako drużyna AKS Resovia).

Skład reprezentacji AZS Uniwersytet Rzeszowski: Dominik Czaja, Witold Dereń, Kacper Kałucki, Jakub Olechowski, Karol Rzegocki, Kamil Kozłowski, Mikołaj Głuszko, Jakub Herda, Tomasz Bąk, Bartosz Zych, Miłosz Wróbel, Krzysztof Sękowski, Maksymilian Opiola, Tomasz Kupkowski, Kacper Grendysa.

Trener koordynator: Wojciech Bajorek

Trener: Jerzy Wietecha

Rozgrywki siatkarzy prowadzone były w nowych obiektach sportowych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie na terenie kampusu tej uczelni, co zapewniło znakomity poziom sportowej rywalizacji. Gratulujemy organizatorom!

Mistrzowie grup eliminacyjnych spotkają się podczas turnieju Final Four, rozgrywanego w Krakowie w dniach 20–22 grudnia 2024 r. Więcej informacji: www.facebook.com/Liga-AZS; liga.azs.pl/strona-glowna

6.12.2024 - 6.01.2025

Świąteczne Miasteczko

na rzeszowskim Rynku

